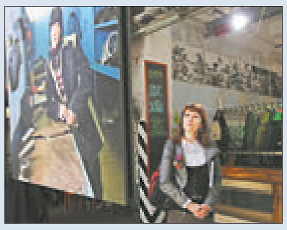

НЕТЫПОВЫЯ ПРАФЕСІІ БЕЛАРУСАК 4

ЯК ПАДТРЫМАЦЬ ЭКАЛАГІЧНАЕ ЗЕМЛЯРОБСТВА? МС

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на родным мове

ЗВЯЗДА

29 САКАВІКА 2019 г.
ПЯТНІЦА
№ 59 (28926)

9-24 стар. МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ +TV ПРАГРАМА

ЦЫТАТА ДНЯ

Максім ЕРМАЛОВІЧ, міністр фінансаў:

«Прыярытэт на бягучы год відавочны — павышэнне заработнай платы нізкааплатных катэгорый работнікаў, зблiжэнне мінімальнай заработнай платы і мінімальнага спажывецкага бюджэту. У сярэднетэрміновай перспектыве (да 2025 года) неабходна выйсці на мэтавы паказчык па сярэдняй заработнай плаце ўрача на ўзроўні 150 працэнтаў да сярэдняй зарплаты па эканоміцы, педагагічнага работніка — на ўзроўні 100 працэнтаў. Сёлета плануецца прыцягнуць рэалізацыю намечаных планаў па павышэнні ўзроўню аплаты працы ў бюджэтным сектары. Мэтавая задача — забяспечыць суадносіны заработнай платы бюджэтнікаў да сярэдняй па эканоміцы на ўзроўні 80 працэнтаў, а суадносіны працоўных пенсій і заробку ў эканоміцы — на ўзроўні не менш за 40 працэнтаў. Пры гэтым канцэптуальна зменіцца сістэма аплаты працы ў бюджэтным сектары. У студзені падпісаны Указ № 27, які прадугледжвае ўзмацненне дыферэнцыяцыі заработнай платы ў залежнасці ад якасці і вынікаў працы кожнага работніка».

КОРАТКА

- **Мінск узначаліў рэйтынг папулярных у расіян гарадоў для адпачынку на майскія святы.**
- У сацсетцы «Аднакласнікі» з'явілася беларуская мова.
- **ЕБРР выдзеліў 106 млн еўра на рэканструкцыю 11 мастоў у Беларусі.**
- Гомельскі фатограф Аляксей Герасіменка стаў прызёрам конкурсу ASE International Photo Awards 2019.

ISSN 1990 - 763X

АГУЛЬНАЕЎРАПЕЙСКАЯ ПАМЯЦЬ

Аляксандр Лукашэнка і Себасцьян Курц адкрылі помнік аўстрыйскім ахвярам нацызму

Фота БелТА.

Вялізны камень, расколаты на дзесяць частак. Дзесяць асколкаў — гэта пералік чыгуначных саставаў, на якіх людзей прывозілі на месца расправы, у лагер «Трасцянец», дзесяць тысяч — гэта прыблізная колькасць загубленых там аўстрыйцаў яўрэйскага паходжання. Новы манумент змяшчае імёны ахвяр, таму і носіць адпаведную назву «Масіў імёнаў». Помнік стаў яшчэ адной скульптурай, усталяванай у мемарыяльным комплексе «Трасцянец», які ўключае ў сябе аднайменны былы лагер смерці, крэматорый ва ўрочышчы Шашкоўка і брацкія магілкі ва ўрочышчы Благаўшчына. У чэрвені мінулага года ў мітынгу-рэквіеме ў Благаўшчыне ўдзельнічалі прэзідэнты Беларусі, Германіі і Аўстрыі.

Учора ў мемарыяльным комплексе, які мае агульнаеўрапейскае значэнне, новы манумент адкрылі Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка і Федэральны канцлер Аўстрыі Себасцьян Курц.

«Народы Беларусі і Аўстрыі, як і ўсе народы Еўропы, перажылі агульную крывавую трагедыю Другой сусветнай вайны. Мільёны грамадзян нашых краін сталі ахвярамі нацысцкай палітыкі генацыду. Сёння нас аб'ядналі боль памяці і покліч сумлення, маральны і чалавечы абавязак, адказнасць за лёсы будучых пакаленняў. Злачынствы, здзейсненыя гітлераўцамі, уражваюць сваёй бязмежнай жорсткасцю. Вар'яцкія, антыгуманныя ідэі фашыстаў увасобіліся ў дзяржаўнай палітыцы Трэцяга рэйха. Для «пашырэння жыццёвай прасторы на ўсход» былі распрацаваны падрабязныя планы. Яны абапіраліся на дасягненні навукова-тэхнічнага прагрэсу і жахалі сваёй педантычнасцю. Расавыя законы прызналі непатрэбным існаванне мільёнаў людзей», — сказаў Аляксандр Лукашэнка на цырымоніі адкрыцця.

Забойства людзей у канцэнтрацыйных лагерах было пастаўлена на паток, таму іх называлі «фабрыкамі смерці». І адна з іх знаходзілася ў Малым Трасцянцы.

«На гэтай самай зямлі была пралітая кроў многіх дзясяткаў тысяч бязвінных ахвяр, сярод якіх — дэпартаваныя грамадзяне з краін Еўропы, мірныя жыхары, партызаны, падпольшчыкі, савецкія ваеннапалонныя», — падкрэсліў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Прэзідэнт назваў гады акупацыі адной з самых трагічных старонак у гісторыі.

«Памяць аб загінулых у барацьбе за свабоду і незалежнасць Радзімы, за вызваленне планеты ад карычневай чумы, памяць аб ахвярах нацызму для нашага народа свяшчэнная. Беражлівыя адносіны да яе сталі часткай нацыянальнай ідэі», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Асэнсаванне ўрокаў Другой сусветнай вайны знаходзіць адлюстраванне і ў міралюбівай палітыцы Беларусі, у паслядоўным і шчырым імкненні беларусаў уносіць уклад ва ўрэгуляванне канфліктаў, зніжэнне напружанасці праз садзейнічанне дыялогу і супрацоўніцтву ў рэгіёне і свеце.

Па словах кіраўніка беларускай дзяржавы, стварэнне ў Трасцянцы мемарыяла агульнаеўрапейскай значнасці — гэта вынік сумесных намаганняў беларускай дзяржавы, палітыкаў і грамадскіх дзеячаў, прадстаўнікоў рэлігійных арганізацый, кіраўніцтва і жыхароў гарадоў Еўропы і, канешне ж, сведкаў тых часоў, якія выжылі, родных загінулых.

«Мы з вялікім уздымам і гатоўнасцю падтрымалі ініцыятыву нашых аўстрыйскіх сяброў, перш за ўсё прэзідэнта Аўстрыі, канцлера Аўстрыі, аб увекавечанні памяці аб грамадзянах Аўстрыі, якія загінулі ў лагеры смерці «Трасцянец», — расказаў Прэзідэнт Беларусі. — Манумент «Масіў імёнаў», які мы адкрываем сёння, не проста вяртае з небыцця імёны тысяч ахвяр. Ён сімвалізуе імкненне новых пакаленняў ведаць аб трагічным лёсе сваіх продкаў і захоўваць памяць аб іх».

У сваю чаргу Федэральны канцлер Аўстрыі Себасцьян Курц адзначыў: «Афіцыйная Аўстрыя — я, на жаль, вымушаны гэта прызнаць — вельмі доўгі час уносіла свой уклад у тое, што мы гэтак доўга так мала ведалі аб гэтай трагедыі. Мы пазбягалі адказнасці, аднак сёння мы зрабілі важны крок да таго, каб памятаць пра тыя падзеі, якія адбываліся тут, памятаць пра тых людзей, у якіх спачатку адабралі маёмасць, а затым іх свабоду, і ў рэшце рэшт адабралі тут іх жыццё. Мы ніколі не забудзем гэта месца і яго назву. Яно падкрэслівае нашу адданасць дэвізу «Ніколі больш», — сказаў Себасцьян Курц.

Падчас цырымоніі адкрыцця помніка спадарыня Вальтраўд Бартан, кіраўнік венскага аб'яднання «Заўсёды памятаць аб Малым Трасцянцы», зачытала імёны ахвяр, якія нарадзіліся 28 сакавіка. Затым галоўны кантар аўстрыйскай сталіцы Шмуэль Барзілай зачытаў памінальную малітву — кадыш.

Пасля гэтага Аляксандр Лукашэнка, Себасцьян Курц, прысутныя госці ўсклалі кветкі да помніка.

Мемарыял «Масіў імёнаў» створаны на сродкі Ведамства Федэральнага канцлера Аўстрыі і Нацыянальнага фонду Аўстрыі для ахвяр нацыянал-сацыялізму. Канцэпцыю распрацаваў архітэктар з гэтай краіны — Даніэль Занвальд, а ўвасобіў ідэю ў скульптуру з фібрабетону беларус Канстанцін Касцючэнка.

Марыя ДАДАЛКА.

«Я НІКОЛІ НЕ ЗМІРУСЯ, КАБ У МАЁЙ КРАІНЕ БЫЎ БАРДАК»

Учора Прэзідэнт правёў кадравыя перастаноўкі. Зразумела, не абышлося без каментарыяў з нагоды гучнай камандзіроўкі на Магілёўшчыну.

Справы сталічныя

Але спачатку — аб прызначэннях. Так, Сяргей Масляк быў узгоднены на пасаду кіраўніка адміністрацыі сталічнага Заводскага раёна. Да гэтага ён з'яўляўся старшынёй Мінскага гарадскога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя.

Кіраўніком адміністрацыі Кастрычніцкага раёна Мінска стаў Генадзь Любатынскі, які раней займаў пасаду дырэктара камунальнага ўнітарнага дачцынага прадпрыемства «Упраўленне капітальнага будаўніцтва Заводскага раёна Мінска».

На пасаду кіраўніка адміністрацыі Партызанскага раёна сталіцы кіраўнік дзяржавы ўзгадніў прызначэнне Валерыя Вараніцкага, раней — першага намесніка кіраўніка адміністрацыі Ленінскага раёна Мінска.

Сяргей Шкрудпеў — новы кіраўнік адміністрацыі Фрунзенскага раёна Мінска, да гэтага ён займаў пасаду намесніка начальніка галоўнага ўпраўлення па справах дзяржаўных органаў — начальніка ўпраўлення рэгіянальнага развіцця Апарату Савета Міністраў Беларусі.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што няма неабходнасці распавядаць, што такое Мінск, як ён будзе развівацца і якія патрабаванні будуць прад'яўляцца. «Вы гэта не адзін раз чулі ад мяне, працуючы на папярэдніх пасадах. Разумееце, куды ідзяце і што патрабаванне за сітуацыю ў Мінску будзе не толькі са старшыні гарвыканкама і ўпаўнаважанага па горадзе-герою Мінску, а таксама з памочніка, але перш за ўсё з вас. Вы — людзі, якія знаходзяцца на перадавой, на фронце, тварам у твар не з ворагам, а з нашымі мінчанамі», — адзначыў Прэзідэнт.

Гэта значыць, элементарныя пытанні жыхароў Мінска лягуць на плечы нованазначаных кіраўнікоў, растлумачыў ён.

«Мінск павінен утрымлівацца ў ідэальным парадку», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

На яго думку, не толькі жыхары сталіцы, але і прыезджыя вельмі добра адгукаюцца пра горад, называюць яго чыстым і дагледжаным. Аднак, дадаў беларускі лідар, на гэтым спыняцца нельга, — і гэта звязана не толькі з тым, што сёлета сталіца прыме буйныя спартыўныя мерапрыемствы.

У аснове ўсяго, чарговы раз паўтарыў ён, павінны ляжаць дысцыпліна і парадак, каб не было падобных разборак, як адбылося на Магілёўшчыне.

Дарэчы, яшчэ ён заклікаў прыцягваць людзей да добраўпарадкавання горада. Аднак павінна быць чалавечае стаўленне.

А што ў рэгіёне?

Кіраўнік дзяржавы ўзгадніў прызначэнне Аляксандра Ласевіча на пасаду старшыні Лагойскага райвыканкама. Раней ён займаў пасаду першага намесніка старшыні — начальніка ўпраўлення па сельскай гаспадарцы і харчаванні Пухавіцкага райвыканкама.

«Лагойскі раён мяне, шчыра кажучы, насцярожвае, я даўно там не быў на зямлі, а пастаянна лётаю над раёнам і назіраю за тым, што там адбываецца. Вельмі зручны раён, там можна жыць і працаваць, людзі павінны радавацца, што там жывуць. Фактычна горад-спадарожнік Мінска, там мы будзем развіваць Мінск — у Лагойску, Смалявічах, Дзяржынску і іншых такіх гарадах, — сказаў Прэзідэнт. — Працэс гэты ўжо пачаўся. Хай павольна, але ён пачаўся».

У сувязі з гэтым Лагойск павінен атрымаць развіццё і за кошт будучых жыхароў, якія, магчыма, з гэтага горада будуць прыязджаць на працу ў сталіцу. Таму важна забяспечыць іх транспартам. «Мы падумаем аб тым у будучыні, каб сувязь з Лагойскам, Смалявічамі, Дзяржынскам ды іншымі цэнтрамі-спадарожнікамі горада Мінска была і па рэйках, надзейная. Электрычка, трамваі... тралейбусы. Мы падумаем пра электрычны транспарт. Старшыня гарвыканкама такую задачу ўжо мае», — адзначыў беларускі лідар.

Такім чынам, Анатоль Сівак павінен прапанаваць найбольш эфектыўны варыянт сувязі з гарадамі-спадарожнікамі.

Яшчэ адзін напрамак, пра які казаў Прэзідэнт у кантэксце Лагойскага раёна, — гэта сельская гаспадарка. «Лагойск не павінен плесціся ў хвасце падзей у развіцці сельскай гаспадаркі. Яна павінна ў Лагойскім раёне развівацца не горш, чым у Мінскім», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

У эканоміцы адстаць нельга

Андрэй Лучанок, цяпер ужо былы намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення — начальнік упраўлення Афрыкі і Блізкага Усходу галоўнага ўпраўлення Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі МЗС, прызначаны Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Беларусі ў Аб'яднаных Арабскіх Эміратах і па сумяшчальніцтве ў Кувейце, Бахрэйне і Саудаўскай Аравіі.

Паводле слоў Прэзідэнта, нельга сказаць, што за гады супрацоўніцтва з гэтымі краінамі Беларусі ўдалося выбудаваць магутныя гандлёва-эканамічныя адносіны — а гэта галоўнае, чым трэба займацца. «Рэгіён няпросты, нябедны, і гандаль з ім мы павінны пашыраць. Гэта галоўная ваша задача там», — сказаў ён.

Рэцэпт просты: будзе эканоміка — будзе дыпламатыя і палітыка, лічыць кіраўнік дзяржавы.

Яшчэ беларускі лідар узгадніў прызначэнне на пасаду генеральнага дырэктара ААТ «Гомсельмаш» Аляксандра Новікава, раней — дырэктара па развіцці ТАА «МеталБуд Сік».

Ён прапрацаваў на розных пасадах на «Гомсельмашы» 18 гадоў. Беларускі лідар заклікаў новага кіраўніка не закрываць вочы на праблемы і разабрацца ва ўсім. Ён адзначыў, што пасля візіту на гэтае прадпрыемства заклікаў «пільна на яго паглядзець», паколькі сігналы былі.

«Гомсельмаш» трэба паставіць на ногі. І галоўнае — гэта якасць. Так, нядрэнную тэхніку мы выпрабляем, але калі не будзем працаваць над якасцю, нас выпхнуць з рынку», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Міліцыя — пакуль не на 10 балаў

Начальнікам Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі кіраўнік дзяржавы прызначыў Сяргея Дарошку, які да гэтага займаў пасаду начальніка галоўнага ўпраўлення ўнутраных спраў Мінскага гарвыканкама. Яго былую пасаду зойме Іван Кубракоў, раней — начальнік упраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкама. А гэтую пасаду, у сваю чаргу, зойме Міхаіл Грыб, які да гэтага працаваў намеснікам начальніка галоўнага ўпраўлення ўнутраных спраў Мінскага гарвыканкама — начальнікам міліцыі грамадскай бяспекі.

Па словах кіраўніка дзяржавы, міліцыя — гэта аснова ўсёй грамадскай бяспекі, барацьбы з крыміналам. Калі ёсць эфектыўная работа — ёсць і вынік. «Калі абсалютна шчыра, я не магу сёння па 10-бальнай шкале паставіць адзнаку 9 або 10. Не магу. І нават 8 — з нацяжкай», — сказаў беларускі лідар.

Ён падкрэсліў, што лішні раз пераканаўся ў гэтым, наведваючы Магілёўскую вобласць. Тлумачым: перад пасяўной кампаніяй Прэзідэнт папрасіў міністра ўнутраных спраў навесці парадак на машынным двары, з усім, што звязана з тэхнікай, праверыць дакументацыю.

На яго думку, калі б даручэнне было выканана, то бардака на адным з машынных двароў на Магілёўшчыне не было б. Так што парадак павінен быць усюды — не толькі па барацьбе з крыміналам. Трэба аказаць дапамогу і па кантролі за захоўваннем тэхнікі, памяшканняў.

Па транспарце і МЗС

Акрамя таго, у рабочым парадку былі ўзгоднены яшчэ пяць прызначэнняў.

Першым намеснікам міністра транспарту і камунікацый стаў Аляксей Ляхновіч, раней — намеснік міністра транспарту і камунікацый. У сваю чаргу, яго былую пасаду атрымаў Андрэй Іваноў, дырэктар дзяржаўнай установы «Белаўтастрада».

Таксама на пасаду намесніка міністра транспарту і камунікацый была ўзгоднена Наталля Александровіч, да гэтага яна была начальнікам галоўнага ўпраўлення эканомікі і фінансаў Міністэрства транспарту і камунікацый.

Дырэктарам Дэпартамента знешнеэканамічнай дзейнасці Міністэрства замежных спраў стаў Юрый Гарэлік. Да гэтага ён займаў пасаду намесніка дырэктара Дэпартамента — начальніка ўпраўлення знешнегандлёвай палітыкі.

Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Беларусі ў Бангладэш і Непале па сумяшчальніцтве стаў Андрэй Ржэўскі — Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Індыі і па сумяшчальніцтве ў Шры-Ланцы.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

Справа не столькі ў брудных каровах

Аляксандр Лукашэнка таксама пракаментаваў сваю апошнюю камандзіроўку, якая для асобных кіраўнікоў скончылася адстаўкамі.

«Я вось паглядзеў па слядах гэтых разборак у Магілёве... Некаторыя там пачалі зміяшчаць акцэнты. Ледзь не «Лукашэнка не з той нагі ўстаў, прыйшоў тут, разборкі зладзіў, разагнаў усіх, — сказаў ён. — Магілёўшчына пляцецца ў хвасце развіцця ўсёй краіны, ніякага руху наперад. І губернатар быў апошні раз у мінулым годзе папярэджаны, што па выніках года мы паглядзім на іх працу. І ў тым ліку на кіраўнікоў рэспубліканскага звяна».

Прэзідэнт дадаў, што хоча, каб людзі разумелі: пытанне не столькі ў тым, што ў малочнатаварным комплексе «Сліжы» былі брудныя каровы.

«Гэта проста людзі не ведаюць, што тыя каровы абышліся краіне на вагу золата. Мы іх збіралі па ўсёй краіне, каб укамплектаваць малочнатаварны комплекс. І гэтыя каровы не павінны па пяць, каля пяці тысяч кілаграмаў малака даваць у год. Гэта таксама нядрэнны надой на гэтым комплексе — але гэта не для гэтых кароў. Ну а тэхналогія ўтрымання — агідная. Бачыце вы, карове не загадаеш, дзе ёй легчы, — у гнаявую жыжу ці сухое месца, дзе салома свежанькая і гэтак далей. Але гэта хай раскажуць тым, хто не бачыў кароў ніколі. Калі карове прапанаваць жыжу, гной або сухое месца, ніколі карова не ляжа ў жыжу», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

На яго думку, самае галоўнае — гэта бездакзнасць. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што калісьці гэта была занядбаная ферма, потым пачалі будаваць комплекс, але кінулі, пасля чаго ўсё ж такі дабудавалі, збіраючы грошы па ўсёй краіне. Там былі створаны самыя пародзістыя статкі, усё выбудавалі па тэхналогіі.

«Аказваецца, у іх саломы не хапіла. А да гэтага часу ў валках на полі салома там валяецца. А большую частку — зааралі, таму што не змаглі сабраць, не арганізавалі людзей. Вось і праблема, — растлумачыў беларускі лідар. — Ад чаго гэта? Людзі не навучыліся быць удзячнымі, а ім проста не сказалі, што гэта за кошт усёй краіны вам пабудавалі комплекс. Што вам стварылі самыя лепшыя ўмовы для таго, каб зарабіць добрую заработную плату, для таго, каб вы мелі працу, таму што гэта адна з самых глухіх гаспадарак у краіне, у глухмені знаходзіцца. Але там добрыя землі. І звярніце ўвагу — гэта гаспадарка, якая належала ўчора прыватніку. Значыць, усе мы хварэем — і прыватнікі, і прадпрыемствы кааператыўныя, і дзяржаўныя — на адну хваробу. Не трэба маліцца на прыватніка і думаць, што ўсё яму з неба зваліцца і ён там ідэальны парадак навядзе».

Прэзідэнт дадаў, што павінна быць штодзённая карпатлівая праца, а ў такіх гаспадарках — і жалезная дысцыпліна, таму Адміністрацыі Прэзідэнта і КДК было даручана перавесці іх на ваеннае становішча. Павінен быць вынік, таму трэба працаваць з людзьмі на месцах, іншага не дадзена.

Ён звярнуў увагу на «заслугі» начальства. «Усё ў нас, у начальнікаў. Мы агідна працуем, бездакзана», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка зноў падкрэсліў, што патрабаванні будуць толькі нарастаць, — падобны стыль кіраўніцтва Прэзідэнт падтрымлівае ўвесь час. Ён нагадаў, што сам працаваў у гаспадарцы, бачыў усё на свае вочы, таму ведае, чаго патрабуе. «І я ніколі не змірыся, каб у маёй краіне быў бардак, тым больш на маіх вачах», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Уладзе нельга адстаць, сказаў ён, трэба быць на крок наперадзе, тады ўсё будзе нармальна. «Мы павінны паказаць у гэтыя два гады, хто ў доме гаспадар», — адзначыў беларускі лідар.

Паездка дала сумны вынік

Услед за адстаўкамі ў Магілёўскай вобласці па выніках рэзананснай камандзіроўкі Прэзідэнта адбыліся яшчэ дзве на самым высокім узроўні. Так, Міхаіл Русы вызвалены ад пасады намесніка прэм'ер-міністра Беларусі, а Леанід Заяц вызвалены ад пасады міністра сельскай гаспадаркі і харчавання нашай краіны.

Афіцыйна

Падтрымаюць рублём

Аднаразовая матэрыяльная дапамога будзе выплачана да 75-годдзя вызвалення Беларусі

Ветэраны Вялікай Айчыннай вайны і асобныя катэгорыі грамадзян, якія пацярпелі ад наступстваў вайны, атрымаюць матэрыяльную дапамогу ў сувязі з 75-годдзем вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Гэта прадугледжана Указам № 118 «Аб аказанні аднаразовай матэрыяльнай дапамогі», які 28 сакавіка падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Матэрыяльная дапамога ў памеры Br2 тыс. будзе аказана Героям Савецкага Саюза, асобам, узнагароджаным ордэнамі Славы трох ступеняў, Героям Сацыялістычнай Працы, удастоеным гэтага звання за заслугі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Інваліды і ўдзельнікі Вялікай Айчыннай вайны, асобы, якія прымалі ўдзел у абароне Айчыны да 3 верасня 1945 года, а таксама асобы, якія прымалі ўдзел у складзе спецыяльных фарміраванняў у размініраванні тэрыторый і аб'ектаў пасля вызвалення ад нямецкай акупацыі ў 1943—1945 гадах, атрымаюць па Br1,5 тыс.

Выплаты ў памеры Br800 будуць праведзены асобам, узнагароджаным ордэнамі або медалямі СССР за самаадданую працу і бездакорную воінскую службу ў тыле ў гады Вялікай Айчыннай вайны, а таксама асобам, якія працавалі на аб'ектах супрацьпаветранай абароны, мясцовай супрацьпаветранай абароны, на будаўніцтве абарончых збудаванняў, марскіх баз, аэрадромаў і іншых ваенных аб'ектаў у межах тылавых граніц дзеючых франтоў, на прыфрантавых участках чыгунак і аўтамабільных дарог. Такая ж сума будзе выплачана асобам, якія працавалі на прадпрыемствах, ва ўстановах і арганізацыях Ленінграда ў перыяд блакады горада з 8 верасня 1941 года да 27 студзеня 1944 года, асобам, узнагароджаным медалём «За абарону Ленінграда», і тым, хто ўзнагароджаны знакам «Жыхару блакаднага Ленінграда».

Матэрыяльная дапамога ў памеры Br650 будзе аказана членам сем'яў ваеннаслужачых, партызан і падпольшчыкаў, якія загінулі (памерлі), зніклых без вестак у гады Вялікай Айчыннай вайны (жонцы (мужу), якая не ўступіла (які не ўступіў) у новы шлюб, дзецям (у тым ліку ўсыноўленым, удачароным) і іншым утрыманцам, якім устаноўлена павышэнне пенсіі па ўказаных падставах у адпаведнасці з заканадаўствам). Гэтая ж сума будзе выплачана былым вязням фашысцкіх канцлагераў, турмаў, гета і іншых месцаў прымусовага ўтрымання, створаных фашыстамі і іх саюзнікамі ў гады Другой сусветнай вайны (у выпадку калі для гэтай катэгорыі ўстаноўлена павышэнне пенсіі па ўказанай падставе ў адпаведнасці з заканадаўствам). Таксама па Br650 атрымаюць інваліды з дзяцінства ў выніку ранення, кантузіі, калецтва, звязаных з баявымі дзеяннямі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны або з наступствамі ваенных дзеянняў. Выплаты аднаразовай матэрыяльнай дапамогі будуць праведзены ў перыяд з 1 чэрвеня да 1 ліпеня 2019 года.

Парламенцкі дзённік

Экзамены для дэпутатаў

Пасланне Прэзідэнта беларускаму народу і парламенту папярэдне назначана на 19 красавіка

Аб гэтым на пасяджэнні Савета Палаты прадстаўнікоў паведаміў яго старшыня, спікер ніжняй палаты парламента, Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА. Мерапрыемства адбылося на парозе адкрыцця шостай, вясновай сесіі Палаты прадстаўнікоў, якая распачне сваю работу ў аўторак, 2 красавіка.

«Большасць з пытанняў, якія знаходзяцца ў Палаце прадстаўнікоў, іх 37, поўнасцю падрыхтаваны да разгляду на пленарным пасяджэнні. То-бок я хачу адзначыць, што мы ідзём згодна з графікам, які распрацаваны і зацверджаны намі. Але расслабляцца нельга, таму што парадак дня пастаянна дапаўняецца», — сказаў Уладзімір Андрэйчанка.

Узрастае патрабаванне да дэпутатаў у прагназаванні наступстваў прынятых рашэнняў.

Па словах Уладзіміра Андрэйчанкі, на сесіі будзе разгледжана даволі шмат пытанняў, праца над якімі выклікае павышаную цікавасць насельніцтва і будзе адсочвацца ў прэсе. Такімі з'яўляюцца новая рэдакцыі Жыллёвага кодэкса, папраўкі ў Кодэкс аб шлюбе і сям'і, карэкціроўка законаў аб абароне правоў спажыўцоў жыллёва-камунальных паслуг, аб ахове працы і цэлы блок праектаў у сферы аховы здароўя.

«Большасць змяненняў прадыктавана практыкай прымянення законаў. Гэта значыць, амаль за кожнай навацыяй стаіць канкрэтны чалавечы лёс або няпростая жыццёвая сітуацыя. І вельмі важна, каб па ўсіх гэтых пытаннях былі прыняты эфектыўныя рашэнні», — канстатаваў старшыня Палаты прадстаўнікоў.

Таксама ў першым чытанні дэпутаты разгледзяць дапаўненні і змяненні ў некаторыя кодэксы: аб супрацьдзеянні допінгу ў спорце, абмежаванні грамадзян у наведванні віртуальных ігральных устаноў, Кодэкс аб зямлі.

Новы фактар для дэпутатаў — Канцэпцыя інфармацыйнай бяспекі Рэспублікі Беларусь. «У Палаце прадстаўнікоў сёння ёсць дакументы, якія патрабуюць абавязковага ўліку многіх палажэнняў канцэпцыі», — адзначыў спікер ніжняй палаты парламента. Сярод іх — законапраекты аб дзяржаўнай інавацыйнай палітыцы і інавацыйнай дзейнасці, аб паштовай сувязі, аб персанальных даных.

«Ясна, што гэтае патрабаванне распаўсюджваецца абсалютна на ўсіх удзельнікаў заканадаўчага працэсу. Таму пастаянным камісіям трэба выбудоўваць сваю працу ў адпаведнасці з канцэпцыяй», — падкрэсліў Уладзімір Андрэйчанка.

На міжнароднай арэне акцэнт парламентарыямі будзе, як звычайна, зроблены на пытаннях бяспекі. Дэпутаты будуць працаваць над прасоўваннем беларускай рэзалюцыі па тэматыцы стратэгічнага прагназавання ў Парламенцкай асамблеі АБСЕ. Месяц застаецца да міжнароднай канферэнцыі Групы падтрымкі Шаўковага шляху ПА АБСЕ.

А 17 чэрвеня ў Мінску адбудзецца сесія Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі. «Трэба прааналізаваць пытанні, якія мы раней разглядалі, і, канешне, напоўніць сур'ёзна парадак дня гэтай сесіі», — звярнуў увагу Уладзімір Андрэйчанка.

Марыя ДАДАЛКА.

Надвор'е

УЖО НАВАТ НОЧЫ ЦЁПЛЫЯ

У найбліжэйшыя дні пераважны ўплыў на надвор'е ў краіне будзе аказваць вобласць павышанага атмасфернага ціску, таму чакаецца ў асноўным без ападкаў, толькі ў апошні дзень сакавіка не абыдзецца без кароткачасовых дажджоў, паведамілі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У суботу пераважна без ападкаў. Уначы і раніцай у асобных раёнах чакаецца слабы туман. Тэмпература паветра ўначы складзе ад 0 да 6 цяпла, удзень — плюс 10—17 градусаў.

У апошні дзень месяца тэрыторыя краіны апынецца пад уплывам франтальных раздзелаў, якія перамяшчаюцца з Балтыйскага мора. Уначы ў асобных раёнах, раніцай і днём на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 2 да плюс 7 градусаў, удзень у асноўным — плюс 8—14 градусаў, па паўднёвым усходзе краіны паветра прагрэецца да 16 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у першы дзень красавіка пахаладае. Уначы і раніцай месцамі пройдуць невялікія кароткачасовыя апады ў выглядзе мокрага снегу і дажджу. Наша тэрыторыя апынецца пад уплывам больш халоднай паветранай масы паўночных шырот. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 3 градусаў да плюс 4 градусаў, удзень — 4—10 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

Падпіска ў... музеі

Выдавецкі дом «Звязда» прыняў удзел у фестывалі пошты

У Гродне ён традыцыйны і праходзіць раз на квартал. Цяпер месцам правядзення стаў музей пошты, які нядаўна адкрыты ў Доме сувязі. На фестывалі рэспубліканскія і мясцовыя друкаваныя СМІ прадставілі свае выданні, рэкламную прадукцыю. Усе ахвотныя маглі аформіць падпіску і атрымаць падарунак.

Часцей за ўсё фестываль праходзіць у цэнтры горада — на плошчы Савецкай альбо каля Дома сувязі. Выязджаў фестываль і ў новы мікрараён Альшанка. Музей пошты ўпершыню прыняў прадстаўнікоў выдавецтваў і рэдакцый. Тыя, хто наведаў фестываль, маглі пазнаёміцца з гісторыяй паштовай сувязі на Гродзеншчыне. Тут прадстаўлены сотні экспанатаў, некаторыя з якіх захаваліся з XIX стагоддзя.

Па словах вядучага інжынера Гродзенскага філіяла РУП «Белпошта» Ігара Павайбы, ідэя задзейнічаць новы музей у мэтах фестывалю будзе мець працяг і надалей. Такое пажаданне выказалі і многія наведвальнікі. Дарэчы, некаторыя прыйшлі, пачуўшы музыку. Аб фестывалі інфармавалі і работнікі філіяла, якія сустракалі на ўваходзе. Прадстаўнікі Гродзенскага аддзялення «Белпошты» дапамагалі аформіць падпіску. Свае выданні, а іх даволі нямала, прадставіў Выдавецкі дом «Звязда». У падарунак падпісчыкі маглі атрымаць календары, блакноты, кубкі і нават бейсболкі з лагатыпам «Звязды».

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

Сталічны ЧАС

● У Смалявічах для мінчан плануецца пабудаваць эксперыментальны пяціпавярховы васьміпад'езны жылы дом з электраплітамі, арыенціровачна на 160 кватэр. Папярэдняя інфармацыя па рэалізацыі Указа № 103 размешчана на сайце Мінгарвыканкама, паведамляе БелТА. Дакумент уступіў у сілу 21 сакавіка гэтага года. Паводле яго, жыхары сталіцы, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, могуць атрымаць жыллё ў горадзе-спадарожніку. Будаўніцтва будзе ажыццяўляцца ў 2019—2020 гадах долевым спосабам, забудоўшчыкам выступіць УКБ Мінаблвыканкама. Ва ўпраўленні жыллёвай палітыкі Мінгарвыканкама праінфармавалі, што заяву ў адміністрацыю свайго раёна Мінска грамадзяне маюць права падаваць незалежна ад даты пастаноўкі на ўлік. Фарміраванне спісаў дольшчыкаў ажыццяўляецца па заяўляльным прынцыпе пад кантролем Мінскага гарвыканкама на працягу трох месяцаў з даты апублікавання інфармацыі аб жылым доме.

● Дзяржаўтаінспекцыя Мінска сёння праводзіць Адзіны дзень бяспекі дарожнага руху «Бяспраўніку» не месца за рулём!», паведамілі БелТА ў ДАІ ГУУС Мінгарвыканкама. Асаблівую ўвагу аддадуць прафілактыцы аварый па віне кіроўцаў, якія не маюць або пазбаўлены права кіравання транспартнымі сродкамі. За студзень — люты ў сталіцы выяўлена больш за тысячу фактаў такіх парушэнняў. Па віне бяспраўнікаў адбылося два ДТЗ, у якіх адзін чалавек загінуў і шэсць атрымалі траўмы.

Галандскія коні для нашай пушчы

Міністэрства лясной гаспадаркі і Дзяржаўная служба лясоў Нідэрландаў наладзяць узаемадзеянне ў сферы прыродаахоўнай сферы. Першым знакавым праектам можа стаць перадача дзікіх коней Рэспубліканскаму ландшафтнаму заказніку «Налібоцкі». Адпаведная дамоўленасць была дасягнута падчас афіцыйнага візіту ў нашу краіну дэлегацыі з Нідэрландаў, паведамляе прэс-служба Мінлясгаса.

Гаворка, у прыватнасці, ідзе пра супрацоўніцтва ў галіне найноўшай прыродаахоўнай канцэпцыі — рэвайлдынгу. Яна мае на ўвазе паэтапнае аднаўленне характэрных для рэгіёна высокапрадукцыйных экасістэм шляхам вяртання буйных жывёл у месцы іх спрадвечнага арэала.

Першымі такімі жывёламі стануць дзікія коні. Нідэрланды плануюць перадаць Беларусі больш за 50 асобін гэтага віду. Чакаецца, што жывёлы прыбудуць у Беларусь у пачатку лета, пасля чаго распачнецца іх адаптацыя.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Індыя збіла спадарожнік, які знаходзіўся за 300 км ад Зямлі

Прэм'ер-міністр Індыі Нарэндра Модзі заявіў, што паспяховае выпрабаванне такога тыпу зброі — гістарычная падзея. Ён таксама павіншаваў спецыялістаў індыйскай арганізацыі абаронных даследаванняў і распрацовак (DRDO), якія займаліся стварэннем ракеты. У тэлезвароце да нацыі Модзі заявіў, што Індыя стала чацвёртай краінай у свеце, якой удалося прымяніць антыспадарожнікавую зброю. «Толькі тры краіны ў свеце маюць такую магчымасць — ЗША, Расія і Кітай. Гэта момант гонару для Індыі, — сказаў Модзі. — Індыя можа абараніць сябе на зямлі, вадзе, у паветры, а цяпер і ў космасе». Прэм'ер-міністр расказаў, што Індыя правяла выпрабаванні антыспадарожнікавай сістэмы A-SAT у рамках місіі Shakti. Зброя знішчыла цэль праз тры хвіліны, а сам спадарожнік знаходзіўся за 300 км ад Зямлі. Нарэндра Модзі таксама ў сваім звароце адзначыў, што выпрабаванне не парушае міжнародныя дагаворы. Прэм'ер-міністр падкрэсліў, што місія Shakti не накіравана супраць іншых краін. Аб распрацоўцы ўласнай антыспадарожнікавай сістэмы абвясцілі ў 2010 годзе кіраўнік DRDO Віджай Кумар Сарасват. Праз два гады Індыя паспяхова пратэсціравала балістычную ракету «Агні-5», пасля чаго Сарасват заявіў, што арганізацыя стварыць антыспадарожнікавую зброю.

Брытанская палата абшчын адхіліла ўсе восем варыянтаў брэксіту

Парламент Брытаніі яшчэ раз прадэманстраваў, што знаходзіцца ў тупіку ў дачыненні да формаў выхаду краіны з Еўрасаюза: дэпутаты адхілілі ўсе восем вынесеных на абмеркаванне варыянтаў дзеянняў у дачыненні да брэксіту, перадае Бі-бі-сі. Варыянты, прапанаваныя самімі дэпутатамі, уключалі ўвесь спектр магчымых дзеянняў — ад рашучага і хуткага разрыву з ЕС да адмены выхаду — і ні адзін з іх не набраў нават аднаснай большасці. Гэта значыць, супраць кожнага з варыянтаў прагаласавала больш дэпутатаў, чым за яго. Больш за ўсё галасоў сабралі прапановы аб тым, каб вынесці любое пагадненне з ЕС на рэферэндум (268 галасоў), аб мытным саюзе з ЕС (264 галасы) і прапанова апазіцыйнай Лейбарысцкай партыі аб мытным саюзе і цесным супрацоўніцтве з ЕС на іншых кірунках (237 галасоў). Палата плануе працягнуць пошукі прымальнага для большасці варыянта брэксіту 1 красавіка. Дэпутат, які прапанаваў такі алгарытм дзеянняў, сэр Олівер Летвін, да галасавання выказаў здагадку, што ў панядзелак дэпутаты абмяркуюць ужо два-тры найбольш папулярныя варыянты з тых, што былі вынесены на галасаванне, і паспрабуюць выбраць адзін. Нават калі парламент знойдзе агульнае рашэнне, яно не будзе мець сілы закона або загада ўрада. Але Летвін спадзяецца, што ўрад усведамляе неабходнасць прыняць менавіта той варыянт брэксіту, за які большасць дэпутатаў.

У Брунеі мяркуюць увесці смяротнае пакаранне праз збіццё камянямі

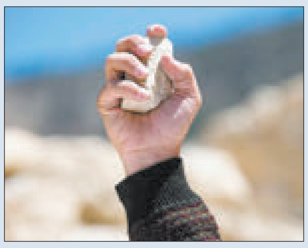

Праваабарончая арганізацыя Amnesty International заклікала ўлады Брунея перагледзець планы, згодна з якімі на наступным тыдні шлюбная здрада і гомасексуальныя сувязі будуць караць ў султанаце смяротным пакараннем праз збіццё камянямі. Як паведамляе арганізацыя, апавяшчэнне пра дапаўненні да крымінальнага кодэкса, якія ўступаюць у сілу 3 красавіка, размешчана на сайце генпракуратуры Брунея. Новыя віды пакарання, згодна з нормамі шарыяту, прадугледжваюць не толькі збіццё камянямі за адзюльтэр і аднаполы секс, але і ампутацыю канечнасцяў у асуджаных за крадзеж. «Бруней павінен неадкладна прыпыніць рэалізацыю гэтага праекта і перагледзець крымінальны кодэкс у адпаведнасці з абавязацельствамі ў галіне правоў чалавека. Міжнародная супольнасць павінна самым рашучым чынам асудзіць спробу Брунея прымяніць на практыцы гэтыя суровыя пакаранні», — гаворыцца ў заяве Amnesty International. Праваабаронцы адзначаюць, што Бруней падпісаў, але не ратыфікаваў Канвенцыю ААН супраць катаванняў і іншых жорсткіх, бесчалавечных, ці якія прыніжаюць годнасць, відаў абыходжання і пакарання. Хоць законы краіны прадугледжваюць смяротнае пакаранне, на практыцы яго прысуджаюць вельмі рэдка: апошні раз прысуд да вышэйшай меры пакарання быў вынесены ў 2017 годзе за злачынствы, звязанае з наркотыкамі.

ЗБІРАЮЦЬ МІКРАСКОПЫ І КУЮЦЬ ЖАЛЕЗА

Як беларускі знаходзяць сябе ў нетыповых прафесіях

«Выбіраць прафесію трэба не па прэстыжнасці і даходнасці. Задайце сабе пытанне: ці застанецца гэта справа вам цікавая, калі за яе не будуць плаціць і калі вы будзеце жыць на ненаселеным востраве? Калі двойчы адказваеце «так», гэта ваша», — раіць каваль Аксана КІРЫЛЮК. Яна ведае, пра што кажа: сама некалі вучылася на эканаміста-міжнародніка, але на нелюбімай рабоце доўга не затрымалася.

Паводле статыстыкі, большасць беларусак заняты ў сферы аховы здароўя, сацыяльных паслуг, адукацыі, гандлю, фінансаў. Але гэта не адзіныя прафесійныя шляхі для жанчыны.

Выстаўка «Яе справа» адкрыта да 10 красавіка.
У аб'ектыве фатографа Яўгена Ацецкага аказаліся работніцы прадпрыемстваў Мінска, Салігорска, Навапалацка, Гомеля і іншых гарадоў.

«Баялася, што мяне чакаюць брудныя цэхі»

Галіна КУРАЧКІНА працуе электразваршчыкам ручной зваркі на Гомельскім хімічным заводзе. У прафесію яна прыйшла 38 гадоў таму — выпадкова.

У цэнтры — каваль Аксана КІРЫЛЮК.

— Калі я паступала ў вучылішча, збіралася быць апаратчыкам. Але дзяўчына ў прыёмнай камісіі прапанавала: «Не хочаш пайсці на зваршчыка?» Яна сама ім працавала і лічыла прафесію перспектыўнай.

Спачатку не ўсё лёгка давалася. Канструкцыі пасля зваркі развальваліся, даводзілася перарабляць. Галіна складанасцяў не баялася: праца падабалася, таму нават думак не было яе кінуць.

На сваім заводзе яна адзіная жанчына-зваршчык. «У мужчынскім калектыве адчуваю сябе выдатна», — усміхаецца. І дадае: калі па святах прыходзіць на работу ў сукенцы, калегі, якія прывыклі бачыць яе ў спецадзенні, не пазнаюць.

Дочкі Галіны дынастыю зваршчыц не працягнулі. Жанчына ставіцца да гэтага з разуменнем: да работы павінна ляжаць душа.

Оптык-механік Галіна ЧУГАЕВА таксама трапіла ў прафесію воляй лёсу. Пасля школы не паступіла адразу ва ўніверсітэт і, каб не губляць час, пайшла на 10-месячныя курсы. Хвалявалася, што на рабоце яе чакаюць брудныя шумныя цэхі, але ўсё аказалася не так страшна.

На прадпрыемстве «Пеленг» Галіна збірае метэаралагічнае абсталяванне, касмічныя датчыкі, мікраскопы. «Мне цікавы сам працэс», — тлумачыць.

Веданне механікі, якое дзяўчына атрымала на працы, карыснае і ў паўсядзённым жыцці. «Дома магу адрамантаваць усё», — кажа Галіна.

Калі жанчын дапусцяць у вадалазы?

Кіроўца-выпрабавальнік, токар, фрэзероўшчык, ляснічы... Гісторыі беларусак з нетыповымі для жанчын прафесіямі расказвае фотавыстаўка «Яе справа», якая адкрылася ў сталічным культурным цэнтры «Корпус». Яна стала часткай праекта «Занятасць, прафесійная адукацыя і навучанне ў Беларусі», што фінансуецца Еўрапейскім саюзам.

— Мы хочам паказаць моладзі, якія кар'ерныя шляхі існуюць, бо межы паміж традыцыйна мужчынскімі і жаночымі прафесіямі сціраюцца, — адзначае **кіраўнік праекта Леа ОРА.**

Оптык-механік Галіна ЧУГАЕВА.

Летась Міністэрства працы і сацабароны склала прагноз патрэб рынку працы на найбліжэйшыя пяць гадоў. Чакаецца, што попытам з боку наймальнікаў будуць карыстацца рабочыя прафесіі ў сферы прамысловасці і будаўніцтва. У топе таксама аказалася інжынеры розных кірункаў.

Аднак у Беларусі не ўсе спецыяльнасці даступныя спадарыням. 181 прафесія (сярод іх шахцёр, вадалаз, кіроўца міжнароднага аўтобуса) — у спісе забароненых для жанчын. Каб штосьці з яго выключыць, павінны палепшыцца ўмовы працы.

— Узровень бяспекі на вытворчасці павышаецца, таму пералік паступова становіцца меншым: не так даўно ў ім было больш за 250 прафесій, — заўважае **начальнік упраўлення палітыкі занятасці Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Алег ТОКУН.** — Спіс рыхтуе наша міністэрства, але ініцыятыва па выключэнні пэўнай спецыяльнасці можа ісці і ад прадпрыемстваў.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

Кампетэнтна

Партрэт спецыяліста будучыні

Ці паспявае сістэма падрыхтоўкі кадраў рэагаваць на новыя выклікі? Рэктар Рэспубліканскага інстытута прафесійнай адукацыі Валерый ГАЛУБОЎСКІ упэўнены, што для гэтага ёсць усё неабходнае:

— Па-першае, мы наладзілі ў сферах прамысловасці і будаўніцтва шчыльную працу пры міністэрствах, стварылі сектаральныя саветы, куды ўвайшлі прадстаўнікі найбольш устойлівых прадпрыемстваў. Задача гэтых саветаў — фарміраваць прафесійны партрэт спецыяліста для будучай эканомікі, бо толькі кампаніі могуць сказаць, якія функцыі з'явяцца ў работніка з прыходам новых тэхналогій. Па-другое, на падставе гэтых патрабаванняў мы ўносім змены ў змест адукацыйных праграм і ствараем па краіне сетку рэсурсных цэнтраў, аснашчаных высокатэхналагічным абсталяваннем. Напрыклад, па профілі машынабудавання ёсць рэсурсныя цэнтры ў Мінску, Барысаве, Гомелі, ствараецца ў Оршы. Мы пайшлі такім шляхам, бо разумеем, што ў кожную навучальную ўстанову купіць сучаснае абсталяванне не паспеем — пакуль у дзясятую будзем набываць, у першай ужо састарэе.

Ёсць гнуткі механізм абнаўлення адукацыйных праграм. Па меры таго як з'яўляецца новая тэхналогія, мы карэктуем асобныя раздзелы ў апаратыўным рэжыме. Сёлета дамовіліся пра штосьці — ужо з наступнага года гэта будзе вывучацца. Калі на нашай пляцоўцы няма патрэбнага абсталявання, студэнт можа прайсці практыку на прадпрыемстве. Нарматыўная база дазваляе гэта зрабіць. Мы можам ва ўнісон развівацца з рэальным сектарам эканомікі ці нават апярэджваць яго, а не даганяць.

Фота да матэрыялу «Шэдэўр на талерцы», апублікавана ва ўчарашнім нумары, зроблены ў працэсе відэаздымкі праекта ЛІФТ Асацыяцыі абароны інтэлектуальнай уласнасці «БелБрэнд».

Праект ЛІФТ прызначаны для падтрымкі і прасоўвання беларускай моладзі.

РАЗМОВЫ З ТОЛКАМ

У Мінгарвыканкаме і аблвыканкамах адбудуцца чарговыя прамыя тэлефонныя лініі 30 сакавіка. З 9.00 да 12.00 у суботу іх правядуць:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Андрэй Анатолевіч КЛЕЦ. Тэл. 8 016 221 31 21;

старшыня ВІЦЕБСКАГА абласнога Савета дэпутатаў Уладзімір Уладзіміравіч ЦЯРЭНЦЬЕЎ. Тэл. 8 021 222 22 22;

намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Андрэй Васілевіч КАНЮШКА. Тэл. 8 023 233 12 37;

намеснік старшыні ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Уладзімір Іосіфавіч ДЗЯШКО. Тэл. 8 015 273 56 44;

кіраўнік спраў МАГІЛЁЎСКАГА аблвыканкама Рыгор Аляксандравіч ВАРОНІН. Тэл. 8 022 250 18 69;

намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама Іван Станіслававіч МАРКЕВІЧ. Тэл. 8 017 500 41 60;

старшыня МІНСКАГА гарвыканкама Анатоль Аляксандравіч СІВАК. Тэл. 8 017 222 44 44.

Закрытое акционерное общество «На Уманской», расположенное по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 55, сообщает о выплате дивидендов по акциям:

Дата принятия решения общего собрания акционеров, в соответствии с которым осуществляется выплата дивидендов по акциям	29.03.2019 г.
Дивиденды, начисленные на одну акцию по результатам работы за 2018 г.	7 руб. 40 коп. на 1 простую акцию
Срок и порядок выплаты дивидендов по акциям по результатам работы за 2018 г.	Не позднее 30.04.2019 г. Перечисляются одновременно всем акционерам – владельцам простых акций, пропорционально количеству принадлежащих им акций

УНП 101085067 Общее собрание акционеров

ОАО «КОНДИТЕРСКАЯ ФАБРИКА «СЛОДЫЧ» осуществляет реализацию следующей техники:

✓ ТРАКТОР МТЗ 82.1,
1992 года выпуска, по цене 9 600,00 руб. без учета НДС.

✓ АВТОМОБИЛЬ MAZDA 6,
2004 года выпуска, по цене 6 760,00 руб. без учета НДС.

Телефоны для справок:
8 (017) 398 97 37; + 375 29 355 20 67; + 375 29 121 0 441.
Место расположения объектов:
г. Минск, ул. Радиальная, 54/2. УНП 100129695

ОАО «Объединенная дирекция строящихся объектов» в лице ликвидатора ООО «Юридическая группа «СОВЕТНИК»

проводит торги по продаже недвижимого имущества ОАО «Объединенная дирекция строящихся объектов».

Продавец: ОАО «Объединенная дирекция строящихся объектов» в лице ликвидатора ООО «Юридическая группа «СОВЕТНИК».

Организатор торгов: ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ», 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27. Руководитель организатора электронных торгов – Шигалева Ирина Викторовна; тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690-54-09, WWW.BELTORGI.BY.

Публичные торги в электронной форме в процедуре ликвидации (далее – электронные торги) будут проведены: 30 апреля 2019 г., в 9.00, на электронной торговой площадке WWW.BELTORGI.BY, окончание – 30 апреля 2019 г., 17.00.

Заявки принимаются с 29 марта 2019 г., 09.00 до 29 апреля 2019, 17.00.

Шаг аукциона 5 %.

Для участия в торгах необходимо:

1. В срок до 17.00 29 апреля 2019 г. перечислить задаток по выбранному лоту. Расчетный счет для перечисления задатка BY06SOMA30120013860101000933 в ЗАО «Идея Банк», код SOMABY22, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

2. Далее подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте WWW.BELTORGI.BY.

3. Направить в отсканированном виде все прилагаемые к заявке документы по адресу: marketing@zalog.by (подробнее — в информации лота на сайте WWW.BELTORGI.BY). Задаток должен быть внесен до подачи заявки на участие в электронных торгах. Задаток вносится за каждый лот в размере 10 % от начальной стоимости предмета торгов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат на организацию и проведение торгов в течение 5 рабочих дней со дня их проведения на основании представленного организатором торгов извещения о возмещении затрат.

Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Срок оплаты предмета торгов: не позднее 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Более подробная информация о проведении торгов на сайте WWW.BELTORGI.BY.

№ п/п	Предмет торгов	Общая площадь, кв. м	Адрес	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС	Шаг торгов (5 %), бел. руб.	Сумма задатка (10 %), бел. руб.
1	Склад	39,8	г. Минск, ул. Шатько, 24/4	20 623,35	1 031,17	2 062,34
2	Здание склада	249	г. Минск, ул. Шатько, 24/2	127 066,42	6 353,32	12 706,64
3	Здание склада с пристройкой	258	г. Минск, ул. Шатько, 24/3	138 819,51	6 940,98	13 881,95

ИЗВЕЩЕНИЕ о снятии объекта с торгов

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) сообщает о снятии с аукциона, назначенного на **01.04.2019 г.,** здания насосной станции общей площадью 142,0 кв. м, инв. № 600/С-100407, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 623684204601001077 площадью 0,0446 га по адресу: Минская область, Минский район, Михановичский с/с, д. Михановичи, ул. Заречная, 21А.

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 28.02.2019 г.

УНП 690324015

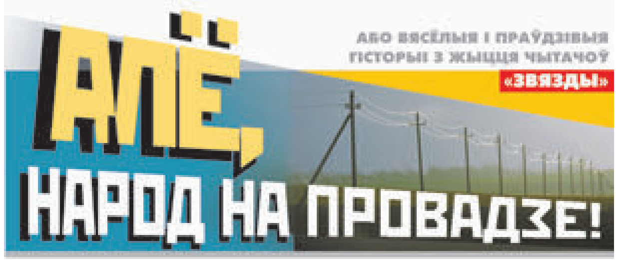

АБЯЦАНКІ-ЦАЦАНКІ...

Вось некалі раней дык добра было: пасля школы атрымаў спецыяльнасць, знайшоў работу і працуй сабе — гадамі ці нават дзесяцігоддзямі. Цяпер жа іншая мода: з усіх бакоў гавораць, што ўсё трэба мяняць — жонак-мужоў, адрасы, кватэры, а ўжо работу — дык кожныя пяць гадоў! Некаму гэта, можа, і даспадобы, а некаму — не. Я вось дакладна з ліку апошніх, таму, дзякуй богу, паспела яшчэ змяніць працу на заслужаны адпачынак.

Але ж тут размова пра маладых. Цяжка ім ва ўсіх адносінах, бо трэба яшчэ і дамы будаваць, і дзяцей выхоўваць, і дровы садзіць. А за якія, прабачце, грошы? Вось і даводзіцца ім звальняцца з аднаго месца, уладкоўвацца на новае, зноў шукаць і, бывае, знаходзіць...

Суседскі Юрык, напрыклад, у дальнабойшчыкі падаўся. Нялёгкая гэта праца, але ж свае пяцьсот зялёных «рублёў» хлопец штомесяц мае, па свеце раз'язджае, шмат што бачыць. Некалі б яшчэ і розных дэфіцытаў сваім панавозіў, а цяпер, казаў, ужо не: «Што тут Кітай, што там...»

Але ж Юра ўсё роўна задаволены — і работай, і сваім напарнікам. Яны з ім за правіла ўзялі: у рэйс выязджаюць рана, з сабой бяруць «тармазкі», каб ні часу, ні грошай лішніх не траціць...

Дык вось у той раз перад ад'ездам да Юрыка зайшла сястра. Сказала, што ўсякай смакаты нарабіла (напярэдадні свінчо закалолі), і насклала ў розныя слоікі-каробачкі, што пакет з імі паставіла ў сенцах.

— Пайшлі — пакажу, каб ты ведаў, — прапанавала брату.

— А што там глядзець? — буркнуў той. — Забяру ды паеду.

Тані трохі крыўдна было ад гэтай няўвагі, але ж што ты будзеш рабіць? Схадзіла ў склеп, убачыла там, што морква псуецца. Набрала яе ў пакет, каб горшую скаціне скарміць...

А Юрык тым часам ужо сабраўся, пазваніў напарніку: маўляў, ты з сабой нічога не бяры, хіба тэрмас чаю, усё астатняе ўжо ёсць. А потым выйшаў у сенцы, падхапіў досыць важкі «тармазок», укінуў яго ў машыну і...

Колькі там вёрстаў хлопцы праехалі — вырашылі яблычкаў сушаных пагрызці (іх зверху заўсёды клалі). Юра за рулём быў — запусціў руку ў пакет за спінай і знячэўку аж тормаз «прыдушыў», бо выцягнуў... гнілаватую морквіну з бледна-зялёным чубчыкам. «Што гэта?» — моўчкі спытаў у напарніка. Той расхінуў пакет: у ім — апроч морквы — нічога не было.

А тут і сястрыца, лёгкая на ўспамін, тэлефануе, пытаецца:

— Ну як вы там, хлопчыкі? Ці добра паабедалі?

Юрык са смехам:

— А як жа!.. Тваёй гнілой морквай.

Таня хуценька ў сенцы, — а там пакет з яе прысмакамі як стаяў, так і стаіць...

З тых часоў Юра за правіла ўзяў: перш чым «грузіць» свой «тармазок» у машыну, абавязкова глядзець, што там ляжыць. Ці не морква, напрыклад?

Соф'я Кусянкова, *в. Лучын, Рагачоўскі раён.*

ХТО СМЯЕЦЦА АПОШНІМ

Цікавая штука памяць: вочы заплюшчыў і...

Ліпень, палатачны гарадок. Мы, студэнты політэхнічнага, на ваенных зборах.

З першага дня ведаем (камандзір нашай роты сказаў), што тэорыі тут не будзе — толькі «практыка»: гэта значыць за месяц нас навучаць таму, чаму іншых — за год. І засвоіць гэтыя веды мы павінны лепей, бо ўсё ж як-ніяк афіцэры...

Сярод нашых «настаўнікаў» у тыя часы была яшчэ паратройка франтавікоў. Курсантаў яны вельмі паважалі, але і дысцыпліну трымалі проста жалезную, дзень пры дні, з якіх добра помніцца толькі два. З-за чаго? З-за смеху.

У тую спякотную раніцу нашу роту чакаў марш-кідок і атака на ўмоўны населены пункт. Беглі ў поўнай выкладцы: дыханне збівалася, пот засціў вочы, праз запацелае шкло процівагазаў ніхто нічога не бачыў. Мы хіба чулі, што наперадзе — то спінай да нас, то тварам — бяжыць сяржант. Ён камандуе, задае, што называецца, тэмп, а потым... Гучыць не то шумнае «плюх», не то «боўць» і яшчэ гучнейшае: «Сто-о-ой!»

Мы спыніліся, прычым, як аказалася, ледзь не на самым краі вялікай канавы, у якую з карояніка сцякала жыжа і ў якую ледзь не па пахі «ўляцелі» двое — наш сяржант і курсант Ціханаў.

Марш-кідок з атакай на гэтым завяршыліся, мокрая парачка, вылезшы на бераг, пайшла адмывацца да сажалкі.

Вечарам пачалася паверка. Мы выстраіліся ў рад, сталі па камандзе смірна. Лейтэнант далажыў капітану, што рота з заданнем справілася і што вызначыўся ў гэтым найперш курсант Ціханаў...

Хлопцы, вядома ж, у смех! Лейтэнант — у крык:

— Маўчаць!

І тут жа пальцам паказвае:

— Ты! Ты і ты! Нарад на кухню... Па-за чаргой...

Такім чынам самыя смяшлівыя ўжо назаўтра выконвалі ўсё, што загадае кухар: насілі ваду, секлі дровы, тапілі пліту, а нарэшце — мылі посуд.

Сняданак прайшоў спакойна, а вось пасля абеду — міскі не ададраць (другой стравай была грэцкая каша са свінінай)... Ды яшчэ і маёра нячысцік прынёс. Кухар падаў яму бялюткі ручнік, той правёў ім па абадку як быццам чыста вымытай міскі і... на падлогу скінуў усе — перамывайце нанава. Добра, што ўрэшце чарга дайшла да катлоў, на дне якіх заставалася каша.

— Можна з'есці? — спытаў наш вечна галодны Гарык.

І, што называецца, дарваўся — пераеў... Прычым — не толькі ён...

Карацей, вячэру перасмешнікі сяк-так яшчэ адбылі, посуд памылі. А потым быў візіт да фельчара, які і ўратаваў, бо інакш начавалі б курсанты не ў палатках, а наводшыбе, у маленькай дашчатай будыніне.

Але ж і без гэтага хлопцы, здаецца, зразумелі, што смяяцца з сяржанта ды курсанта ім не трэ было, што, калі б не яны і не іхняя каманда «стой», побач, у той жа канаве маглі б аказацца многія.

У. Сяргейчык, *г. Мінск.*

ЦЕШЧЫН УРОК

...Заданне збіраць ды запісваць моўныя залацінкі (дыялектныя словы, фразеалагізмы) даюць ці не ўсім студэнтам-філфакаўцам, нават завочнікам.

Некалі вось такое атрымала і я: са сшыткам, з ручкай пайшла «ў людзі», то-бок да суседкі, у якой, здаецца, штодня збіраўся жаночы «сейм». Прысела там да стала, чакаю, што б запісаць, а гутарка, чую, зусім не клеіцца. Жанкі, па ўсім відаць, помняць, як настаўнікі хадзілі спаганяць пазыкі, перапісваць кароў ды свіней, кусты ў садах, і таму з апаскай пазіраюць на сшытак: думаюць, што ж на гэты раз?

Карацей, я хутка зразумела, што тут мне нічога не свеціць.

Выйшла на вуліцу. Бачу — сядзяць на лаўцы жанчыны, чакаюць з поля кароў. Падсела да цёткі Ганькі. Яна не з самых гаваркіх была, але ж, як шахматыст, усё абдумае ды і «прыпячатае» — знойдзе праціўніку месца...

Вось тым яна і ратавалася, бо вайна забрала ў яе мужа з сынам — пакінула адну з трыма дзяўчаткамі. Радні, каб ім дапамагчы, не было. Цётка сама і арала, і сеяла, і касіла...

Не пашчасціла на мужоў і цётчыным дочкам. Хіба да старэйшай прыбіўся нейкі прымака — чалавекам быў так сабе, але ўсё ж мужчына. З часам нават у начальнікі выбіўся: стаў загадчыкам фермы, а дачка — даяркай.

Цётка Ганька, немаладая ўжо, спрацаваная, пры іх дажывала: нянькала ўнукаў, пыніла гаспадарку, як іншыя ў тэлевізар ці камп'ютар цяпер, глядзела ў вялікую варыстую печ.

Дык вось, расказвала, падышла да яе ў чарговую раніцу, а там зноў — каб смалячок які, каб паленца. Прычым іх і на дрывотні няма: гаспадар такі — з плеч у печ, і яму што кажы, што не кажы...

Дачка да світання на ферму пайшла, ён у кантору памчаўся. Зараз будзе з нарада ісці, па звычцы забяжыць дадому паснедаць.

Ну дык я і давай яму есці «варыць»: наабразала бульбы (у нас на Пастаўшчыне сырую — абразаюць, а вараную абіраюць), потым злажыла ў чыгунок, заліла вадой, усунула ў халодную печ — чакаю зяця.

Той — здалёку чую — з'яўляецца: кідае на вяшак сваю шапку, сам садзіцца за стол: маўляў, стаў, гаспадыня, есці.

А я ж гэта ўмомант: міску кіслага малака з тварагам, міску салёных агурочкаў (была ўжо восень), потым на вілках вымаю з печы гаршчэчак з бульбай і таксама зяцю пад нос — еш, даражэнькі!

Глянуў ён на гэту «карціну» і як усхопіцца! Шапку на галаву і ходу.

Я гляджу яму ўслед і думаю: «На ферму панёсся... Бедны... Галодны...»

Шкада чалавека, але ж і мне ці лягчэй? Зараз, ведаю, дзеці паўстаюць, есці папросяць, а чым іх карміць?..

Аж чую, нейкі грукат з вуліцы: нехта ідзе ці што? І сапраўды — дзверы адчыняюцца, зяць на парозе — з вялізным бярэмем дроў... Нейкага ламачча ля фермы назбіраў і прынёс. «Во, — кажа, — маці, паліце ў печы, варыце што трэба, і сабе, і свінням».

Сказаў гэта ды пайшоў, а пасля абедзеннай дойкі запрог каня, з'ездзіў у лес: засвоіў цешчын урок, за правіла ўзяў дровы назапашваць загадзя, трымаць пад паветкай — паколатыя, сухія, бярозавыя.

...Вось такая ў нас атрымалася размова з цёткай Ганькай, з Ганнай Данілаўнай. Нейкіх моўных залацінак ад яе я той раз не пачула і не запісала, аднак на ўсё жыццё запомніла гэту гісторыю — пра цешчу і зяця? Пра дровы?

Ці пра дзейсную сілу ўчынкаў?

Леанарда Аляшэвіч, *г. Смаргонь.*

Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

Ад яе ж...

Калі нейкая з гісторый вам спадабалася, прымусіла ўсміхнуцца ці нават пасмяяцца, не скупіцеся — падзяліцеся гэтай усмешкай з іншымі — перадайце газету суседу, супрацоўніку, знаёмцу, і тады «Звязда» (чым чорт не жартуе...) знойдзе новых падпісчыкаў, а то і аўтараў.

Не хочаце перадаваць ды дзяліцца? Што ж — яно і гэтак па-нашаму. А таму пакладзіце нумар (ці нумары за пятніцу) у нейкую шуфляду. Потым, калі стане маркотна, дастанеце і пачытаеце: словы — гэта праверана — па-ранейшаму лечаць. Ад нуды — гарантыя.

Неасабісты суб'ектыў

АЛІМПІЙСКІЯ КАНІКУЛЫ

Пра тое, што на спаборніцтвах па школьных прадметах застаецца «па-за конкурсам»

КОЛЬКІ гадоў ужо мінула (божа мой, амаль трыццаць!), а тыя вясенова-алімпійскія канікулы застаюцца самым прыемным, самым уражальным успамінам «зялёнай» маладосці. Гэта было — амаль як трапіць на дзівосны баль з паўсядзённасці, можа, не такой і нуднай, але ж на балі ўсё роўна ўсё больш прыгожае, бліскучае, выкшталцонае. Фінал рэспубліканскай прадметнай алімпіяды ў дзясятым і адзінаццатым класе ператварыўся не ў абавязковае пратакольнае мерапрыемства, а ў сапраўднае свята. Не ведаю, з чым гэта звязана. Можа, з тым, што гэта былі першыя «выхады ў свет» маладых правінцыялаў? А вакол усе такія разумныя, важныя (сябры шаноўнага журы) — прафесары, нават акадэмікі. І перад імі трэба было паказацца, выступіць ва ўсёй красе, не збэсціць гонар школы, раёна, вобласці, свой уласны. Адрэналін зашкальвае, хваляванне падкошвае ногі, але ж які драйв, якое адчуванне палёту!.. Якое займеш месца — у той момант зусім няважна (хоць у мой час першыя тры прызавыя дыпломы давалі права на паступленне на профільны факультэт, напрыклад, пераможца ці прызёр рэспубліканскай алімпіяды па беларускай мове мог паступаць на філфак любой ВНУ). Веданне правілаў і выключэнняў, водгук і вуснае выказванне — усё гэта правяралася, пісалася, прагаворвалася на ўзнёслай хвалі...

АЛЕ сёння я думаю, што гэта ўзнёсласць, гэта адчуванне маладога шчасця не пакідалі ў тыя канікулы яшчэ і таму, што, акрамя абавязковых інтэлектуальных спаборніцтваў, якія, па сутнасці, займалі самае большае гадзіны тры ў дзень, у нас была насычаная культурна-асветная, як прынята казаць, праграма. Што для падлеткаў з усёй краіны (а многія былі з невялікіх вясковых школ) было проста шыкоўным падарункам.

Напрыклад, трапіць у Купалаўскі тэатр на прэм'еру «Тутэйшых» (на тую самую першую, у 1991-м). Для многіх з нас гэта быў увогуле першы ў жыцці паход у тэатр. Зялёныя аксамітныя крэслы, прыглушанае святло, а на сцэне — Купала. Не хрэстаматыйны, не прыгладжаны, як у падручніках. Трывожны, не зусім зразумелы (на вуліцы толькі 1991-ы, а нам усяго па шаснаццаць), але — гэта адчуваеш, хутчэй, інтуітыўна — выпакутаваны, сапраўдны. І малады, зусім малады і яшчэ зусім невядомы Віктар Манаеў у ролі Мікіты Зноска, і разам з ім мы дурэлі і смяяліся, але чамусьці праз слёзы (можа, таму, што смяялся з саміх сябе?). І гэта проста ашаламляльнае ўражанне ад фіналу, калі ад ямы на сцэне, у якую пападалі людзі-марыянеткі, працягнулася крывава-чырвоная дарога, а анёлы ўслед вынеслі белыя палотны... Ці трэба казаць, што з таго часу Купалаўскі — самы любімы тэатр, Манаеў — самы любімы акцёр, і кожны раз, калі зноў смяешся разам з ім скрозь слёзы (у «Пінскай шляхце» або ў «Рэвізоры»), адчуваеш сябе ўсё тым жа шаснаццацігадовым дурнаватым падлеткам, якому пашчасціла прычыніцца да нейкага дзівоснага дзейства.

А яшчэ алімпіяда падарыла мне Каложу. Фінальны этап быў у Гродне, не абышлося без экскурсіі па горадзе. Усё было цікава, усё незвычайна — ніхто з нас, акрамя, вядома, мясцовых, у гэтым горадзе да таго не быў, таму забудова старых вуліц у цэнтры для многіх стала сапраўдным адкрыццём — няўжо і ў нас такое ёсць?! Але Каложа... Яна з'явілася перад вачыма неяк нечакана, ва ўсёй сваёй ружова-празрыстай красе — лістоты на дрэвах вакол яшчэ не было, свяціла яркае вясновае сонца, і здавалася, што храм у яго промнях трымціць-пералівaецца ў паветры над бліскучым зіхатлівым Нёманам. Ад захаплення проста перанялo дыханне. Уражанне тое было ўсяго на міг, але засталося назаўсёды. Праверана на досведзе літаральна мінулай вясною. Хадзілі па ўзгорку каля Старога замка, выйшлі на пакручасты бераг — і яна з'явілася перад вачыма, як заўсёды нечакана, — далекавата, на суседнім узвышшы, сярод залатых шатаў. Незвычайная, незямная, яна зноў — каторы ўжо раз — не стаяла на зямлі — луналакалыхалася ў паветры. Усяго адно імгненне, але гэтага хапіла, каб адчуць, што табе ўсяго шаснаццаць і што зноў нават уздыхнуць гучна баішся, каб не прапала гэта імгненнае зачараванне.

А праз год у жыцці здарыўся Брэст. І крэпасць. Мы трапілі туды вельмі рана, ледзь не на досвітку. У крэпасці амаль нікога не было, а цішыня стаяла такая, што рэхам аддаваўся кожны наш крок па бетонных плітах. Не ведаю, хто прыдумаў прывесці нас туды ў такі ранні час. Але і сёння я ўдзячная гэтым невядомым людзям, бо за тую гадзіну, праведзеную сакавіцкай раніцай у пустой крэпасці, сямнаццацігадовыя дзеці зразумелі шмат чаго аб жыцці і смерці, аб слабасці і мужнасці, аб вайне і міры, аб уласным простым шчасці не ведаць, што гэта такое — вайна... У маім вандроўным жыцці было пасля шмат экскурсій — і арганізаваных, і імправізаваных. Але тая «алімпіядная» застаецца самай знакавай і сёння...

А як жа сама алімпіяда, спытаеце вы. Нармальна. Абодва разы па беларускай мове атрымала прызавыя дыпломы. Праўда, яны мне не спатрэбіліся: на філфак без экзаменаў я не пайшла. Марыла стаць журналістам, і менавіта пасля тых самых алімпіяд рашэнне прыняла канчатковае. Значыць, як ні круці, яны і на далейшы лёс паўплывалі.

За амаль трыццаць гадоў нічога не змянілася: у апошнія дні сакавіка, падчас вясновых канікул праходзіць фінал рэспубліканскіх прадметных алімпіяд. Акурат у гэтыя дні сёлета знаўцы беларускай мовы, напрыклад, сабраліся з усёй краіны ў Магілёве. Я вельмі спадзяюся, што акрамя склонаў, спражэнняў, знакаў прыпынку, метафар ды аксюмаранаў яны ўбачылі, як залаціцца ў промнях вясновага сонца Дняпро, калі глядзіш на яго з замчышча, як прыцягвае здалёк з другога берага белае Падмікольле, які алтар у касцёла святога Станіслава і які дзівосна-мадэрновы чырвоны будынак у мясцовага драмтэатра. Бо, хто знае, можа, менавіта гэта, а не правілы ды выключэнні, якія яны і так, несумненна, добра ведаюць, спатрэбяцца ім у жыцці больш.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

Наименование банка: ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 1 января 2019 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		-	-
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	1	1 244	691
5	Средства в банках	1104	2	11 022	7 897
6	Ценные бумаги	1105	3	2 443	2 474
7	Кредиты клиентам	1106		-	-
8	Производные финансовые активы	1107		-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	4	687	687
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	5	12 787	11 567
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111		-	-
13	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
14	Прочие активы	1113	6	2 020	2 194
15	ИТОГО активы	11		30 203	25 510
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201		-	-
18	Средства банков	1202		-	-
19	Средства клиентов	1203	7	1 170	578
20	Ценные бумаги банка	1204		-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207	8	665	1 183
24	ВСЕГО обязательства	120		1 835	1 761
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211	9	23 429	20 342
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213		268	92
29	Фонды переоценки статей баланса	1214		-	-
30	Накопленная прибыль	1215	10	4 671	3 315
31	ВСЕГО собственный капитал	121		28 368	23 749
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		30 203	25 510

ОТЧЕТ о прибылях и убытках за 2018 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		1 113	1 513
2	Процентные расходы	2012		-	-
3	Чистые процентные доходы	201	11	1 113	1 513
4	Комиссионные доходы	2021	12	17 198	12 572
5	Комиссионные расходы	2022		3	1
6	Чистые комиссионные доходы	202		17 195	12 571
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	13	4	(1)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		-	-
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	14	28	(26)
12	Прочие доходы	208	15	749	698
13	Операционные расходы	209	16	12 429	9 990
14	Прочие расходы	210	17	370	275
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		6 234	4 542
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		1 614	1 246
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		4 620	3 296
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях				
19	Базовая прибыль на простую акцию	22		239,1900	170,6500
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23		-	-

ОТЧЕТ об изменении собственного капитала за 2018 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование показателей	Символ	Наименование статей собственного капитала: Уставный фонд	Эмиссионный доход	Резервный фонд	Накопленная прибыль (убыток)	Фонды переоценки статей баланса	Всего, собственный капитал
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Раздел I. За год, предшествующий отчетному							
1	Остаток на 1 января 2017 г.	3011	19 315	-	-	1 843	-	21 158
1.1	В том числе: результат от изменения учетной политики и (или) исправления существенных ошибок	30111	-	-	-	-	-	-
2	Изменения статей собственного капитала	3012	1 027	-	92	1 472	-	2 591
2.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	3 296	-	3 296
2.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	1 027	x	92	(1 119)	x	-
2.3	операции с учредителями (участниками):	30123	-	-	x	(152)	x	(152)
2.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
2.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	(152)	x	(152)
2.6	операции с собственными выкупленными акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-
2.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
2.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	-	-	-
2.9	прочие изменения	30126	-	-	-	(553)	-	(553)
3	Остаток на 1 января 2018 г.	3013	20 342	-	92	3 315	-	23 749
	Раздел II. За отчетный год							
4	Остаток на 1 января 2018 г.	3011	20 342	-	92	3 315	-	23 749
5	Изменения статей собственного капитала	3012	3 087	-	176	1 356	-	4 619
5.1	В том числе: совокупный доход	30121	x	x	x	4 620	-	4 620
5.2	направление прибыли на пополнение фондов	30122	3 087	x	176	(3 263)	x	-
5.3	операции с учредителями (участниками):	30123	-	-	x	-	x	-
5.4	внесение в уставный фонд вкладов учредителей (участников)	301231	-	-	x	x	x	-
5.5	выплата дивидендов акционерам	301232	x	x	x	-	x	-
5.6	операции с собственными выкупленными акциями собственной эмиссии	301233	-	x	x	x	x	-
5.7	внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	301234	x	x	-	-	x	-
5.8	перераспределение между статьями собственного капитала	30125	-	-	-	-	-	-
5.9	прочие изменения	30126	-	-	-	(1)	-	(1)
6	Остаток на 1 января 2019 г.	3013	23 429	-	268	4 671	-	28 368

СВЕДЕНИЯ о совокупном доходе за 2018 год

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	Прибыль (убыток)	301211		4 620	3 296
2	Прочие компоненты совокупного дохода	301212		-	-
	В том числе:				
2.1	переоценка основных средств, объектов незавершенного строительства и оборудования к установке	3012121		-	-
2.2	переоценка нематериальных активов	3012122		-	-
2.3	переоценка ценных бумаг	3012123		-	-
2.4	переоценка инструментов хеджирования	3012124		-	-
2.5	переоценка прочих статей баланса	3012125		-	-
3	ИТОГО совокупный доход	30121		4 620	3 296

ОТЧЕТ о движении денежных средств за 2018 год

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2018 г.	2017 г.
1	2	3	4	5	6
1	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ОПЕРАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
2	Полученные процентные доходы	70100		1 069	1 466
3	Уплаченные процентные расходы	70101		-	-
4	Полученные комиссионные доходы	70102		17 273	11 868
5	Уплаченные комиссионные расходы	70103		(3)	(1)
6	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	70104		-	-
7	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	70105		5	(1)
8	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	70106		-	-
9	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	70107		-	-
10	Прочие полученные доходы	70108		732	672
11	Прочие уплаченные расходы	70109		(9 902)	(8 253)
12	Уплаченный налог на прибыль	70110		(1 269)	(1 189)
13	Денежная прибыль (убыток) до изменения в операционных активах и операционных обязательствах — итого	701		7 905	4 562
14	Чистое снижение (прирост) денежных средств в Национальном банке	70200		-	-
15	Чистое снижение (прирост) денежных средств в банках	70201		(3 130)	5 240
16	Чистое снижение (прирост) денежных средств в ценных бумагах (кроме ценных бумаг, удерживаемых до погашения)	70202		(2 393)	-
17	Чистое снижение (прирост) денежных средств в форме кредитов, выданных клиентам	70203		-	-
18	Чистое снижение (прирост) денежных средств от производных финансовых активов	70204		-	-
19	Чистое снижение (прирост) денежных средств в прочих операционных активах	70205		(357)	(824)
20	Потоки денежных средств от изменения операционных активов — итого	702		(5 880)	4 416
21	Чистый прирост (снижение) денежных средств Национального банка	70300		-	-
22	Чистый прирост (снижение) денежных средств банков	70301		-	-
23	Чистый прирост (снижение) денежных средств клиентов	70302		-	-
24	Чистый прирост (снижение) денежных средств от ценных бумаг банка	70303		-	-
25	Чистый прирост (снижение) денежных средств от производных финансовых обязательств	70304		-	-
26	Чистый прирост (снижение) денежных средств в прочих операционных обязательствах	70305		467	(10 716)
27	Потоки денежных средств от изменения операционных обязательств — итого	703		467	(10 716)
28	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от операционной деятельности	70		2 492	(1 738)
29	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
30	Приобретение основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71100		(4 383)	(4 165)
31	Продажа основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	71101		-	-
32	Приобретение долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71102		-	(687)
33	Продажа долгосрочных финансовых вложений в уставные фонды других юридических лиц	71103		-	-
34	Приобретение ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71104		-	(3 977)
35	Погашение (реализация) ценных бумаг, удерживаемых до погашения	71105		2 444	1 533
36	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от инвестиционной деятельности	71		(1 939)	(7 296)
37	ПОТОКИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ОТ ФИНАНСОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ				
38	Эмиссия акций	72100		-	-
39	Выкуп акций собственной эмиссии	72101		-	-
40	Продажа ранее выкупленных акций собственной эмиссии	72102		-	-
41	Выплата дивидендов	72103		-	(152)
42	Внесение акционерами денежных средств в резервный фонд, на покрытие убытков	72104		-	-
43	Чистый поток денежных средств, полученных (использованных) от финансовой деятельности	72		-	(152)
44	Влияние изменений валютного курса на денежные средства и их эквиваленты	73		-	-
45	Чистый прирост (снижение) денежных средств и их эквивалентов	74		553	(9 186)
46	Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	740		x	691
47	Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	741		1 244	x

Председатель Правления Е. В. Антони

Главный бухгалтер Н. И. Базылевич

Дата подписания: 11 февраля 2019 г.

BDO АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ГОДОВОЙ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ

Акционерам, Наблюдательному совету, Правлению ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП», Национальному банку Республики Беларусь
Исх. № 04-05/6

АУДИТОРСКОЕ МНЕНИЕ

Реквизиты аудируемого лица:

Наименование: Открытое акционерное общество «Небанковская кредитно-финансовая организация «Единое расчетное и информационное пространство» (сокращенное наименование — ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП»)

Место нахождения: Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Толстого, д. 6, 3-й этаж, комн. 303.

Сведения о государственной регистрации: ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 26 января 2016 года, регистрационный номер 807000268.

УНП: 807000268.

Мы провели аудит годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП», состоящей из:

- бухгалтерского баланса на 1 января 2019 года;
- отчетов о прибылях и убытках, об изменении собственного капитала, о движении денежных средств за 2018 год;
- примечаний к годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности.

По нашему мнению, годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» достоверно отражает во всех существенных аспектах финансовое положение ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» на 1 января 2019 года, а также финансовые результаты ее деятельности и изменения ее финансового положения (движение денежных средств) за 2018 год в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности.

ОСНОВАНИЕ ДЛЯ ВЫРАЖЕНИЯ АУДИТОРСКОГО МНЕНИЯ

Мы провели аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года № 56-З «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, утвержденных Министерством финансов Республики Беларусь.

Наши обязанности, предусмотренные указанными стандартами, более подробно рассматриваются в разделе «Обязанности аудиторской организации по проведению аудита бухгалтерской (финансовой) отчетности» настоящего заключения. Мы являемся независимыми по отношению к ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» в соответствии с Кодексом этики профессиональных бухгалтеров, опубликованным Комитетом по международным этическим стандартам для бухгалтеров и выполнили наши иные этические обязанности в соответствии с требованиями данного Кодекса. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточным и надлежащим основанием для выражения нашего аудиторского мнения.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ОТДЕЛЬНЫМ ПРОВЕРЯЕМЫМ ВОПРОСАМ

В наши обязанности также входит оценка методики расчетов и достоверности информации, включенной в формы пруденциальной отчетности 2801 «Расчет достаточности капитала и величины левереджа», 2807 «Отчет о размере специальных резервов на покрытие возможных убытков по активам, подверженным кредитному риску, и операциям, не отраженным на балансе», составленные ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» и представляемые на 1 января 2019 года. Ответственность за подготовку данных форм пруденциальной отчетности несет руководство ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП». В наши обязанности входит выражение мнения о достоверности указанных форм пруденциальной отчетности.

По нашему мнению, вышеназванные формы пруденциальной отчетности на 1 января 2019 года составлены ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» достоверно во всех существенных аспектах в соответствии с требованиями постановления Правления Национального банка Республики Беларусь от 31.10.2006 г. № 172 (с учетом дополнений и изменений) «Об установлении форм отчетности и утверждении Инструкции о порядке составления и представления банками, открытым акционерным обществом «Банк развития Республики Беларусь» и небанковскими кредитно-финансовыми организациями пруденциальной отчетности в Национальный банк Республики Беларусь».

ОБЯЗАННОСТИ АУДИРУЕМОГО ЛИЦА ПО ПОДГОТОВКЕ БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ

Руководство несет ответственность за подготовку и достоверное представление годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь и за внутренний контроль, который руководство считает необходимым для составления годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

При составлении годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности руководство несет ответственность за оценку способности ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» непрерывно продолжать свою деятельность и раскрытие в случае необходимости вопросов, связанных с непрерывностью деятельности и применением принципов учета на основе допущения о непрерывности деятельности за исключением случаев, когда руководство либо намеревается ликвидировать ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» или прекратить ее операции, либо не имеет реальной возможности избежать этого.

ОБЯЗАННОСТИ АУДИТОРСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ПО ПРОВЕДЕНИЮ АУДИТА БУХГАЛТЕРСКОЙ (ФИНАНСОВОЙ) ОТЧЕТНОСТИ

Целью нашего аудита является получение разумной уверенности в том, что годовая бухгалтерская (финансовая) отчетность в целом не содержит существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок, и выдача аудиторского заключения, включающего наше мнение. Разумная уверенность — это высокая степень уверенности, но не гарантия того, что по результатам аудита, проводившегося в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности, существенное искажение, когда оно имеет место, будет выявлено во всех случаях. Искажения могут возникать в результате недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно ожидать, что индивидуально или в совокупности они повлияют на экономические решения пользователей, принимаемые на основе такой годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности.

В рамках аудита в соответствии с национальными правилами аудиторской деятельности мы используем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на всех этапах планирования и проведения аудита. Мы также:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и выполняем аудиторские процедуры, направленные на снижение этих рисков, и получаем достаточные и надлежащие аудиторские доказательства для формирования нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения, возникшего в результате недобросовестных действий, выше риска необнаружения существенного искажения, связанного с ошибкой, поскольку недобросовестное действие может включать сговор, подлог или подделку документов, умышленные пропуски, представление недостоверных сведений или нарушение системы внутреннего контроля.
- получаем понимание элементов системы внутреннего контроля, имеющих отношение к аудиту, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП».
- оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность бухгалтерских оценок и соответствующих раскрытий информации, сделанных руководством.
- делаем вывод в отношении обоснованности применения руководством принципов учета на основе допущения о непрерывности деятельности и на основании полученных аудиторских доказательств о наличии или отсутствии существенной неопределенности в отношении событий или условий, которые могут вызвать значительные сомнения в способности ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» продолжать свою деятельность на непрерывной основе. Если мы делаем вывод, что существенная неопределенность присутствует, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском заключении к соответствующим раскрытиям в бухгалтерской (финансовой) отчетности, или, в случае если такие раскрытия не являются адекватными, мы должны модифицировать наше мнение. Наши выводы основываются на аудиторских доказательствах, полученных за период, заканчивающийся датой нашего аудиторского заключения. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП» утратит способность продолжать свою деятельность непрерывно.

Оцениваем представление в целом, структуру и содержание бухгалтерской (финансовой) отчетности, включая раскрытия, а также оцениваем, отражены ли в бухгалтерской (финансовой) отчетности исходные операции и события таким образом, чтобы было достигнуто их достоверное представление.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с лицами, наделенными руководящими полномочиями, доводя до их сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о значимых вопросах, возникших в ходе аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, которые мы выявляем в процессе аудита.

Мы также предоставляем лицам, наделенным руководящими полномочиями, заявление о том, что мы соблюдали все соответствующие этические требования в отношении независимости и информировали этих лиц обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать оказывающими влияние на независимость аудиторов, и, если необходимо, обо всех предпринятых мерах предосторожности.

Директор/
Управляющий партнер BDO
в Беларуси А. Н. Шкодин
(квалификационный аттестат аудитора № 0000657 от 10 марта 2003 года, рег. № 650)

Аудитор,
возглавлявший аудит Н. В. Кондратьева
(свидетельство о соответствии квалификационным требованиям для осуществления аудиторской деятельности в банковской системе № 29 от 15.03.2006, квалификационный аттестат аудитора № 0001006 от 26.08.2003, рег. № 991)

Дата аудиторского заключения: 11 февраля 2019 года.

Место выдачи аудиторского заключения: г. Минск, Республика Беларусь.

Дата получения аудиторского заключения аудируемым лицом: 11 февраля 2019 года.

Сведения об аудиторе:
Наименование: ОАО «БДО».
Место нахождения: Республика Беларусь, 220020, г. Минск, пр-т Победителей, 103, 8-й этаж, помещение 7.
Сведения о государственной регистрации: свидетельство о государственной регистрации выдано Минским городским исполнительным комитетом от 15.11.2013.
УНП 190241132

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
На 31 декабря 2018 года

Организация	**ОАО «ЗАВОДСКОЙ РАЙПИЩЕТОРГ»**
Учетный номер плательщика	**100103703**
Вид экономической деятельности	Розничная торговля
Организационно-правовая форма	Частная
Орган управления	
Единица измерения	тыс. руб.
	г. Минск, ул. Варвашени, 50

Активы	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	5 156	5 292
Нематериальные активы	120	22	30
Доходные вложения в материальные активы	130	332	344
в том числе:			
инвестиционная недвижимость	131	332	344
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-
Вложения в долгосрочные активы	140		3
Долгосрочные финансовые вложения	150	-	-
Отложенные налоговые активы	160	-	-
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-
Прочие долгосрочные активы	180	-	-
ИТОГО по разделу I	**190**	**5 510**	**5 669**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	2 244	2 269
в том числе:			
материалы	211	265	229
животные на выращивании и откорме	212	-	-
незавершенное производство	213	-	-
готовая продукция и товары	214	1 979	2 040
товары отгруженные	215	-	-
прочие запасы	216	-	-
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-
Расходы будущих периодов	230	13	9
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	2	1
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	190	206
Краткосрочные финансовые вложения	260	-	-
Денежные средства и их эквиваленты	270	955	544
Прочие краткосрочные активы	280		-
ИТОГО по разделу II	**290**	**3 404**	**3 029**
БАЛАНС	**300**	**8 914**	**8 698**

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	551	551
Неоплаченная часть уставного капитала	420		-
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-
Резервный капитал	440	9	7
Добавочный капитал	450	3 295	3 311
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	1 031	1 008
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470		-
Целевое финансирование	480	-	-
ИТОГО по разделу III	490	4 886	4 877
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Долгосрочные обязательства по лизинговым платежам	520	-	-
Отложенные налоговые обязательства	530	2	2
Доходы будущих периодов	540	-	-
Резервы предстоящих платежей	550	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	560	-	-
ИТОГО по разделу IV	**590**	**2**	**2**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	-	-
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	4 026	3 819
в том числе:		-	-
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	3 585	3 446
по авансам полученным	632	1	1
по налогам и сборам	633	157	110
по социальному страхованию и обеспечению	634	60	49
по оплате труда	635	203	206
по лизинговым платежам	636	-	-
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	7	5
прочим кредиторам	638	13	2
Обязательства, предназначенные для реализации	640	-	-
Доходы будущих периодов	650	-	-
Резервы предстоящих платежей	660	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	
ИТОГО по разделу V	**690**	**4 026**	**3 819**
БАЛАНС	**700**	**8 914**	**8 698**

ОТЧЕТ
о прибылях и убытках за январь – декабрь 2018 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	45 343	41 775
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(36 110)	(33 334)
Валовая прибыль	030	9 233	8 441
Управленческие расходы	040	(1 543)	(1 378)
Расходы на реализацию	050	(7 846)	(6 807)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	(156)	256
Прочие доходы по текущей деятельности	070	698	522
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(454)	(527)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	88	251
Доходы по инвестиционной деятельности	100	164	122
в том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101		3
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102		-
проценты к получению	103	21	29
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	143	90
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(65)	(49)
в том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(2)	(10)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(63)	(39)
Доходы по финансовой деятельности	120	-	-
в том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	-	
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-
Расходы по финансовой деятельности	130	-	-
в том числе:			
проценты к уплате	131	-	-
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	-	
прочие расходы по финансовой деятельности	133	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	99	73
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	187	324
Налог на прибыль	160	(89)	(134)
Изменение отложенных налоговых активов	170		-
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	(1)	5
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190		
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	(2)	(2)
Чистая прибыль (убыток)	210	95	193
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-
Совокупная прибыль (убыток)	240	95	193
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	-
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-

Руководитель А. С. Вайтехович

Главный бухгалтер Г. Н. Сивец

27 марта 2019 г.

Информация о выплате дивидендов ОАО «Заводской райпищеторг»

Полное наименование и местонахождение акционерного общества	Открытое акционерное общество «Заводской райпищеторг» 220137, г. Минск, ул. Варвашени, 50
Дата принятия решения общего собрания акционеров, в соответствии с которым осуществляется выплата дивидендов по акциям	28 марта 2019 года
Дивиденды, начисленные на одну акцию	Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги): 0,062 руб. Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги): — .
Срок и порядок выплаты дивидендов по акциям	С 17.04.2019 по 31.05.2019 г. - работающим акционерам – по отдельным ведомостям с перечислением на карт-счета; - неработающим акционерам – в кассе Общества, расположенной по адресу: г. Минск, ул. Варвашени, 50, почтовым переводом по месту жительства или путем перечисления на счет в банке

Отчетность ОАО «Заводской райпищеторг» о дивидендах и акциях за 2018 год:

Доля государства в уставном фонде эмитента (коммунальная): 91,26 %.

Количество акционеров — всего 962, в том числе: юридических лиц 1, в том числе: физических лиц — 961.

Начислено на выплату дивидендов: 86 тыс. руб.

Фактически выплаченные дивиденды: 86 тыс. руб.

Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги): 0,065 руб.

Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги): 0,065 руб.

Период, за который выплачивались дивиденды: 2017 год.

Дата принятия решений о выплате дивидендов: 28.03.2018.

Сроки выплаты дивидендов: с 18.04.2018 по 31.05.2018.

Обеспеченность акции имуществом общества: 3,72 руб.

Количество акций, находящихся на балансе общества, — нет.

Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг: 45 343 тыс. руб.

Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг; управленческие расходы; расходы на реализацию: 45 499 тыс. руб.

Прибыль до налогообложения – всего: 187 тыс. руб.

В том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг: -156 тыс. руб.

прочие доходы и расходы по текущей деятельности: 244 тыс. руб.

прибыль от инвестиционной и финансовой деятельности: 99 тыс. руб.

Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие платежи, исчисляемые из прибыли: 92 тыс. руб.

Чистая прибыль: 95 тыс. руб.

Нераспределенная прибыль: 1031 тыс. руб.

Долгосрочные обязательства 2 тыс. руб.

Среднесписочная численность работающих – 466 человек.

Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки: розничная торговля.

Дата проведения годового общего собрания акционеров за отчетный 2018 год: 28 марта 2019 года.

Эмитент применяет следующие правила корпоративного поведения: Регламент работы Общества с реестром владельцев ценных бумаг, положение об аффилированных лицах и другие локальные правовые акты Общества.

Адрес официального сайта ОАО «Заводской райпищеторг» в глобальной компьютерной сети интернет: zrpt.by

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ

индивидуального предпринимателя Кашиной Ларисы Николаевны от 05.03.2019 г. по бухгалтерской отчетности ОАО «Заводской райпищеторг» за 2018 год:

«По моему мнению, годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Заводской райпищеторг» по состоянию на 31 декабря 2018 года».

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
На 31 декабря 2018 года

Организация	ОАО «Белсчеттехника»
Учетный номер плательщика	100064838
Вид экономической деятельности	Ремонт машин и оборудования общего и специального назначения
Организационно-правовая форма	Акционерное общество
Орган управления	Совет Директоров
Единица измерения	тыс. руб.
Адрес	220114, г. Минск, ул. Ф. Скорины, 14-226

Активы	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства	110	17 218	17 646
Нематериальные активы	120	82	49
Вложения в долгосрочные активы	140	123	1
Долгосрочные финансовые вложения	150	1	1
ИТОГО по разделу I	**190**	**17 424**	**17 697**
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы	210	1 618	1 477
в том числе:			
материалы	211	1 288	1 299
готовая продукция и товары	214	330	178
Расходы будущих периодов	230	20	16
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	8	8
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	1 478	1 824
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	589	382
ИТОГО по разделу II	**290**	**3 713**	**3 707**
БАЛАНС	**300**	**21 137**	**21 404**

Собственный капитал и обязательства	Код строки	На 31 декабря 2018 года	На 31 декабря 2017 года
1	2	3	4
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
Уставный капитал	410	8 776	8 776
Резервный капитал	440	1	1
Добавочный капитал	450	6 364	6 421
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	1 296	1 005
ИТОГО по разделу III	**490**	**16 437**	**16 203**
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	2 765	2 525
Отложенные налоговые обязательства	530	-	18
ИТОГО по разделу IV	**590**	**2 765**	**2 543**
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Краткосрочные кредиты и займы	610	929	2 032
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	1 006	626
в том числе:			
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	44	6
по авансам полученным	632	195	115
по налогам и сборам	633	458	255
по социальному страхованию и обеспечению	634	75	55
по оплате труда	635	195	160
прочим кредиторам	638	39	35
ИТОГО по разделу V	**690**	**1 935**	**2 658**
БАЛАНС	**700**	**21 137**	**21 404**

ОТЧЕТ о прибылях и убытках
декабрь 2018 года

Наименование показателей	Код строки	За январь – декабрь 2018 года	За январь – декабрь 2017 года
1	2	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	11 131	8 228
Валовая прибыль	030	2 111	1 518
Управленческие расходы	040	(1 106)	(865)
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	1 005	653
Прочие доходы по текущей деятельности	070	10	272
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(365)	(1 018)
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	650	(93)
Доходы по инвестиционной деятельности	100	44	172
В том числе:			
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	1	126
проценты к получению	103	13	13
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	30	33
Расходы по инвестиционной деятельности	110	(18)	(155)
в том числе:			
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	(11)	(134)
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	(7)	(21)
Доходы по финансовой деятельности	120	199	366
в том числе:			
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	199	366
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-
Расходы по финансовой деятельности	130	(559)	(306)
в том числе:			
проценты к уплате	131	(16)	(61)
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(543)	(245)
прочие расходы по финансовой деятельности	133	-	-
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(334)	77
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	316	(16)
Наименование показателей	**Код строки**	**За январь – декабрь 2018 года**	**За январь – декабрь 2017 года**
1	**2**	**3**	**4**
Налог на прибыль	160	(100)	(4)
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	18	(18)
Чистая прибыль (убыток)	210	234	(38)
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	57	32
Совокупная прибыль (убыток)	240	291	(6)

Руководитель В. Ф. Хацкевич

Главный бухгалтер В. Н. Астапов

27 марта 2019 г.

Аудитор — индивидуальный предприниматель Шитикова Елена Вацлавовна

УНП 190087364; квалификационный аттестат № 0001032 выдан Минфином РБ 26.08.2003 г.
Адрес: г. Минск, ул. Руссиянова, 12/17; моб. 8 029 750 38 52.
Расчетный счет BY06BLBB30130190087364001001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанка» г. Минска, код BLBBBY2X, г. Минск, ул. Ленина, 16.
25 марта 2019 г., г. Минск
Исх. № 01/01

Аудиторское заключение по индивидуальной бухгалтерской отчетности

Открытого акционерного общества «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» (ОАО «Белсчеттехника») за период с 1 января 2018 года по 31 декабря 2018 года.
Генеральному директору ОАО «Белсчеттехника» В. Ф. Хацкевичу.
Местонахождение: 220114, г. Минск, ул. Ф. Скорины, д. 14, к. 226.
Открытое акционерное общество «Завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» создано приказом Минского городского комитета по управлению государственным имуществом и приватизации Республики Беларусь от 21.12.1994 г. № 421 путем преобразования государственного предприятия «Минский опытно-экспериментальный завод по ремонту и техническому обслуживанию вычислительной техники» в соответствии с законодательством о приватизации государственной собственности и законодательством об акционерных обществах в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100064838, сокращенное наименование: ОАО «Белсчеттехника». Общество реорганизовано в форме присоединения к нему открытого акционерного общества «Каскад-93», зарегистрированного решением Минского горисполкома от 29.09.2000 г. № 1099, в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 100016908.
Аудиторская организация: ***аудитор*** — индивидуальный предприниматель Шитикова Елена Вацлавовна. *Юридический адрес:* 2200141, Беларусь, г. Минск, ул. Руссиянова, 12/17. Телефон/факс 8 029 750 38 52.
Квалификационный аттестат № 0001032, выданный на основании приказа Министерства финансов Республики Беларусь от 26.08.2003 г.
Свидетельство о государственной регистрации № 0011600 от 4 апреля 2000 года. Зарегистрировано в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей № 190087364.

Заключение по бухгалтерской отчетности

Мною проведен аудит прилагаемой индивидуальной бухгалтерской отчетности ОАО «Белсчеттехника», состоящей из бухгалтерского баланса на 31 декабря 2018 г., отчета о прибылях и убытках, отчета об изменении собственного капитала, отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к бухгалтерской отчетности за 2018 год.

Обязанности руководства аудируемого лица по подготовке бухгалтерской отчетности

Руководство ОАО «Белсчеттехника» несет ответственность за составление и представление бухгалтерской отчетности в соответствии с законодательством Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности и организацию системы внутреннего контроля, необходимой для составления бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, допущенных вследствие недобросовестных действий или ошибок.

Обязанности аудиторской организации

Я несу ответственность за выраженное мною аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской отчетности, основанное на результатах проведенного аудита.
Мною проведен аудит в соответствии с требованиями Закона Республики Беларусь от 12 июля 2013 года «Об аудиторской деятельности» и национальных правил аудиторской деятельности, которые обязывают нас соблюдать нормы профессиональной этики, планировать и проводить аудит таким образом, чтобы обеспечить достаточную уверенность относительно наличия либо отсутствия существенных искажений в представленной бухгалтерской отчетности.
В ходе аудита мною были выполнены аудиторские процедуры, направленные на получение аудиторских доказательств, подтверждающих значения показателей бухгалтерской отчетности ОАО «Белсчеттехника», а также другую раскрытую в ней информацию. Выбор аудиторских процедур осуществлялся на основании профессионального суждения с учетом оценки риска существенного искажения бухгалтерской (финансовой) отчетности в результате ошибок или недобросовестных действий. При оценке риска существенного искажения бухгалтерской отчетности мною рассматривалась система внутреннего контроля ОАО «Белсчеттехника», необходимая для составления бухгалтерской (финансовой) отчетности, не содержащей существенных искажений, с целью планирования аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам аудита, но не с целью выражения мнения относительно эффективности функционирования этой системы.
Аудит также включал оценку применяемой учетной политики, обоснованности учетных оценок и общего содержания бухгалтерской отчетности ОАО «Белсчеттехника».
Я полагаю, что в ходе аудита мною были получены достаточные и надлежащие аудиторские доказательства, которые могут являться основанием для выражения аудиторского мнения.

Аудиторское мнение

По моему мнению, бухгалтерская отчетность ОАО «Белсчеттехника», сформированная в соответствии с требованиями законодательства по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отражает его финансовое положение на 1 января 2019 года, финансовые результаты его деятельности и изменения его финансового положения (движение денежных средств) за 2018 год в соответствии с применимой основой составления и представления бухгалтерской отчетности.

Руководитель или иное уполномоченное лицо аудиторской организации или аудитор, осуществляющий деятельность в качестве индивидуального предпринимателя

Е. В. Шитикова

Дата подписания аудиторского заключения по бухгалтерской отчетности
25 марта 2019 г.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Абстаноўка ў прафесійнай сферы на рэдкасць удалая для актыўных дзеянняў і дасягнення кар'ерных вышынь. Але паспрабуйце ставіць перад сабой рэальныя мэты, каб пазбегнуць ілюзій і наступных расчараванняў. Стабільнасць вашых асабістых адносін будзе шмат у чым залежаць ад умення дамаўляцца з людзьмі. На многае будзе ўплываць настрой і ўменне прыняць сітуацыю такой, як яна ёсць, не патрабуючы большага і немагчымага.

ЦЯЛЕЦ. Паспрабуйце вырашаць пасільныя для вас задачы, не перанапружвайцеся і не бярыце на сябе ўсю адказнасць. Ёсць верагоднасць, што патрабаванні да вашай працы могуць быць завышаныя, кантролю будзе занадта шмат. У сярэдзіне тыдня непажадана прымаць паспешлівых рашэнняў аб змене работы ці іншых кар'ерных перасоўваннях. Тыдзень спрыяльны для ўстанаўлення сяброўскіх кантактаў і завязвання карысных знаёмстваў.

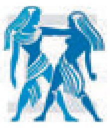

БЛІЗНЯТЫ. Тыдзень адкрые перад вамі багацце разнастайных магчымасцяў. Будзеце займацца менавіта тым, чым хочаце, і мецьзносіны з людзьмі, якія вам прыемныя. Работа можа заняць ільвіную долю часу, але яна будзе цікавай, паспяховай і прыбытковай. Ды і ў асабістым жыцці ўсё складваецца вельмі рамантычна і шматабяцальна.

РАК. Практычнасць і вытрыманасць — вось якасці, якія прывядуць да поспеху. Можаце пазнаёміцца з чалавекам, які адыграе важную ролю ў вашай кар'еры. Паспрабуйце ўлавіць флюіды перамен, каб па максімуме скарыстацца спрыяльнымі магчымасцямі. Не перажывайце з нагоды дробных непрыемнасцяў і не падайце духам. Ваша схільнасць усё рабіць хутка пахвальная, аднак не забывайце, што найбольш просты і хуткі спосаб вырашэння праблемы — далёка не заўсёды самы лепшы.

ЛЕЎ. Ваша самакрытычнасць і патрабавальнасць да сябе і да навакольных дазволіць ствараць цуды ў плане работы, але можа прыпсаваць адносіны. У першай палове тыдня будзьце абачлівыя ў кантактах, не шакіруйце калег і сяброў сваёй прамалінейнасцю і залішняй рэзкасцю. У пятніцу будзе магчымасць скарыстацца шанцам, каб змяніць сваё асабістае жыццё. Толькі не губляйце галавы і нічым не ахвяруйце.

ДЗЕВА. Можа здацца, што вы заблыталіся ў сітуацыі, якая стварылася. Вам неабходныя спакой і цішыня для разумення, што рабіць далей. Верагодныя прасоўванне па службе або паездка за мяжу. Не адварочвайцеся ад старонняй дапамогі, вашы сілы і магчымасці не бязмежныя. Паспрабуйце не даваць нагоды для рэўнасці і сваркі з блізкімі людзьмі. Памятаеце, свой свет шмат у чым вы ствараеце самі.

ШАЛІ. На гэтым тыдні вострыя жыццёвыя моманты зґладзяцца, і з'явіцца больш паразумення з навакольным светам. Прафесійныя справы пачнуць прасоўвацца дзякуючы падтрымцы партнёраў. Магчымыя ўдалыя перамовы ў крэдытных пытаннях, не выключана атрыманне спонсарскай дапамогі. Спрыяльны перыяд для пачатку новых праектаў. Аднак прыглядзьцеся ўважлівей да навакольных людзей, таму што ваша адкрытасць і бескарыслівасць можа вам жа і нашкодзіць.

СКАРПІЁН. Сітуацыя будзе спрыяць ліквідацыі непаразуменняў і ўмацаванню аўтарытэту. Вы зможаце паспяхова завяршыць важныя справы і атрымаць прыбытак. Серада — спрыяльны дзень для ажыццяўлення задуманага, падключайце да работы толькі надзейных і правераных людзей. У выхадныя вас чакаюць сустрэчы з сябрамі і насычаная культурная праграма.

СТРАЛЕЦ. На гэтым тыдні непазбежныя змены, як у рэжыме працы, так і ў ладзе жыцця, але яны будуць да лепшага. З-за духу адмаўлення і незгаворлівасці можаце праслявіцца не самым прыемным чалавекам. Будзьце дабрэйшымі і больш ветлівымі. Праявіўшы некаторыя намаганні, вы зможаце вярнуць сваю любоў і наладзіць сямейнае жыццё.

КАЗЯРОГ. У панядзелак і чацвер верагодныя дзелавыя сустрэчы, якія будуць канструктыўныя і адкрыюць добрыя перспектывы. Толькі падводзьце сябе прыстойна, не абяцайце залатыя горы. Вынікі шмат у чым будуць залежаць ад вашай працавітасці і ўмення аналізаваць сітуацыю. Пажадана нікога не пасвячаць у вашы планы і задумы. Варта баяцца канкурэнтаў, асабліва ў асабістым жыцці.

ВАДАЛІЎ. У панядзелак у нефармальнай абстаноўцы можна будзе вырашыць вельмі значныя дзелавыя праблемы. Перад вамі могуць адкрыцца новыя магчымасці. У сераду не варта шмат размаўляць і ўдзельнічаць у інтрыгах на рабоце. У сярэдзіне тыдня не афішуйце свае планы, дзейнічайце таемна, і поспех будзе на вашым баку. У нядзелю не варта крытыкаваць блізкіх людзей, калі не хочаце ў адказ атрымаць шквал негатыўных эмоцый.

РЫБЫ. Дзеля дасягнення мэты давядзецца ахвяраваць вольным часам і сваімі планамі. Але вас павінна падтрымаць тая акалічнасць, што ўсё, што вы робіце, абяцае поспех і прыбытак. У чацвер варта ўзяць на сябе ролю арганізатара або каардынатара. І ў вас будзе маса магчымасцяў бліснуць талентамі. У пятніцу лепш весці справы сумленна і адкрыта: толькі такім чынам зможаце пазбегнуць праблем.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.51	19.39	12.48
Віцебск —	6.39	19.30	12.51
Магілёў —	6.41	19.29	12.48
Гомель —	6.39	19.25	12.46
Гродна —	7.06	19.54	12.48
Брэст —	7.08	19.53	15.45

Месяц

Апошняя квадра 28 сакавіка.
Месяц у сузор'і Казярога.

Імяніны

Пр. Аляксандра, Трафіма, Юльяна.
К. Амалії, Віктара, Кірылы, Яўстаха.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

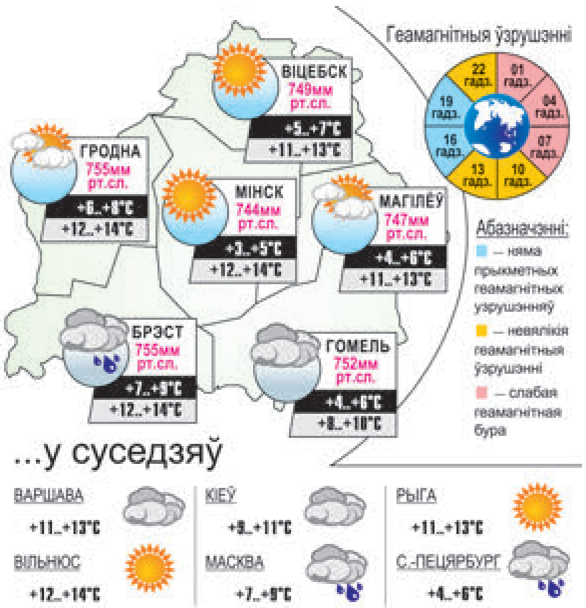

Даты | Падзеі | Людзі

29 САКАВІКА

1873 год — нарадзіўся (вёска Навіны (цяпер Цубы) Салігорскага раёна) Іван Самуілавіч Цуба, герой Вялікай Айчыннай вайны. У 1943 годзе ён завёў групу карнікаў на забалочаны бераг ракі Лань, адкуль яны не змаглі выбрацца. Расстраляны гітлераўцамі.

1894 год — нарадзіўся Віктар Георгіевіч Гарачкін, беларускі вучоны ў галіне тэхналогіі тарфяной вытворчасці, член-карэспандэнт НАН Беларусі. Працаваў у Маскве ў Навукова-даследчым тарфяным інстытуце, быў загадчыкам кафедраў Маскоўскай горнай акадэміі і Маскоўскага тарфянога інстытута, выкладаў у Маскоўскай сельскагаспадарчай акадэміі і Беларускім політэхнічным інстытуце. У 1952—1956 гадах — старшы навуковы супрацоўнік Інстытута торфу АН Беларусі. Аўтар больш чым 50 навуковых прац, у тым ліку чатырох манаграфій. Навуковыя працы прысвечаны тэхналогіі тарфяной вытворчасці. Памёр у 1962 годзе.

1900 год — нарадзіўся (г. Масква) Уладзімір Уладзіміравіч Корш-Саблін, беларускі кінарэжысёр, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, народны артыст Беларусі і СССР. Адзін з заснавальнікаў беларускага мастацкага кінематографа, у якім працаваў з 1925 года. Пастаноўшчык першага гукавога фільма ў беларускім іграевым кіно «Першы ўзвод». Паставіў фільмы «Залатыя агні», «Пяцюь жаваранкі», «Канстанцін Заслонаў» і іншых. Лаўрэат Дзяржаўных прэмій Беларусі і СССР. Памёр у 1974 годзе.

1949 год — нарадзіўся (вёска Харошае Лагойскага раёна) Валянцін Вікенцьевіч Гарахавік, беларускі матэматык, доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, член-карэспандэнт НАН Беларусі. У 1970—1998 гадах стажор-даследчык, малодшы, старшы, вядучы, галоўны навуковы супрацоўнік, з 1998-га — загадчык аддзела Інстытута матэматыкі НАН Беларусі. Аднача сова з 1990 года прафесар кафедры БДУ. Аўтар больш чым 100 навуковых прац у галіне нелінейнага аналізу і матэматычнай тэорыі аптымізацыі. Распрацаваў матэматычныя асновы тэорыі вектарнай аптымізацыі.

1934 год — у газетах «Правда» і «Известия» было апублікавана паведамленне Тэлеграфнага агенцтва Савецкага Саюза, у якім упершыню была выкарыстана фраза «ТАСС упаўнаважаны заявіць», якая потым стала знакамітай. Уласна, тая самая першая «ўпаўнаважаная» тассаўка датычылася «выкрыццяў у французскай прэсе цэнтра савецкага ваеннага шпіянажу» — Міжнароднай арганізацыі дапамогі барацьбітам рэвалюцыі (МОПР — камуністычная дабрачынная арганізацыя, створаная па рашэнні Камінтэрна ў якасці камуністычнага аналага Чырвонага Крыжа). За гэтай фразай цэлыя дзесяцігоддзі стаяў афіцыйны пункт гледжання савецкага кіраўніцтва на тыя ці іншыя падзеі ўнутранага і міжнароднага жыцця. Зараз складана высветліць, хто быў аўтарам фразы «ТАСС упаўнаважаны заявіць». Некаторыя гісторыкі мяркуюць, што шэраг тассавак пісаў (або дыктаваў) сам Сталін.

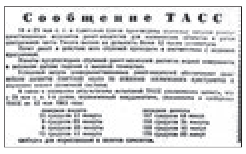

Сообщение ТАСС

1996 год — у Маскве падпісаны Пагадненне аб Мытным саюзе паміж Расійскай Федэрацыяй, Рэспублікай Беларусь, Рэспублікай Казахстан і Кыргызскай Рэспублікай і Дагавор аб паглыбленні інтэграцыі ў эканамічнай і гуманітарнай галінах (у 1998 годзе да пагадненняў далучылася Рэспубліка Таджыкістан). 10 кастрычніка 2000 года кіраўнікі гэтых краін падпісалі ў Астане Дамову аб пераўтварэнні Мытнага саюза ў новую міжнародную арганізацыю «Еўразійская эканамічная супольнасць» — «ЕўрАзЭС).

УСМІХНЕМСЯ

Вучыў з сынам урокі. Горш толькі з жонкай шпалеры клеіць.

— А што будзе, калі доўга глядзець на Месяц?
— Не выспішся!

Самыя спакойныя людзі — гэта рыбакі. Калі рыба больш-менш бярэцца. Але калі яна зусім не бярэцца — рыбака лепш абыходзіць бокам.

У атэлье:
— Добры дзень, я хацеў бы пашыць у вас штаны...
— Сядайце і шыйце!

Аднойчы я ішоў у спартзалу, але па дарозе мяне падхапіў вецер перамен і забраў у бар.

— Дзяўчаты, ніколі не рабіце мужчынскую работу! Я дома палічку сама прыбіла, потым тры дні мужу даказвала, што ў мяне няма палюбоўніка!..

— У вашай аптэцы ёсць моцнае і хуткадзейнае снатворнае?
— Толькі па рэцэпце ўрача!
— Прымайце, гэта абраванне!

caricatura.ru

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 934.
Нумар падпісаны ў 19.30 28 сакавіка 2019 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

29 сакавіка 2019 г. № 13 (498)

Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

ЧЫСТАЯ, КАРЫСНАЯ, БЯСПЕЧНАЯ

Чаму арганічная сельская гаспадарка — важны кірунак развіцця краіны?

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Яшчэ ў 20-я гады XX стагоддзя заснавальнік біядынамічнага земляробства Рудольф Штайнер казаў, што забруджванне наваколля хімічнымі рэчывамі нясе цяжкія наступствы для будучых пакаленняў і біяразнастайнасці. Сёння ж ідэі роданачальнікаў арганічнага руху — неад'емная частка нацыянальнага заканадаўства ў многіх краінах свету, у тым ліку і ў Беларусі.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ — на 4—15-й стар. «МС»

ИЗ ПЕРВЫХ УСТ

Михаил МЯСНИКОВИЧ:

«Барановичи могут стать визитной карточкой Брестской области»

Фота БелТА.

Барановичи приобретают новый облик. Не секрет, что один из крупных промышленных центров страны, второй по величине город в Брестской области несколько лет назад столкнулся с серьезными проблемами: падением объемов промышленного производства, низкими зарплатами, неполной занятостью.

Ситуация взята под личный контроль главы государства. Разработан и реализуется комплексный план развития города до 2020 года. Главная задача — обеспечить людей работой, создать комфортные условия для жизни, привлечь молодежь. Улучшилась ли ситуация в городе и какие проблемы все еще остаются нерешенными, рассказал председатель Совета Республики, уполномоченный главы государства по Брестской области Михаил Мясникович.

«МС»: — Михаил Владимирович, вопросы социально-экономического развития Барановичей вы держите на личном контроле, регулярно посещаете город, чтобы проконтролировать ход проводимых работ и реализацию поручений Президента. Расскажите, как вы оцениваете принимаемые меры?

— Первая задача, которую нужно было решить, — исправить ситуацию в промышленном секторе города. Приняты соответствующие меры на Барановичском производственном хлопчатобумажном объединении, Барановичском станкостроительном заводе и ряде других предприятий. Стабилизирована деятельность и возросла загрузка производственных мощностей заводов, производящих железобетонные изделия, улучшились показатели работы треста № 25. Введена в эксплуатацию первая очередь мясоперерабатывающего предприятия компании «Белдан», в январе здесь начали выпускать продукцию. Заводы «Торгмаш», станкопринадлежностей и автоагрегатный осваивают выпуск новых видов продукции, и что замечательно, ориентированной на экспорт.

Конечно, хотелось бы, чтобы удельный вес промышленного производства Барановичей, который составляет 53 процента от общегородского объема выручки, не снижался.

Второе направление работы — это вовлечение в экономический оборот недостаточно эффективно используемого имущества как городской коммунальной собственности, так и республиканских предприятий. На данный момент вовлечено в оборот 53 объекта, или 57,6 процента от общего количества (92). По 2018 году выполнение собственного задания превышено почти в три раза.

стар. 2

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

Людзі не толькі скардзяцца

На Гомельшчыне яны гатовы падключыцца да вырашэння асобных праблем. стар. 3

Купі сабе работу

Навічкам-бізнесменам прапануюць франшызы ад тысячы рублёў. стар. 3

«Гаспадар лесу»

Унікальны 5-метровы помнік партызанам ва ўрочышчы вёскі Шчалбова патрабуе ўвагі дэпутатаў. стар. 3

1000 еўра за экасвядомасць

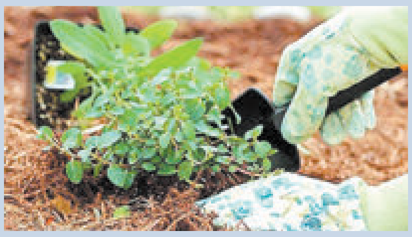

У Беларусі другі раз выберуць фермерскую гаспадарку, якая змяншае экалагічную нагрузку. стар. 4

Орша: перазагрузка

Якія станоўчыя змены адбываюцца ў гэтым рэгіёне? стар. 16

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Не адзіным Беластокам

Трансгранічныя праекты найбольш перспектыўныя для беларуска-польскага ўзаемадзеяння

Падобныя ініцыятывы магчыма рэалізоўваць пры ўдзеле Еўрапейскага саюза, Гродзенскай і Брэсцкай абласцей Беларусі. Такую думку агучыў старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл Мясніковіч падчас сустрэчы са сваім калегам з Нацыянальнай эканамічнай палаты Анджэем Арэндарскім.

sovrep.gov.by

«Добра, што нашы стасункі носяць не эпізадычны характар, а складваюцца ў сістэму палітычных, эканамічных, гуманітарных кантактаў», — ахарактарызаваў ва ўступнай прамове двухбаковыя адносіны Міхаіл Мясніковіч.

Адной з асноўных тэм, якія абмяркоўвалі на пасяджэнні, была падрыхтоўка да штогадовага форуму «Добрасуседства». Ён адбудзецца 5 чэрвеня ў Мінску. Спікер Савета Рэспублікі адзначыў, што мерапрыемства спрыяе развіццю і рэгіянальных, і міждзяржаўных сувязяў. Арганізуюць форум Беларуская гандлёва-прамысловая палата і Польска-беларуская гандлёва-прамысловая палата.

Супрацоўніцтва гандлёвых палат — асаблівы вектар беларуска-польскага партнёрства. Цэнтральны апарат БелГПП падпісаў пяць пагадненняў аб супрацоўніцтве з польскімі калегамі, а абласныя аддзяленні БелГПП маюць 44 адпаведныя дакументы з рэгіянальнымі палатамі Польшчы.

Пры гэтым двухбаковым кантактам ёсць да чаго імкнуцца. Неабходна больш сумесных праектаў і ініцыятыў. Адным з іх, на думку старшыні Нацыянальнай эканамічнай палаты Польшчы Анджэя Арэндарскага, можа стаць мерапрыемства для знаёмства маладых бізнесменаў дзвюх краін. Ён акцэнтаваў увагу, што асабліва цесна кантактуюць прыгранічныя палаты, напрыклад у Беластоку. У астатніх рэгіёнах партнёрству трэба надаць новы штуршок. «Рэгіянальнае супрацоўніцтва вельмі важнае. Добрасуседства будзе базіравацца на супрацоўніцтве рэгіёнаў», — канстатаваў Анджэй Арэндарскі.

На сустрэчы з беларускага боку прысутнічалі Уладзімір Калтовіч, міністр антыманапольнага рэгулявання і гандлю Беларусі, які сустаршынствуе ў сумеснай Беларуска-польскай камісіі па эканамічным супрацоўніцтве, і кіраўнік Беларускай гандлёва-прамысловай палаты Уладзімір Улаховіч.

Марыя ДАДАЛКА.

На варце здароўя

На мінулым тыдні на базе ўстаноў сістэмы аховы здароўя Віцебска і Віцебскай вобласці прайшло выязное пасяджэнне Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці на тэму «Шляхі ўдасканалення аказання медыцынскай дапамогі насельніцтву», паведамілі ў Савеце Рэспублікі.

Старшыня Пастаяннай камісіі Віктар СІРЭНКА расказаў удзельнікам пасяджэння, што цяпер на разглядзе ў пастаяннай камісіі знаходзяцца законапраекты аб унясенні змяненняў у асноўныя заканадаўчыя акты ў сферы аховы здароўя. У прыватнасці, «Аб трансплантацыі органаў і тканак чалавека», «Аб санітарна-эпідэміялагічным дабрабыце насельніцтва», «Аб аказанні псіхіятрычнай дапамогі», «Аб дапаможных рэпрадуктыўных тэхналогіях» і іншыя. Сёлета чакаецца ўнясенне ў парламент законапраектаў, якія карэктуюць законы «Аб ахове здароўя» і «Аб лекавых сродках».

У сувязі з гэтым парламентарый асноўнай мэтай мерапрыемства назваў вывучэнне вопыту работы сістэмы аховы здароўя Віцебскай вобласці і на яе прыкладзе аналіз патрэбы і актуальнасці змяненняў нарматыўна-прававой базы ў сферы аховы здароўя.

На пасяджэнне былі запрошаны спецыялісты-практыкі для абмеркавання існуючых праблем па шырокім коле пытанняў, якія датычацца развіцця медыцынскага турызму, электроннай аховы здароўя, узаемадзеяння медыцынскіх устаноў на розных узроўнях аказання дапамогі, павышэння якасці яе аказання насельніцтву, якое жыве ў сельскай мясцовасці.

Удзельнікі пасяджэння азнаёміліся з работай дзіцячага рэабілітацыйна-аздараўленчага цэнтра «Жамчужына», гарадской цэнтральнай паліклінікі, абласнога дзіцячага клінічнага цэнтра, абласнога клінічнага стаматалагічнага цэнтра.

«Барановичи могут стать визитной карточкой Брестской области»

ЛУЧШИЙ ГОРОД ДЛЯ БИЗНЕСА

— Насколько известно, в свое время вы выступили с инициативой создания в Барановичах индустриальных площадок. Позволило ли это активизировать предпринимательскую деятельность и приток инвестиций?

— Такие площадки — хороший инструмент решения вопросов проблемных предприятий города, привлечения инвестиций, создания новых рабочих мест. Инициатива принадлежит руководству горисполкома, и она заслуживает поддержки, а накопленный опыт может быть использован в других промышленных городах. Для развития малого и среднего бизнеса предоставлены налоговые преференции и комфортные условия пользования имуществом.

Всего в Барановичах сформированы 23 индустриальные площадки, из них 16 — уже освоены. Здесь в установленном порядке начинают осуществлять свою деятельность 11 предприятий. Проработаны планы их развития. Например, производственные помещения завода санэлектрозаготовок диверсифицированы и формируется производственный кластер предприятий металлообработки, производства тары, бетонных изделий.

Неиспользуемые цеха бывшего завода сенажных башен занимает транспортно-логистический центр. Часть площадей завода автоматических линий в соответствии с законодательством осваивает литовская компания. На других площадках создается торгово-досуговый центр, производство изделий деревообработки. Главная цель — вовлечь имущество в хозяйственную деятельность.

Если комплексно оценивать эффективность индустриальных площадок, то стоит отметить, что такие проекты востребованы бизнесом, малые и средние предприятия реально ощутили поддержку местных властей. Предпринимательская среда в Барановичах в результате заметно оживляется. Ее доля в налоговых поступлениях города составляет 42,7 процента, в объемах промышленного производства — 19,7 процента, в экспорте товаров и услуг — 11,6 процента, в численности занятых в экономике — 24 процента. Два года подряд город Барановичи занимает почетные места на республиканском конкурсе «Лучший город для бизнеса Беларуси» (1-е место в минувшем году и 3-е место в 2017-м).

Если брать статистику за три последних года, то в период с 2016-го по 2018-й налоговые поступления от малого и среднего бизнеса в Барановичах увеличились на 27 процентов. Количество физических лиц, осуществляющих деятельность по заявительному принципу, увеличилось в два раза (с 368 до 735). Число физических лиц, осуществляющих ремесленную деятельность, выросло на 30 процентов (с 582 до 767).

Примечательно, что треть от вновь созданных предприятий занимается производственной деятельностью — машиностроением, деревообработкой, производством строительных материалов.

Растет и сфера услуг: транспортных, туристических.

ГЛАВНОЕ — ЖИЛЬЕ И РАБОТА

— Глава государства на одном из совещаний поставил задачу, чтобы такие города, как Барановичи, Бобруйск, Молодечно и Орша, стали центрами притяжения прежде всего молодежи. За этим следует решение вопросов строительства жилья, новых рабочих мест, развития инфраструктуры, транспортного сообщения и других. На ваш взгляд, могут ли Барановичи стать таким центром в ближайшем будущем?

— Безусловно, могут. 22 марта 2019 года, рассматривая перспективы социально-экономического развития Барановичского региона, глава государства поставил задачу развития всех 11 городов, по потенциалу близких Барановичам. Здесь нужен комплексный подход. И мы идем этим путем. Например, недостаточно только решать вопросы в промышленном секторе, сфере малого и среднего бизнеса. Чтобы Барановичи успешно развивались, следует более активно вести строительство жилья и гражданских объектов. Темпы несколько улучшились, в 2019 году планируется ввести в строй не менее 90 тысяч квадратных метров жилых домов и ряд объектов инженерной инфраструктуры. Надо выходить на объемы порядка 120 тысяч квадратных метров жилья в год, чтобы нуждающиеся в улучшении жилищных условий могли быстрее реализовать свое право на жилище. Дома будут построены в микрорайоне Боровки, улицы Орджоникидзе за счет уплотнения, в том числе территории комбината надомного труда по улице Свердлова, воинской части в микрорайоне Тексер, на проспекте Советском. В этом году также будет построен дом семейного типа для детей-сирот.

В 2018 году в городе введено в эксплуатацию 12 многоквартирных жилых домов, 128 индивидуальных домов. По сравнению с 2017-м ввод жилья в эксплуатацию увеличился на 20 тысяч квадратных метров. Для уплотнения жилых застроек ведется проектирование по улице Чурилина и улице Профессиональной на месте бывших воинских частей, улицах Свердлова, Бадака, Репина.

На очереди нуждающихся сегодня стоят 15 728 человек, в сравнении с 2016 годом очередь уменьшилась на 20 процентов.

В 2018 году 399 многодетных семей смогли улучшить свои жилищные условия. Это в 8,9 раза больше по сравнению с 2017 годом! Сегодня многодетные семьи могут строиться в год постановки на очередь. В плане на 2019-й — 270 семей.

Вместе с ростом темпов застройки жилья работа будет идти и по социальным объектам. Это детский сад и школа в новом микрорайоне Боровки, строительство станции скорой медицинской помощи, ремонт детской больницы и другие объекты. Много внимания уделяется приведению в порядок объектов жилищно-коммунального хозяйства.

Что касается второй части вашего вопроса, то уверен, что решение задач строительства жилья, создания новых рабочих мест, обустройства города будет содействовать закреплению молодежи в Барановичах. Ведь главное для молодых людей — возможность построить жилье и иметь работу.

В целом за три года пятилетки показатели программы развития 2016—2020 годов, за исключением прямых иностранных инвестиций и строительно-монтажных работ, выполняются. Индекс физического объема за указанный период составил 121,3 процента. Это один из самых высоких по Брестской области показателей роста. Экспорт товаров без республиканских предприятий составил 152,7 процента, экспорт услуг — 112,4 процента. Хорошая основа для устойчивого развития.

Президент Республики Беларусь Александр Григорьевич Лукашенко 22 марта 2019 года в очередной раз поставил задачу обеспечить на высоком уровне благоустройство города, чтобы каждая организация, независимо от формы собственности, имела свой план перспективного развития, который городской исполнительный комитет должен контролировать и помогать реализовывать.

ШТУЧНЫЙ ТОВАР

— Вы не раз подчеркивали необходимость повышения качества работы с кадрами, усиления ответственности руководителей предприятий. Насколько актуальна сегодня эта задача?

— Для достижения высоких показателей работы необходимы профессиональные и ответственные кадры. За результаты с кадров надо спрашивать. Это факт. Но кадры надо и готовить: выявлять перспективных, учить. Ошибочно думать, что у нас изобилие готовых к ответственной работе инженеров, экономистов, управленцев. Ответственные и профессиональные руководители — это штучный товар.

Руководству горисполкома в принципе удается не замыкаться на цифрах, а слышать людей, вникать в суть проблем, принимать необходимые управленческие решения. Но не должно быть и у жителей иждивенческого настроения. Надо самим следить за чистотой и порядком не только в своей квартире или доме, но и в своем городе. На мой взгляд, горисполкому нужно проявлять больше требовательности к кадрам и смелей работать с областным исполнительным комитетом и министерствами.

Я обращаю внимание на необходимость объединения усилий республиканских и областных органов управления по решению задач опережающего развития названных одиннадцати городов республики, поскольку это общее дело, а не только соответствующего горисполкома. Все это делается для людей: жилье, благоустройство, детские сады, школы, рабочие места.

Как жители оценивают работу местных властей? Количество обращений граждан за 2018 год в Барановичах снизилось по сравнению с предыдущим годом на 7,5 процента. Однако это не значит, что можно расслабляться. Впереди еще много работы. Барановичи действительно могут стать визитной карточкой Брестской области, закрепить статус серьезного промышленного центра Беларуси.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

ЛЮДЗІ НЕ ТОЛЬКІ СКАРДЗЯЦЦА

Яны самі гатовы падключыцца да вырашэння асобных праблем

У суботу на прамую тэлефонную лінію старшыні Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў Кацярыны Зенкевіч паступіла 15 пытанняў. За тры гадзіны жыхары вобласці закранулі многія аспекты жыцця рэгіёна.

Яўген Канавалаў, жыхар вуліцы Міжгародняя ў Гомелі, паведаміў, што падчас моцнага ветру, які быў на мінулым тыдні, павалілася агароджа вакол участка зямлі, прызначанага пад будаўніцтва. Мужчына адзначыў, што такім чынам стварылася небяспечная сітуацыя каля гандлёвага дома «Рэчыцкі». Неабыякавы грамадзянін папрасіў адміністрацыю Савецкага раёна арганізаваць суботнік у гэтым месцы, на які гатовыя выйсці мясцовыя жыхары. Важна, каб улады дапамаглі з тэхнікай. У самы бліжэйшы час гэта праблема будзе сумесна вырашацца.

Таксама людзей турбавала гандлёвае абслугоўванне ў Гомелі. Жыхароў дамоў па вуліцы Малайчука хвалюе закрыццё крамы. Пенсіянеры папрасілі забяспечыць іх хоць бы часовым гандлёвым пунктам, пакуль на гэтым месцы рэалізуюць буйны інвестпраект.

Традыцыйна шмат пытанняў адносілася да сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Многія з іх датычыліся Гомельскага раёна. Людзі казалі пра неабходнасць добраўпарадкавання вуліц у населеных пунктах, дарогі да аграгарадка Урыцкае. Пажылая жанчына папрасіла дапамагчы зрабіць рамонт у доме. Жыхарка Мазыра расказала пра наступствы капітальнага рамонту. Па яе словах, падчас яго была пашкоджана маёмасць, і цяпер ніхто не збіраецца пакрываць шкоду. Па ўсіх выпадках будуць дэталёва разбірацца адказныя асобы. У некаторых сітуацыях створаць дэпутацкія камісіі, каб высветліць усе абставіны з выездам на месца.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

СЯБРУЕМ РЭГІЁНАМІ

Ленінградская вобласць стала для Магілёўскай бліжэй

Пагадненне аб супрацоўніцтве паміж дэпутатамі двух рэгіёнаў было падпісана ў юбілейны для заканадаўчага сходу Ленінградскай вобласці дзень. У сакавіку яму споўнілася 25 гадоў. Гэта дата стала нагодай для замацавання больш цесных сяброўскіх кантактаў з беларускімі калегамі. Свае подпісы пад пагадненнем паставілі **старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў Дзмітрый ХАРЫТОНЧЫК і старшыня Заканадаўчага сходу Ленінградскай вобласці Сяргей БЯБЕНІН.**

— Ленінградская вобласць дынамічна развіваецца, яе заканатворчы вопыт будзе вельмі карысны для нашай вобласці, — паведаміў Дзмітрый Харытончык. — Трэба адзначыць, што пагадненні існуюць таксама паміж выканкамамі Магілёўскай і Ленінградскай абласцей. І гэтыя стасункі маюць вельмі станоўчую дынаміку. Ніякія эканамічныя цяжкасці не перашкаджаюць ажыццяўленню нашых сумесных планаў. Гэты крок таксама будзе садзейнічаць яшчэ большаму ўмацаванню нашых сувязяў. У рамках пагаднення будзем абменьвацца формамі і метадамі работы, глыбей знаёміцца з асаблівасцямі заканадаўчых ініцыятыў. Супрацоўніцтва прадугледжвае стварэнне сумесных рабочых і экспертных груп, абмен нарматыўнымі прававымі актамі, развіццё прамых кантактаў паміж дэпутатамі, камітэтамі і камісіямі, абмен дэлегацыямі.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Купі сабе работу

У бізнесе ўсё ўжо прыдумана, і поспех можа пачацца з «чужой» справы

Стандартная сітуацыя: ёсць чалавек, у яго ёсць жаданне стаць прадпрымальнікам. З чаго пачаць? І тут да паслуг навічка-бізнесмена прыходзіць франчайзінг. У Беларусі прапануюць франшызы кампаній на любы густ: ад упрыгожанняў да аздараўлення.

Адкрыць уласную справу з гарантаваным поспехам можна ў любым пункце краіны. «У невялікім горадзе гэта нават прасцей, — тлумачыць **заснавальнік інтэлектуальнай гульні, франчайзер Аляксандр ХАНІН.** — Чым меншы населены пункт, тым таннейшая франшыза і лягчэй знайсці агульную мову з другімі бакамі ў арганізацыйных пытаннях».

Здараецца і так, што франчайзі пачынаюць з абласных цэнтраў і далучаюць раёны. Так, пабквіз стаў папулярны ў Гродне — і «захапіў» Шчучын. А там таксама працуюць людзі, і нават тры новыя рабочыя месцы — гэта тры ўладкаваныя чалавекі. Ды і зарабіць у рэгіёнах прасцей: канкурэнтаў няшмат.

Аляксандр падкрэслівае: мясцовыя ўлады ніводнаму новаму прадпрыемству не замінаюць — калі ласка, развівайся, пашырай бізнес.

Павышэнню інфармаванасці і агульнай культуры бізнесу паслужыла выстаўка франшыз у рамках IV Тыдня беларускага прадпрымальніцтва.

Для прадпрымальнікаў у рэгіёнах працаваць пад ужо раскручаным брэндам — адзін з самых дзейсных спосабаў канкураваць з буйнымі гульцамі, што адкрываюць філіялы па ўсёй краіне.

На выстаўцы тыя, хто толькі пачынае бізнес, маглі адшукаць прапановы на любы бюджэт — у каталогу асацыяцыі «Белфранчайзінг» цана на гатовы бізнес стартуе з тысячы рублёў. Як адзначыла **старшыня асацыяцыі Вольга ЛЯВОНЦЬЕВА**, колькасць кампаній за няпоўныя дзесяць гадоў узрасла з трох да амаль дзевяноста. На яе думку, франшыза — ідэальны інструмент для новай справы, бо заснаваны на партнёрстве, а скарыстацца чужой ідэяй можна легальна і да ўзаемнай выгады.

У бізнес-інтэнсіве ўзялі ўдзел больш за 150 прадпрымальнікаў з усіх рэгіёнаў Беларусі. Удзельнікі ўпэўніліся, што франшыза — гэта той выпадак, калі лезці не ў сваю справу — добра, правільна і прыбыткова.

Варвара МАРОЗАВА.

ПАДТРЫМАЦЬ ІНІЦЫЯТЫВУ

10 тысяч беларускіх грамадзян атрымалі сацыяльныя паслугі

Аб гэтым расказаў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валерый КАВАЛЬКОЎ падчас вынікоў канферэнцыі «Пераадольваючы межы: партнёрства для будучыні» ў рамках завяршэння восьмага этапу Праграмы падтрымкі Беларусі.

Ён расказаў, што выкарыстанне досведу іншых краін спрыяла развіццю ў Беларусі такога кірунку, як дзяржаўны сацыяльны заказ. Ён дазваляе прыцягнуць няўрадавыя арганізацыі да аказання паслуг тым беларусам, якія маюць патрэбу ў дадатковай абароне.

«Сістэма дзяржаўнага сацзаказу стартавала ў Беларусі пяць гадоў таму, — паведаміў Валерый Кавалькоў. — У 2014-м з'явіліся першыя дагаворы. Гэта мера дазваляе вырашаць складаныя сацыяльна значныя задачы шляхам пошуку новых паслуг і пашырэння колькасці арганізацый, якія могуць іх аказваць. За гэты час было заключана 280 дагавораў па аказанні паслуг дзяржаўнага сацыяльнага заказу. У першы год мы пачыналі з 34, і гэтая лічба пастаянна расце. Прасубсідавана больш за 500 ставак работнікаў недзяржаўных камерцыйных арганізацый, у выніку амаль 10 тысяч беларускіх грамадзян атрымалі сацыяльныя паслугі ў рамках сацыяльнага заказу».

«Падчас канферэнцыі былі прадэманстраваны вынікі рэалізацыі 22 праектаў у такіх напрамках, як «Сацыяльная сфера» і «Устойлівае рэгіянальнае развіццё», — расказаў каардынатар праграмы **Дзмітрый КАРПІЕВІЧ.** — Было адзначана шмат цікавых тэндэнцый: гэта і нацыянальныя праекты, і рэгіянальныя, і нават мясцовыя. Яны датычыліся сацыяльных інавацый, а гэта і выкананне сацыяльнага дзяржаўнага заказу, і праца з дэменцыяй, і развіццё сацыяльнага прадпрымальніцтва, і шэраг іншых тэм па ўстойлівым развіцці».

Усе праекты ў рамках гэтай праграмы накіраваны перш за ўсё на садзейнічанне рэгіянальнаму развіццю. Сярод іх можна назваць і стварэнне турыстычнага кластара ў Магілёўскай вобласці, і развіццё сеткавага ўзаемадзеяння паміж Гродзенскай і Гомельскай абласцямі, і ўкараненне энергаэфектыўных падыходаў і менеджменту на тэрыторыі трох раёнаў — Чавускага, Вілейскага і Веткаўскага, і шэраг іншы праектаў.

Праграма падтрымкі Беларусі «Пераадольваючы межы» рэалізуецца з 2002 года Дортмундскім міжнародным адукацыйным цэнтрам сумесна з Мінскім міжнародным адукацыйным цэнтрам імя Ёханеса Рау па даручэнні Федэральнага міністэрства эканамічнага супрацоўніцтва і развіцця (BMZ) і Германскага таварыства міжнароднага супрацоўніцтва (GIZ). Яна накіравана на падтрымку нямецка-беларускіх ініцыятыў, якія, маючы сваім адпраўным пунктам гуманітарныя адносіны, перараслі ў партнёрскую праектную працу. За восем этапаў праграмы рэалізавана больш за 270 праектаў. Сёлета запланаваны чарговы конкурс ініцыятыў, дзе асноўную ўвагу будуць аддаваць садзейнічанню рэалізацыі Нацыянальнай стратэгіі ўстойлівага развіцця Беларусі ў кантэксце глабальных мэт Парадку-2030, прынятых ААН.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

І АСАБІСТЫ ДЭПУТАЦКІ ЎКЛАД

На сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў галоўным пытаннем для абмеркавання стала падрыхтоўка да 75-й гадавіны вызвалення Беларусі і Перамогі над фашызмам.

Сярод удзельнікаў мерапрыемства былі і кіраўнікі выканаўчай улады з рэгіёна, пошукавікі, краязнаўцы, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый.

Старшыня Віцебскага аблсавета Уладзімір ЦЯРЭНЦЬЕЎ патрабаваў, каб усім ветэранам Вялікай Айчыннай вайны была аказана дапамога, калі гэта неабходна. Кожны заслугоўвае павагі і клопату не толькі напярэдадні чарговага святкавання.

Начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі аблвыканкама Генадзь ЯГОРАЎ паведаміў, што колькасць ветэранаў ВАВ на пачатак сакавіка складала 877. І гэта на 8,3 % меней, чым у пачатку года. Сыходзяць з жыцця і асобы, якія пацярпелі ад наступстваў вайны, — 3919 (на 2,2 % менш)...

Мясцовыя ўлады ў глыбінцы, вядома, стараюцца падтрымліваць ветэранаў. І шукаюць новыя формы праяўлення клопату. Напрыклад, у Бешанковіцкім, Дубровенскім, Лепельскім, Мёрскім, Пастаўскім раёнах прыняты рашэнні выканкамаў аб вызваленні (у парадку выключэння) ветэранаў ад аплаты за сацыяльныя паслугі, якія аказваюцца тэрытарыяльнымі цэнтрамі сацыяльнага абслугоўвання. У Шаркаўшчынскім раёне выдаткі па аплаце сацыяльных паслуг, якія аказваюцца ветэрану ВАВ, пакрывае сельскагаспадарчае прадпрыемства.

Старшыня аблсавета прывёў прыклады фармалізму пры рабоце са зваротамі ветэранаў. Указаў, што ўсе просьбы, калі не патрабуюцца вялікія фінансавыя сродкі, павінны выконвацца як мага хутчэй. Дарэчы, тыя, каму мы абавязаны незалежнасцю, за рэдкім выключэннем, людзі сціплыя. Была, у прыватнасці, заяўка ад старых на рамонт электраправодкі, пяць — пячнога ацяплення, шэсць просьбаў адрамантаваць плот, ганак.

З павагай адносяцца і да памяці тых, хто загінуў, вызваляючы Віцебшчыну. Дарэчы, сёлета плануецца завяршыць работу па зверцы прозвішчаў на вайсковых могілках. Добрай традыцыяй стала інфармаванне сваякоў і нашчадкаў аб занясенні прозвішча на мемарыяльную пліту. І нярэдка потым нават здалёк прыязджаюць, каб наведаць месца пахавання блізкіх.

З захаваннем воінскіх пахаванняў праблем няма. Але некаторыя помнікі, якія ўвекавечваюць памяць аб подзвігу савецкіх грамадзян у гады Вялікай Айчыннай, не знаходзяцца на ўліку. **Дэпутат Віцебскага раённага Савета, вядомы краязнаўца-гісторык Мікалай ПІВАВАР** падзяліўся вопытам даследавання тэмы. Па яго ініцыятыве праведзена работа па зборы звестак аб помніках вайсковай славы і памятных мясцін, звязаных з Вялікай Айчыннай вайной, іншымі ваеннымі канфліктамі. Аналагічнае плануецца ажыццявіць і ў іншых раёнах.

Агучылі і тэму рамонту помнікаў. **Старшыня Гарадоцкага райвыканкама Пётр КАРАБАЧ** расказаў пра тое, што робіцца і будзе. Дарэчы, у раёне ўжо адсвяткавалі юбілей вызвалення. Ён нагадаў аб унікальным помніку, які быў устаноўлены ў чэрвені 1970 года ва ўрочышчы вёскі Шчалбова. Тут у былым цэнтры партызанскай зоны быў адкрыты помнік «Гаспадар лесу». Ён уяўляе сабой скульптуру партызана вышынёй 5,5 метра. Ёсць і стэла з надпісам-інфармацыяй і бетонная пліта на ўзвышшы, якая імітуе ўваход у партызанскую зямлянку. Пастаць партызана нагадвае волата, які сціскае ў руках аўтамат. Яна поўная сілы і годнасці, падкрэслівае, што партызан заўсёды быў гаспадаром і застаецца ім на роднай зямлі. Аўтар помніка — удзельнік Вялікай Айчыннай вайны Анатоль Кавалёў. Старшыня аблсавета прапанаваў народным выбраннікам, дапамагчы рублём уаднаўленні помніка.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

КОНКУРС

1000 еўра — за дружалюбнасць да экалогіі

Другі раз у Беларусі стартуе нацыянальны этап міжнароднага конкурсу «Экалагічна дружалюбны фермер Балтыйскага рэгіёна» (Baltic Farmer of the Year Award).

Конкурс больш як дзесяць гадоў праводзіць Сусветны фонд дзікай прыроды (WWF), але беларускія сельгасвытворцы змаглі далучыцца да яго ўпершыню толькі летась. Ініцыявалі правядзенне конкурсу ў нашай краіне Цэнтр экалагічных рашэнняў (Беларусь) і Кааліцыя «Чыстая Балтыка» (Швецыя).

Ключавая ідэя гэтай ініцыятывы — папулярызаваць перадавыя практыкі сельскай гаспадаркі, якія з'яўляюцца дружалюбнымі для Балтыйскага рэгіёна. Ёсць і яшчэ адна мэта — падтрымаць фермераў і вытворцаў, якія імкнуцца змяншаць экалагічную нагрузку. Гэта важна, бо сельская гаспадарка — адна з асноўных крыніц забруджвання навакольнага асяроддзя, тлумачаць арганізатары. Асаблівая часта вада забруджваецца ўгнаеннямі з утрыманнем азоту і фосфару, што выклікае эўтрафікацыю — «цвіценне» вадаёмаў (мясцовых і «агульных», напрыклад Балтыйскага мора).

— Мы спадзяёмся, што правядзенне конкурсу ў Беларусі стане важным крокам для прасоўвання і падтрымкі тых фермерскіх гаспадарак, якія аддаюць увагу экалагічным пытанням у сваёй рабоце, — падкрэслівае **дырэктар Цэнтра экалагічных рашэнняў Яўген ЛАБАНАЎ.**

У конкурсе могуць удзельнічаць прадстаўнікі фермерскіх і іншых невялікіх сельскагаспадарчых вытворчасцяў, якія знаходзяцца ў зоне вадазбору Балтыйскага мора ў Беларусі (Гродзенская, Віцебская і частка Мінскай і Брэсцкай абласцей). Заяўкі на конкурс прымаюцца да 13 красавіка 2019 года.

У 2018 годзе галоўны прыз — 1000 еўра — атрымаў фермер з Дзяржынскага раёна Канстанцін Чычыра, які вырошчвае арганічныя клубніцы. Два іншыя каштоўныя падарункі ад партнёраў конкурсу атрымалі ягадныя гаспадаркі «СідСад» і «Доктар Шарэц», асноўная культура якіх — буякі.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ГРАМАДСКАЕ АБМЕРКАВАННЕ

Усё аб экатавары — у некалькі клікаў

У Беларусі прапануюць абмеркаваць парадак фарміравання рэестра вытворцаў арганічнай прадукцыі

Праект пастановы Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі «Аб фарміраванні і вядзенні рэестра вытворцаў арганічнай прадукцыі» вынесены на грамадскае абмеркаванне на Прававым форуме Беларусі, паведамляе БелТА.

Згодна з праектам дакумента, вядзеннем рэестра будзе займацца Беларускі дзяржаўны інстытут стандартызацыі і сертыфікацыі (БелДІСС). Рэестр будуць фарміраваць і весці на аснове інфармацыі рэестра Нацыянальнай сістэмы пацвярджэння адпаведнасці. У яго будуць уключаны найменне і месцазнаходжанне вытворцы арганічнай прадукцыі, які з'яўляецца юрыдычнай асобай; прозвішча, імя, імя па бацьку (пры яго наяўнасці), месца жыхарства згодна з рэгістрацыяй фізічнай асобы (у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка), які ажыццяўляе вытворчасць арганічнай прадукцыі; найменне арганічнай прадукцыі; абазначэнне сертыфіката адпаведнасці і тэрмін яго дзеяння.

«Органы па сертыфікацыі забяспечваюць дакладнасць і своечасовасць падачы інфармацыі для ўключэння ў рэестр. Звесткі даюцца органам па сертыфікацыі ва ўпаўнаважаную арганізацыю (БелДІСС) па электронных каналах сувязі ў дзень рэгістрацыі сертыфіката адпаведнасці», — гаворыцца ў абгрунтаванні да праекта пастановы.

БелДІСС будзе ўключаць даныя ў рэестр і забяспечваць адкрыты доступ да іх. Звесткі з рэестра будуць размяшчацца на сайце Дзяржстандарта. Пастанова ўступіць у сілу адначасова з законам аб вытворчасці і абароце арганічнай прадукцыі — з 18 лістапада 2019 года.

Арганізатар грамадскага абмеркавання — Дзяржстандарт. Свае заўвагі і прапановы можна выказаць у адмысловай тэме на Прававым форуме Беларусі з 25 сакавіка да 5 красавіка ўключна.

ПРОДУКЦИЯ С ПРИСТАВКОЙ «BIO»

В ноябре минувшего года в Беларуси был принят закон «О производстве и обращении органической продукции». Его положения вступят в силу в середине нынешней осени. И пока правительство работает над созданием необходимых нормативных документов для реализации принятого законодательства, специалисты обсуждают перспективы развития органического земледелия в нашей стране.

Вопрос не такой простой, как кажется на первый взгляд. С одной стороны раскрученный бренд и растущий спрос на органическую продукцию дает ей бесспорное преимущество не только на нашем отечественном рынке, но и за рубежом. По данным Министерства сельского хозяйства и продовольствия, Беларусь может получать дополнительно около 1 миллиона долларов от экспорта таких продуктов питания.

Другая сторона вопроса — какие риски необходимо учесть белорусским производителям перехода на рельсы органического производства?

МИРОВАЯ ПРАКТИКА

На мировом рынке производство органических продуктов питания занимает около 10 % от общего объема производства сельскохозяйственной продукции. Ежегодно увеличиваются площади, на которых производятся экологически чистые продукты питания. Сейчас это 47 миллионов гектаров, большая часть их находится в теплых странах — Австралии (30 %) и в Аргентине (12 %).

Объем реализации органической продукции на мировом рынке сейчас превышает 100 миллиардов долларов. В 2004 году был создан «Европейский план действий по органическому продовольствию и органическому земледелию», который стал ключевым инструментом европейской политики в области органического сельского хозяйства. Но, несмотря на рост объемов производства органической продукции в странах Западной Европы, ее доля в общем объеме продаж продуктов питания составляет всего лишь от 1 до 10 процентов.

Ни для кого не секрет, что органическое производство достаточно трудоемко и затратно. Например, только для того, чтобы привести в соответствие с международными требованиями 1 гектар земли для производства органической продукции животноводства, требуется в течение трех-пяти лет затратить как минимум около 900 евро. А если учесть все риски, связанные с неурожаем и трудоемкость процессов выращивания, то становится понятным, почему западноевропейские фермеры, несмотря на растущий спрос, идут на производство такой продукции, тщательно взвесив все «за» и «против».

ЧТО ИМЕЕМ В БЕЛАРУСИ?

В Национальной стратегии устойчивого социально-экономического развития Беларуси на период до 2030 года в качестве одного из приоритетов производства АПК предусмотрен рост доли земель для производства органической продукции в общей площади сельскохозяйственных угодий до 3-4 %. Развитие производства органической продукции предусмотрено и Программой социально-экономического развития Республики Беларусь на 2016—2020 годы. Об этом идет речь и в Доктрине национальной продовольственной безопасности Беларуси до 2030 года.

Закон «О производстве и обращении органической продукции» откроет новые возможности для развития этого направления в нашей стране.

По мнению председателя **Постоянной комиссии Совета Республики по региональной политике и местному самоуправлению Александра ПОПКОВА,** принятие закона своевременно и необходимо.

— Мы отвечаем на запрос населения и даем возможность аграриям производить продукцию, которая будет востребована как на отечественном рынке, так и за пределами Беларуси. Пока этим делом могут заниматься небольшие сельхозпредприятия и фермерские хозяйства. Для глобального перехода АПК на производство органической продукции необходим определенный промежуток времени и реализация системы мер. В первую очередь требуется привлечь инвестиции в модернизацию производства, в механизацию рабочих процессов, в сооружения по хранению и переработке органических удобрений и так далее. Важное направление — подготовка кадров: без высококвалифицированных специалистов реализовать поставленные задачи будет невозможно.

По словам Александра Попкова, необходимо учитывать и особенности производства такой продукции на территории Беларуси, принимая во внимание факторы, влияющие на формирование урожая: температуру воздуха, осадки, мощность солнечной радиации. Например, анализ параметров основных метеофакторов по географической широте столиц Беларуси, Германии, Франции и Польши показывает, что период вегетации в этих странах на два месяца больше, а температура воздуха на 10 градусов выше.

К тому же, на наших дерново-подзолистых почвах очень низкий уровень естественного плодородия: 23 % почв с низким содержанием фосфора, 31 % — с низким содержанием калия, 11 % почв — с низким содержанием гумуса. Эти и другие природно-климатические условия оказывают решающее влияние на урожай.

В то же время принятие закона «О производстве и обращении органической продукции» будет содействовать занятости сельского населения по производству экологически чистых продуктов питания, в том числе и по созданию фермерских хозяйств.

Органическое сельское хозяйство, безусловно, новая и достаточно перспективная рыночная ниша для белорусских производителей. В настоящий момент у нас сертифицировано около 1,5 тысячи гектаров сельскохозяйственных земель. Производством органических продуктов занимаются более 20 отечественных субъектов хозяйствования, включая фермерские и личные подсобные хозяйства.

Что же касается наличия спроса населения на органическую продукцию, то анализ социологического опроса, проведенного рабочей группой общественного объединения «Экодом», показал, что 95 % жителей крупных городов нашей страны хотели бы ее покупать, при этом более 71 % опрошенных готовы платить за нее на 20 % дороже, чем за обычные продукты питания.

ЧТО ПРЕДПОЛАГАЕТ ПРИНЯТЫЙ ЗАКОН?

Теперь в соответствии с законом «О производстве и обращении органической продукции» на прошедшие сертификацию продукты питания будет наноситься знак «Органический продукт». Порядок его нанесения будет определяться Государственным комитетом по стандартизации Республики Беларусь. Знак «Органический продукт» на территории Беларуси будет использоваться только при соблюдении требований соответствующих статей принятого закона.

Производство органической продукции предполагает отказ от использования синтетических минеральных удобрений, химически синтезированных пестицидов, синтетических гормонов и регуляторов роста. Допускается использование препаратов, изготовленных из растений и биодинамических препаратов. Удобрение и восстановление плодородия почвы осуществляется путем использования органических удобрений, севооборота, зеленых удобрений.

Законом определено, что финансирование производства и обращения органической продукции может осуществляться за счет средств производителей органической продукции, а также за счет средств республиканского и местных бюджетов в рамках выполнения государственных программ, в том числе содержащих подпрограммы в области производства и обращения органической продукции и других источников, не запрещенных законодательством.

Министерство сельского хозяйства и продовольствия Республики Беларусь в настоящий момент уточняет перечень кормовых добавок минерального происхождения, микроэлементов, технологических кормовых добавок, разрешенных для кормления животных при производстве органической продукции. Также приводится в соответствие перечень разрешенных к применению при производстве органической продукции веществ растительного или животного происхождения, обладающих фармакологической или биологической активностью, для ветеринарного обслуживания.

Министерству здравоохранения Республики Беларусь поручено уточнить перечень пищевых добавок, ароматизаторов и технологических вспомогательных средств, допустимых для применения в производстве органической продукции.

Принятие закона «О производстве и обращении органической продукции» позволит не только наладить производство экологически чистых продуктов питания и обеспечить потребности жителей нашей страны, но и сохранить рациональное использование природных ресурсов при производстве и обращении органической продукции.

Наталья БИТЕЛЬ.

Тэлесеткі

ЭКСКЛЮЗІЎ З АГЕНЬЧЫКАМ

Ці ведаеце вы хоць бы ў агульных рысах, як вырабляецца адзін з галоўных сімвалаў маштабных міжнародных спаборніцтваў — факел? Агенцтва тэленавін Белтэлерадыёкампаніі дэталёва вывучыла гэта пытанне і гатова падзяліцца з гледачамі эксклюзівам. 31 сакавіка ў інфармацыйна-аналітычнай штотыднёвай праграме «Галоўны эфір» выйдзе спецыяльны сюжэт, прысвечаны факелу II Еўрапейскіх гульняў у Мінску. Аўтары раскажуць пра месца вырабу факела, яго адметныя характарыстыкі, асаблівасці гравіроўкі, лазерную рэзку, афарбоўку і іншыя тэхналагічныя працэсы, а таксама пра тонкасці арганізацыі эстафеты «Полымя міру», напрыклад, што неабходна рабіць яе ўдзельнікам падчас дажджу.

Нагадаем, возьме старт сёлетняя эстафета агню 3 мая ў Рыме, з цэнтра «вечнага горада» факел адправіцца на гару Манблан і далей па краінах Еўропы. У Беларусі факел II Еўрапейскіх гульняў у суправаджэнні 450 ураджэнцаў абласцей пабывае ва ўсіх рэгіёнах, і, нарэшце, 21 чэрвеня запаліць сімвалічны агонь на стадыёне «Дынама», які яшчэ памятае агні Алімпіяды-80.

Фота з сайта Белтэлерадыёкампаніі.

Акрамя таго, будучаму спартыўнаму форуму прысвечана і новая праграма «Гульні.by», якая пачала выходзіць на тэлеканале «Беларусь 1» у сакавіку. Гэты праект — своеасаблівы відэадзённік II Еўрапейскіх гульняў, які не толькі ў лёгкай і захапляльнай форме расказвае пра падрыхтоўку да спаборніцтваў, але падтрымлівае актыўную зваротную сувязь з гледачамі. Так, ужо ў першых выпусках вядомыя беларускія спартсмены разыгралі некалькі запрашальнікаў на цырымонію адкрыцця форуму, а вядучыя Іна Пілевіч, Андрэй Казлоў, Станіслаў Ліпскі і Крысціна Козел у прамым і пераносным сэнсе «прымерылі» на сябе розныя спартыўныя дысцыпліны. Інтэрактыў і сюрпрызы для гледачоў стваральнікі «Гульняў.by» абяцаюць выдаваць бесперабойна на працягу ўсяго праекта.

Вікторыя ЗАХАРАВА.

ШАШКІ («Звязда»)

Выпуск № 85

Адбылося першынство Беларусі па шашках-64 сярод хлопчыкаў і дзяўчатак 2011 г. н. і маладзейшых, у якім прыняло ўдзел каля 70 юных шашыстаў. У турніры дзяўчатак перамаглі Нэлі Куртова, Юлія Ліс, Васіліна Кулагіна, у хлопчыкаў мацнейшымі сталі Аляксей Паўлючэнка, Мікіта Лагуткоў, Фелікс Баярскі.

Майстар спорту міжнароднага класа Дзмітрый Фадзееў стаў пераможцам чэмпіянату Мінска па рускіх шашках сярод мужчын з парушэннем зроку. У такім жа турніры, але ўжо па міжнародных шашках, перамог майстар спорту Уладзімір Беляеўскі. У турніры жанчын па абодвух відах шашак перамагла Ірына Чараднічэнка.

На дыяграме № 25 варыянтная дамачная праблема, складзеная майстрам шашачнай кампазіцыі Генадзем Андрэевым (Латвія). Белыя пачынаюць і выйграюць.

№ 25

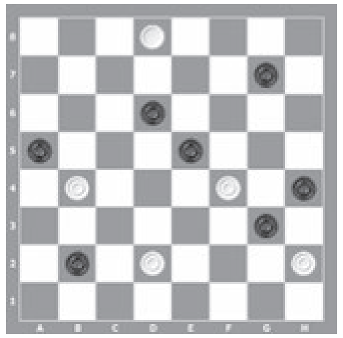

Белыя простыя шашкі: b4, d2, f4, h2, белыя дамкі d8 (5)

Чорныя простыя шашкі: a5, b2, d6, e5, g3, g7, h4 (7)

Яшчэ некалькі дамачных кампазіцый, складзеных вядучым аддзела. Белыя пачынаюць і выйграюць. Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

№ 26

Белыя простыя шашкі: b6, c5, c7, f4, h4 (5)

Чорныя простыя шашкі: d2, e3, f2, f6, g7, чорныя дамкі a5 (6)

№ 27

Белыя простыя шашкі: b4, c5, d4, e5, f4, белыя дамкі c1 (6)

Чорныя простыя шашкі: a3, c7, f8, f2, g7, h6 (6)

№ 28

Белыя простыя шашкі: b4, c5, d4, e5, f4, белыя дамкі c1(6)

Чорныя простыя шашкі: a3, b2, c7, f8, g7, h6, h8 (6)

20—21 красавіка 2019 года ў сталічнай СДЮШАР па шахматах і шашках (вул. Ракаўская, 24) пройдзе адкрыты рэспубліканскі турнір па шашках-64 памяці вядомага майстра Марата Гелера. Даведкі па тэл. (8 029 5621190)

Праверце свае рашэнні: выпуск № 84 ад 15.03.2019.

№ 19. e5, a3 (g7) g3 (f6) f4 (e5, e7, f6) d6 (b4) c7 (e5) d8 (d4) h4 (e3, c3 =)

№ 20. e3, b6, e7 (f6) e7, g5 (b2, c5) f6, b4 (e3) e1 (b6) ab4X.+

№ 21. c3, c3, c7, b2, b4, h6, f6X.

№ 22. ef4, d6, e7, cd2, e3, c7 (b6, e7) b6 (d6) a7 (e5) b8 (d4) f4 (c3) c1X.

№ 23. 28, 7, 449, 1, 35(13)8, 43+

№ 24. 22, 3(44)40, 21(40A)17(45)50+

Правільныя адказы даслалі С. Рашэцін (Ашмяны), В. Дударэвіч (в. Новая Мыш Баранавіцкага р-на), Ф. Карпей (Мядзел), У. Статкевіч (п. Зялёны Бор, Івацэвіцкі р-н), У. Панько (Камянец), І. Ананіч (Гродна), А. Шурпін (Івянец), В. Ваўчкоў (Маладзечна), П. і В. Шульгі, А. Ліцьвінаў (усе Мінск), В. Таўкачоў (Клімавіцкі р-н), В. Бандарык (Мінскі р-н).

Пішыце на адрас: газета «Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10А, 220013, г. Мінск; e-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru

Віталь ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

СМЯЯЦЦА — ПРАПАНУЕЦЦА!

5 выдатных савецкіх кінакамедый

Складаючы рэйтынгі кіно, кожнае профільнае выданне або рэсурс выбірае свае крытэрыі: ХХ стагоддзе альбо толькі апошнія 10 гадоў, ацаніць касавыя зборы альбо колькасць атрыманых кінапрэмій... Напярэдадні Дня смеху «Звязда» прапануе чарговую і, безумоўна, суб'ектыўную падборку найлепшых савецкіх камедый, якія многія з нас помняць, пяшчотна любяць і з задавальненнем пераглядаюць.

«ВЯСЕЛЛЕ Ў МАЛІНАЎЦЫ»

Украіна, 20-я гады мінулага стагоддзя. Вяселле Андрэйкі і Ярыны пад пагрозай зрыву, бо да дзяўчыны заляцаецца мясцовы атаман, а папросту галава бандыцкай хеўры Грыцыян Таўрычаскі. Але тут у справу ўмешваюцца чырвонаармейцы, былы артылерыст і кемлівасць мясцовых вяскоўцаў — і нашы, як вядзецца, перамагаюць.

Адтуль: «І што гэта я ў цябе такі закаханы?»

Самая смешная сцэна: танец «у ту стэп».

«БРЫЛЬЯНТАВАЯ РУКА»

Фільму пра ўзорнага сем'яніна Сямён Сямёныча Гарбункова, які адправіўся ў замежную паездку і міжволі аказаўся ўцягнуты ў аперацыю супраць кантрабандыстаў, споўнілася 50 гадоў, а папулярнасці ён па-ранейшаму не страчвае. У далёкім жа 1969-м яго паглядзелі ў кінатэатрах 76,7 мільёна гледачоў, што дазволіла фільму стаць адной з самых касавых камедый у СССР!

Адтуль: «Не ведаю, як там у Лондане, я не была... А ў нас домакіраўнік — сябар чалавека!»

Самая смешная сцэна: пасядзелкі ў рэстаране.

«ІВАН ВАСІЛЕВІЧ МЯНЯЕ ПРАФЕСІЮ»

Хтосьці марыць хоць ненадоўга стаць царом, а хтосьці не ведае, што рабіць з такім шчасцем. Напрыклад, пенсіянер-актывіст Іван Васілевіч Бунша, які ў выніку фантастычнага эксперымента суседа-вынаходніка выпадкова памяняўся месцамі і ролямі не з кім-небудзь, а з самім Іаанам Грозным.

Дадайце сюды аферыста Міласлаўскага, рэжысёра Якіна, мітусню ў часе і прасторы — камедыя-хіт 1973 года гатовая! А ці многія з вас ведаюць, што фільм зняты паводле п'есы Міхаіла Булгакава, з-за чаго многія эпізоды ў ім цэнзура патрабавала выразаць або перарабіць?

Адтуль: «Ікра чорная, ікра чырвоная, ікра заморская — баклажанная».

Самая смешная сцэна: размова цара і Якіна.

«АПЕРАЦЫЯ «Ы» І ІНШЫЯ ПРЫГОДЫ ШУРЫКА»

Студэнт Шурык з зайздроснай рэгулярнасцю трапляе ў прыгоды — то рамантычныя, здаючы экзамен з дапамогай сімпатычнай сакурсніцы Любы, то забаўныя, «перавыхоўваючы» на будаўнічай пляцоўцы дармаеда Федзю, а то і небяспечныя, падмяняючы на начным дзяжурстве сваю кватэраўласніцу, бабульку — «божы дзьмухавец». Гісторыі пра Шурыка і неразлучнае трыа з Труса, Балбеса і Бывалага толькі ў год прэм'еры фільма ўбачылі больш за 69,5 мільёна гледачоў, а ў найбуйнейшай у свеце інтэрнэт-базе кінафільмаў IMDb стужка мае рэйтынг 8,6 з 10.

Адтуль: «Трэба, Федзя, трэба!»

Самая смешная сцэна: пагоня на будаўнічай пляцоўцы.

«ДЖЭНТЛЬМЕНЫ ЎДАЧЫ»

Пошукі скрадзенага шлема Аляксандра Македонскага маглі б стаць захапляльным дэтэктывам. Але ў рэжысёра Аляксандра Серага сталі камедыяй, у якой дырэктар дзіцячага садка Трошкін літаральна ўлазіць у шкуру рэцыдывіста Дацэнта і, трапіўшы ў злачынную шайку, незаўважна «перавыхоўвае» яе ўдзельнікаў. Фільм адметны яшчэ і тым, што прыдуманая яго аўтарамі «блатная мова», далёкая ад сапраўднага крымінальнага свету, насамрэч пайшла ў народ і змяніла лексікон многіх людзей.

Адтуль: «Кіна не будзе, электрычнасць скончылася!»

Самая смешная сцэна: уцёкі з турмы.

ЛІХВЯРЫ СПАГАДЫ НЕ МАЮЦЬ

Свой, адметны чытач у газеты «Звязда». Ён жа, хочацца верыць, глядач тэлеканала «Беларусь 3» і ў прыватнасці праграмы «Размаўляем па-беларуску». Гэтая тэлевіктарына ўжо каторы год у эфіры і магла б выходзіць далей — у звычным фармаце. Аднак стваральнікі вырашылі ўдасканаліць яго (над чым і працуюць)...

А пакуль усе, хто цікавіцца мовай, шануюць яе і, магчыма, плануюць удзел у віктарыне, могуць праверыць сваё веданне з дапамогай «Звязды». Такім чынам

ЦІ ВЕДАЛІ ВЫ, ШТО:

дыхто́ўны — вельмі добры, высокай якасці;

зача́ўраць — зачахнуць, змарнець;

ку́чма — 1) шапка футрам наверх, 2) пра пышныя, густыя валасы;

ліхвя́р — той, хто бярэ вельмі высокія працэнты за пазычаныя грошы;

пярэ́рва — 1) прастора, якая раздзяляе якія-небудзь масівы; 2) часовы перапынак;

рэ́згіны — прыстасаванне насіць сена, салому, зробленае з вяровачнай сеткі, нацягнутай на сагнутыя пруткі;

скуго́ліць — 1) жаласна выць, падвываць; 2) наракаць, скардзіцца, прасіць чаго-небудзь;

спага́да — 1) спачуванне каму-небудзь, добразычлівыя адносіны да каго-небудзь; 2) літасць да каго-небудзь;

колькі змогі — вельмі хутка (бегчы, кідацца) (*беларускія сінонімы:* што моцы, як сілы, як моцы стае, як маеш (меў) моцы; *рускі адпаведнік:* что есть мочи (бежать);

хоцькі-няхоцькі — насуперак жаданню, незалежна ад старання (*беларусы яшчэ скажуць:* рады не рады, а мусіш, хочучы-няхочучы, хочаш не хочаш, а ногі намочыш, гніся не гніся (ды ў аглоблі станавіся); *руския*: хочешь не хочешь).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.10 «Зона Х» (16+).
9.10 «Галоўны эфір».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
12.45, 13.05, 14.35, 15.25 Меладрама «Другое першае каханне». 1—4-я серыі (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Нашы» (6+).
22.10 Серыял «След» (16+).
23.50 «Арэна».
0.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 18.35 «Тэлебарометр».
9.05, 20.05 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.10 «Капейка ў капейку» (12+).
10.50 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
11.25 «Свет навыварат. Непал» (16+).
12.20 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
13.10 Анімацыйны фільм «Гісторыя цацак-2» (0+).
14.40 Камедыя «Голы пісталет» (12+).
16.10 Трылер «Водмель» (16+).
17.40 «Веру — не веру» (16+).
19.15 «Суперлато».
21.10, 22.05 «Тата папаў» (16+).
22.00 КЕНО.
23.00 «Хадзі сюды і танцуй».
23.05 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
0.00 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.40, 12.20 «Беларуская кухня». Грыбны квас.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.15, 20.30 «Гэты дзень».
8.30 «Нацыянальны хіт-парад».
9.25, 16.50 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм. «У палоне ў канібалаў» (12+).
10.35 «Навуканамія» (6+).
11.05 «Архітэктура Беларусі».
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Яўген Еўтушэнка (12+).
12.50 «Беларусь як песня». Ансамбль «Песняры».
13.20 «Наперад у мінулае».
13.50, 19.25 «Вызваленне». «Усходне-Пруская аперацыя. Разведка» (12+).
14.20, 21.45 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
15.35 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
16.05 «Доказы з мінулага». Тайна скарбаў Фабержэ (16+).
18.00 «Легенды беларускай эстрады». Тамара Раеўская.
18.30 Анталогія «Славянскага базару». «Славянскі базар у Віцебску — 2006».
19.50 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Мастак-рэстаўратар Аркадзь Шпунт.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.55 «Артэфакты». Каменная свідраваная сякера.
23.25 «Легенды музыкі». Мікаэл Тарывярдзіеў (12+).

Беларусь 5

7.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Ліверпуль» — «Тотэнхэм».
8.50 Вынікі тыдня.
9.30 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. «Дынама» (Мінск) — «Славія» (Мазыр).
11.20 Вялікі спорт.
12.05 Змешаныя адзінаборствы. Міжнародны турнір.
14.10 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна) — «Дынама» (Брэст).
16.05 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
17.00 Тэніс. WTA. Чарльстан.
19.20 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. 1/2 фіналу. Сёмы матч. «Нёман» (Гродна) — «Шахцёр» (Салігорск). (У перапынках — Спорт-цэнтр.) Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. Фінал. Трэці матч. СКА (Санкт-Пецярбург) — ЦСКА (Масква). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.50 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Арсенал» — «Ньюкасл». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.50 Футбол. Чэмпіянат Беларусі. Агляд тура.

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
9.10 «Контуры».
10.00 «Жыць здарова!» (16+)
11.10 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Каралева гульні» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Ток-шоу «Наша жыццё».
22.10 Серыял «Падкідыш» (16+).
0.10 Серыял «Краіна 03» (16+).
1.10 «Нашы навіны. Галоўнае за дзень».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.05 «Вадзіць па-руску» (16+).
9.25 «Тыдзень».
10.40, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
12.40, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.20 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40 «Вадзіць па-руску» (16+).
15.10, 16.50 «Метад Фрэйда». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Водблiскі». Серыял (16+).
22.10 «Глядзець усім!» (16+)
1.10 «Мінтранс» (16+).
1.50 «Самая карысная праграма» (16+).

МІР

6.00, 10.10, 5.45 Серыял «Жукаў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 0.10 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15, 2.20 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 0.40 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 1.30 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40 Серыял «Мар'ін гай» (16+).
5.20 «Культ/Турызм» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30 Серыял «Жанчыны на мяжы» (16+).
13.35 «Наша справа» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 Серыял «На краі» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.35 «За гранню» (16+).
10.20 «Чакай мяне» (12+).
11.05 «Крутая гісторыя» (12+).
11.55, 23.05 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00, 16.30 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
19.55 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).
22.40 «НЗ.by».

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.05, 0.55 «На двор'е».
7.05, 16.05 «Мультпарад».
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Камедыя «Аферысты» (16+).
9.00 Дак. серыял «Радавыя праклёны» (12+).
9.30, 19.05 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.30 Прыгоды «Свет юрскага перыяду» (12+).
12.40, 20.00 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
13.30 Баявік «Праўдзівая хлусня» (16+).
16.30 Дак. фільм «Дзіўная справа».
17.15 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
19.50 «Аналітычны прагноз».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Вячэрні квартал-95».
22.50 Камедыя «Дзень галасавання» (16+).

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
6.50, 5.00 «Лаві момант» (16+).
7.25, 3.30 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.20, 2.40 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
9.15 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
9.45 М/ф «Тры каты» (0+).
10.05, 18.40, 22.35 «Уральскія пельмені» (16+).
10.40 «Наш рамонт» (16+).
11.30 «Галерэя прыгажосці» (16+).
12.20 «Проста кухня» (16+).
13.00 «Рогаў. Студыя 24» (16+).
14.00, 23.40 Скетч-шоу «Нерэальная гісторыя» (12+).
15.25 Анімацыйны фільм «Рэальная вавёрка» (0+).

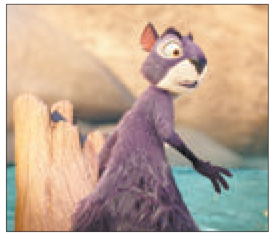

17.00 Анімацыйны фільм «Смурфікі: закінутая вёска» (0+).
20.10 Фантастыка «5-я хваля» (16+).
1.05 «Хачу верыць!» (16+)

Культура

6.30 «Лета Гасподняе». Благавешчанне Прасвятой Багародзіцы.
7.05 «Сіта і Рама». Серыял.
9.20 «Звычайны канцэрт».
9.50 «Мы — грамацеі!»
10.35 «Кур'ер». Маст. фільм (0+).
12.00 «Навуковы стэндап».
12.40 «Лісты з правінцыі». Пенза.
13.10 «Дыялогі пра жывёл. Лора Парк. Тэнэрыфэ».
13.50, 1.00 Невядомы «Масфільм». «Тугі вузел». Маст. фільм.
15.45 «Больш, чым каханне». Алег Яфрэмаў і Ала Пакроўская.
16.30 «Карціна свету».
17.10 «Пешшу...» ВДНГ.
17.35 85 гадоў Льву Анінскаму. «Лінія жыцця».
18.30 «Рамантыка рамансам». Аляксандр Дамагараў.
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Звычайны чалавек». Маст. фільм (12+).
21.45 «Белая студыя».
22.25 Другая цырымонія ўручэння Міжнароднай прафесійнай музычнай прэміі «BraVo» ў сферы класічнага мастацтва.
2.35 «Мартынка». «Кот, які ўмеў спяваць». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00, 7.20, 8.40, 9.45, 11.00, 11.40, 14.40, 18.40, 20.35, 21.45, 23.35, 2.50, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
6.10, 0.05 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956-ы. 2008 год (12+).
7.35 Кінаканцэрт «Дэтэктыў... Дэтэктыў... Дэтэктыў!» 1983 год (12+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.15 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).
12.00, 4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
12.55 «Паэзія. У нас у гасцях паэт Булат Акуджава». 1972 год (12+).
13.15 Маст. фільм «Сямёра смелых» (12+).
15.00 «Быў час». 2009 год (16+).
16.00 «Вакол смеху». Бенефіс пісьменніка Сямёна Альтава. 1990 год (12+).
17.15 Канцэрт «Sixties Soft Rock». 2004 год (12+).
18.00 «Акулы пяра». Гурт «Рондо». 1995 год (18+).
19.00 «Сустрэча сяброў». Тэатральныя сустрэчы ў Доме акцёра. 1993 год (12+).
22.00 Тэлеспектакль «Гульцы». Па аднайменнай камедыі М. Гогаля. 1978 год (12+).
1.25 Тэлеспектакль Оскар Уайльд «Як важна быць сур'ёзным». 1976 год (12+).
5.45 «Паэт Генадзь Айгі чытае свае вершы». 2-я частка. 2005 год (16+).

EuroSport 1

2.00, 21.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
2.30, 18.30 Аўтагонкі. WTCR.
3.00 Плаванне. Nordic Swim Tour.
4.00 Снукер. China Open.
7.55, 21.35 Снукер. China Open. Фінал.
11.10 Watts.
11.15, 23.00 Веласпорт. «Тур Фландрыі».

Кінакамедыя

0.45 Іронія лёсу. Працяг (12+).
2.55 «Чорная Маланка» (6+).
4.50 Выгляд зверху лепшы (12+).
6.30 Незадаволенае сексуальнае напружанне (18+).
8.15 Рэальны тата (12+).
10.05 Дзень радые (16+).
12.05 Вялікі тата (12+).
13.50 Усё або нічога (16+).
16.00 Вельмі дрэнная настаўніца (18+).

17.45 Выкідала (18+).
19.30 Шчаслівы выпадак (16+).
21.15 Наша Russia. Яйкі лёсу (16+).
22.55 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
9.30 «Заўтра сёння» (12+).
10.00 «Выратуйце, я не ўмею гатаваць!» (12+)
10.50 «Глядзі сам» (12+).
11.10, 1.50 «Маёр паліцыі». Серыял (16+).
14.50, 4.50 «Ён і яна» (16+).
16.15 «Талаш». Драма (12+).

20.30 «Без падману» (16+).
21.25 «Асцярожна, махляры!» (16+)
22.00 «Самалёт прэзідэнта». Трылер (12+).
0.20 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).

ТБ1000

6.10, 13.20 Рамэа і Джульета (12+).
8.40 Абяцанне (16+).
11.25 Выпадковы муж (16+).
15.50 Трывожны выклік (16+).
17.50 Злаві таўстуху, калі зможаш (16+).
20.10 Ла-Ла Лэнд (16+).
22.40 Без заганы (12+).
0.50 Планетарыум (18+).
3.00 Арбіта 9 (16+).
4.35 Скнара (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Аднакласніцы (16+).
8.00 Райскія кучкі (16+).
10.15 Ура! Канікулы! (6+).
12.20 Дзесяць негрыцянят. 1-я серыя (12+).
14.50 Калектар (16+).
16.20 Урфін Джус і яго драўляныя салдаты (0+).
18.10 Любоў-маркоў (12+).
20.20 Аднакласніцы: новы паварот (16+).
22.00 Вій (12+).
0.35 Зацьменне (12+).
2.20 Чатыры таксісты і сабака (6+).
4.30 Нулявы кіламетр (16+).

National Geographic

6.00 Зона будаўніцтва (16+).
6.25 Неверагодныя машыны (16+).
7.15, 4.25 Аўта-SOS (16+).
8.45 Кітай з вышыні птушынага палёту (16+).
9.30 Востраў бунтароў (16+).
11.45 Невядомы Кітай (16+).
12.35, 19.50 Настольная кніга дыктатара (16+).
15.00 «Фры-сола» (16+).
16.40, 23.00 Нараджэнне Еўропы (16+).
19.00, 21.25 Асушыць акіян (16+).
1.20 Расследаванні авіякатастроф (16+).
2.50 НЛА ў Еўропе (16+).

Discovery

8.00, 18.00 Як гэта ўстроена? (12+)
9.00, 19.00 Як гэта зроблена? (16+)
10.00 Невядомая экспедыцыя (16+).
11.00 Залатая ліхаманка (16+).
12.00, 20.00, 2.55 Разбуральнікі легенд (16+).
13.00, 4.40 Дылетант супраць эксперта (12+).
14.00, 23.00 Музейныя тайны (12+).
15.00, 3.50 Эд Стафард: гульня на вылет (16+).

16.00 Майстры патаргаваца (12+).
0.00 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
1.00 Самагоншчыкі (18+).
2.00 Гіганцкія хабы (12+).
5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
7.10 Гаражны рамонт (12+).

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена.

Беларусь 1

6.35 Слова мітрапаліта Паўла на Благавешчанне Прасвятой Багародзіцы.
6.45 Меладрама «Тата ў законе». 3-я і 4-я серыі (12+).
8.20 «Клуб рэдактараў» (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.45, 12.35 Серыял «Сваты-4» (12+).
10.45 «На вылет!» (12+)
11.35 «Гульні.by».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
13.35 «Я ведаю» (6+).
15.15 «Твой горад».
15.30 «Вакол планеты».
16.15 «Усё пуцём!»
16.40 Меладрама «Жонка напракат». 1—4-я серыі (12+).
20.40 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».
22.10 Меладрама «Лішні». 1—4-я серыі (12+).

Беларусь 2

6.55 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
8.30, 19.50 «Тэлебарометр».
8.35 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).
9.25 «Свет навыварат. Непал» (16+).
10.15 «ЖаннаПажані» (16+).
11.15 Камедыя «Монстр-тракі» (6+).
13.00 Драма «Справа храбрых» (16+).
15.15, 23.55 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
16.15 «Тата папаў» (16+).
17.50 «Бітва экстрасэнсаў». 17-ы сезон (16+).
20.25 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 Спартлато 5 з 36, КЕНО.
22.05 «Вярніце мне прыгажосць» (16+).
23.25 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

Беларусь 3

7.30 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
8.05, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 20.30 «Гэты дзень».
8.25 «Смешныя людзі!» Камедыя (6+).
10.00 «Наперад у мінулае».
10.30 «Беларуская кухня». Раўгеня з блінамі на калодзе.
11.00 «Нацыянальны хіт-парад».
11.55 «Я — Хорціца». Маст. фільм (12+).
13.00 «Майстры і куміры». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Аляксандр Падабед.
13.55 Святочная праграма да Дня яднання народаў Беларусі і Расіі. Мюзікл «Дуброўскі».
16.35 «МУР». Маст. фільм. «1941» (16+).
19.35 «Арт-гісторыі». «Тайны рэстаўрацыі».
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Трыццаць тры». Камедыя (12+).
22.20 «Легенды кіно». Яўген Лявонаў (12+).
22.45 «Асцярожна, бабуля!» Камедыя (12+).

Беларусь 5

6.45 Хакей. Таварыскі матч. Беларусь — Расія (Алімп).
8.30 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 2-і тур. «Нёман» (Гродна) — «Шахцёр» (Салігорск).
10.25 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. Фінал. Пяты матч. «Авангард» (Омская вобл.) — «Салават Юлаеў» (Уфа).
12.20 Піт-стоп.
12.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. Фінал. Трэці матч.
15.10 Мастацкая гімнастыка. Кубак свету. Пезара.
17.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 2-і тур. «Дынама» (Брэст) — «Дняпро-МГЗ» (Магілёў). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.50 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы. Батумі. Мужчыны. 61 кг. Фінал.
21.10 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы. Батумі. Жанчыны. 55 кг. Фінал.
22.35 Вынікі тыдня.
23.20 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. Фінал. Шосты матч. СКА (Санкт-Пецярбург) — ЦСКА (Масква).

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Анімацыйны фільм «Кот Гром і зачараваны дом» (0+).
8.40 «Метэагід».
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «Здароўе» (16+).
10.35 Камедыя «Вяселле ў Малінаўцы» (6+).
12.30 «Галоўная роля» (12+).
14.00 «Тры акорды» (16+).
16.20 «Ледніковы перыяд. «Дзеці» (0+).
18.35 «Лепш за ўсіх!» (0+)
20.00 «Контуры».
21.05 «Што? Дзе? Калі?» Вясновая серыя гульняў (16+).
22.20 Серыял «Штрафнік» (16+).
0.20 Камедыя «Вялікая маленькая Я» (12+).

СТБ

6.10, 1.10 «Кур'ер». Драма. (12+).
7.40, 11.00, 20.35 Дакументальны спецпраект (16+).
9.20 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Скардзіцца дазваляецца».
10.30 «Вялікі горад».
12.10, 13.40, 16.40 «Катоўскі». Серыял (16+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
19.30 «Тыдзень».
23.00 «Тыдзень спорту».
23.30 «1/8 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ». Першая гульня (16+).

МІР

6.00, 6.30, 7.35, 8.35 М/ф (0+).
6.15 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
7.05 «Беларусь сёння» (12+).
8.05 «Культ/Турызм» (16+).
8.55 «Яшчэ танцей» (12+).
9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Сусветныя лэдзі» (12+).
10.45, 16.15, 19.30 Серыял «Вясковая камедыя» (16+).
18.30, 0.00 «Разам».
1.00 Маст. фільм «Дэжа вю» (12+).
5.20 Серыял «Ваўчынае сонца» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 Маст. фільм «Альпініст» (12+).
08.40 Маст. фільм «Няўдачлівы» (12+).
10.30 «Смехапанарама» Яўгена Петрасяна» (16+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр» (16+).
12.15 «Ранішняя пошта» (16+).
13.00 «Калі ўсе дома» (12+).
14.00 «Смяяцца дазваляецца» (16+).
16.00 «Валянціна». Дак. фільм.
17.40, 21.45 Маст. фільм «На арэлях лёсу» (12+).
20.00 Весткі тыдня.
23.00 Масква. Крэмль. Пуцін.
23.40 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
6.30, 22.30 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
7.05, 18.00 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 Спецыяльны рэпартаж (12+).
8.40 «Аднойчы...» (16+)
9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+)
10.25 «Першая перадача» (16+).
11.05 «Цуд тэхнікі» (12+).
12.00 «Дачны адказ» (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд» (16+).
14.05 Серыял «Лектар» (16+).
16.20 «Следства вялі...» (16+)
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Зоркі сышліся» (16+).
21.25 «Ты не паверыш!» (16+)
23.00 Маст. фільм «Апошні герой» (16+).

8 канал

7.00, 16.05, 19.15, 21.05, 1.20 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. серыял «Невядомая планета».
8.15 М/ф.
9.25 «Утрамдзія».
9.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
10.00 «Сіньцзян» (0+).
10.30 «Вячэрні квартал-95».
12.15 Камедыя «8 новых спатканняў» (16+).
13.45 Фантастыка «Людзі Х» (16+).
16.10 «Глядзім усёй сям'ёй». Фантастыка «Правалы часу» (6+).
18.10 «Адказвайка» (0+).
18.15 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
18.30 Серыял «Касл» (12+).
19.20 Меладрама «Паўночнае сонца. Матылёк» (16+).
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Удовы» (16+).
23.20 Дэтэктыў «Ілюзія» (16+).

ВТБ

6.05 «Рогаў. Студыя 24» (16+).
7.00 «Наш рамонт» (16+).
7.55 «Ералаш» (6+).
8.35 «Галерэя прыгажосці» (16+).
9.30 Серыял «Апошні з Магікян» (16+).
11.30 Серыял «Варонiны» (12+).
13.35, 1.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
14.05 Трылер «Абаронца» (16+).
16.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
18.00, 0.05 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 Серыял «Кухня-2» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Весела і гучна» (16+).
22.00 Камедыя «Дурдом на колах» (16+).
1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
3.10 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква сучасная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Сіта і Рама». Серыял.
8.20, 1.20 Сусветныя скарбы.
8.35 «Блізняты». Маст. фільм.
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.40 «Бабулі надвае сказалі. Барыс Уладзіміраў і Вадзім Танкоў». Маст. фільм.
12.25, 18.45, 0.40 Улада факта. «Несвятая інквізіцыя».
13.10 «Лінія жыцця». Тэрэза Дурава.
14.05, 20.45 «Згублены свет старажытных Пампеяў». Дак. фільм.
15.10 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму».
15.40 «Агора». Ток-шоў.
16.45 80 гадоў з дня нараджэння Генадзя Бортнікава. «Эпізоды».
17.25 «Горад № 2». Дак. фільм.
18.05 75 гадоў з дня нараджэння Уладзіміра Крайнева. Канцэрт з твораў Ф. Шапэна.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.35 «Сацi. Нясумная класіка...»
22.15 «Шэрлак Холмс». Серыял. 1-я серыя (12+).
0.10 Адкрытая кніга. Міхаіл Таркоўскі. «Палёт савы».

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Хлопец з нашага горада» (12+).
7.20, 8.35, 13.00, 17.25, 21.45, 23.00, 1.05, 2.45, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.40 Мульт-хіт-парад «З раніцы як раней». 1990 год (12+).
9.00 «Быў час». 2009 год (16+).
10.00 Тэлеспектакль «Ноч памылак». 1984 год (16+).
12.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
13.10 «Вакол смеху». «1 красавіка. Імяніны гумару». 1986 год (12+).
14.40 «Аркестр Поля Марыа». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+).
15.00 Фільм-спектакль «Далей — цішыня». 1978 год (16+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Палiткоўскiм: «Савецкі анекдот». 2006 год (16+).
19.00 «Праграма А». 1990 год (16+).
21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1958-ы. 2-я частка. 2010 год (12+).
1.20 «Кінапанарама». «Ганна Маньяні». 1983 год (12+).
4.00 «Колба часу» (16+).
5.30 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).

EuroSport 1

0.35, 3.00, 6.00 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
1.30, 5.00, 8.30, 13.30, 20.15 Веласпорт. Гент — Вевельгем.
2.30 Ралі. ERC. All Access.
4.00, 7.30 Веласпорт. E3 Харэлбеке.
9.25, 13.00, 14.25, 18.00, 21.00 Снукер. China Open.
18.30, 22.00 Плаванне. Nordic Swim Tour.
23.00 Кёрлінг. Чэмпіянат свету.

Кінакамедыя

1.00 Хот-дог (18+).
3.35 Ас з асаў (16+).
5.45 Мідлтан (16+).
7.45 Іронія лёсу. Працяг (12+).
10.00 Дзевяць ярдаў (18+).
11.55 Чумавыя боты (16+).
13.55 Гэты няёмкі момант (16+).
16.00 Незадаволенае сексуальнае напружанне (18+).
17.45 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).

19.30 Выкідала (18+).
21.10 Прыкіньcя маім мужам (16+).
23.05 Падарунак з характарам (12+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
6.30 «Немец». Серыял (12+).
9.30 «M&S» (12+).
10.00 «Глядзі сам» (12+).
10.20 «Перыскоп» (16+).
10.45, 4.10 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.25 «Асцярожна, махляры!» (16+)
13.00 «Без падману» (16+).
13.55 «Рака памяці». Меладрама (12+).
15.45, 22.55 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.20 «Мой герой» (12+).
17.15 «Развітанне» (16+).
18.10 «Сямейныя драмы. Няшчасны кінашлюб». Дак. фільм (12+).
19.00, 2.25 «Адплата». Серыял (16+).
21.05 «Менталіст». Серыял (16+).
23.55 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.45 «Брус Усёмагутны». Камедыя (16+).
5.05 «Часова даступны» (12+).

ТБ1000

6.10, 18.20 Сямейнае абрабаванне (16+).
8.00 Ілюзія падману (12+).
10.15 Паранорман, або Як прыручыць зомбі (6+).
12.05 Спляшайся кахаць (12+).
14.05 Шпіён па суседстве (12+).
16.00 Сёстры Магдаліны (16+).
20.10 Першы рыцар (12+).
22.45 Я не ведаю, як яна робіць гэта (16+).
0.30 Каханне і страсць. Даліда (18+).
2.55 Зялёная міля (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Населены востраў: схватка (12+).
8.20 Вікінг (12+).
11.00 Патэлефануйце Мышкіну (12+).
12.45 Паляўнічы-4. Адплата (16+).
14.50 Пра жонку, мару і яшчэ адну... (12+).
16.20, 4.20 Трое ў ліфце, не лічачы сабакі (12+).
18.25 Лёгкі на ўспамін (12+).
20.20 Аднакласнікі.ru: наCLICKай удачу (12+).
22.20 Адліга. 1—2-я серыі (16+).
0.45 Нявеста любой цаной (16+).
2.45 Ваўкалакі (16+).

National Geographic

0.40 Уздоўж па каньёне (16+).
2.05 Рэальнасць ці фантастыка? (16+)
3.40, 8.05, 17.30, 21.20, 3.35 Аўта-SOS (16+).
5.10, 6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
6.00 Гульні розуму (16+).
7.15, 15.10, 5.15 Астана: горад будучыні (16+).
9.40 Асушыць акіян (16+).
10.25, 20.35 Інстынкт выжывання (16+).
11.10 Дзікі тунец (16+).
12.45 Золата Юкана (16+).
13.30 Асушэнне Алькатраса (16+).
14.20, 19.45, 22.55 Тайныя гісторыі (16+).
15.55, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40, 2.00 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
18.15 Закінутыя скарбы Егіпта (16+).
19.00, 22.05, 1.15, 4.25 Згубленая грабніца Аляксандра Вялікага (16+).
23.40 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
0.30 Ліхтугі за мяжой (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
12.00 Выратаваць тыгра (12+).
14.00, 3.50 Сакрэты Гудзіна (12+).
18.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
19.00 Гаражны рамонт (16+).
0.00 Легендарныя японскія аўто (12+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
2.55 Эд Стафард: гульня на вылет (16+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Меладрама «Другое жыццё Евы». 1—2-я серыі (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Спецыяльны рэпартаж (12+).
23.45 «Сфера інтарэсаў».
0.40 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.25 «Тэлебарометр».
9.10, 19.55 Серыял «Зразумець. Даравацы» (16+).
9.45, 20.30 Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+).
10.20, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.20, 17.30 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.20, 23.05 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.15, 19.30 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
14.45 «Да пабачэння» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
21.00 «Тата папаў» (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.40, 12.20 «Беларуская кухня». Цыганкі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.15, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.20 «Народжаная зоркай». Маст. фільм (12+).
9.20 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.50, 17.00 «У пошуках капітана Гранта». Маст. фільм. «Рабінзон Акіяніі», заключная серыя (12+).
11.05 «Архітэктура Беларусі».
11.20, 21.05 «Апошні дзень». Рына Зялёная (12+).
12.50 «Беларусь як песня». Віктар Вуячыч.
13.15 «Легенды музыкі». Мікаэл Тарывярдзіеў (12+).
13.40, 19.05 «Вызваленне». «Гумбіненская наступальная аперацыя» (12+).
14.00, 21.45 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм (12+).
15.25 «Славянскі базар у Віцебску — 2018». Саюзная дзяржава запрашае...
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
23.05 «Артэфакты». Скарб, замураваны ў сцяну Брэсцкай крэпасці.
23.35 «Легенды музыкі». «Юнона» і «Авось» (12+).

Беларусь 5

6.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
7.40, 14.15, 23.35 Тэніс. WTA. Чарльстан.
9.45 Футбол. Чэмпіянат Беларусі. Агляд тура.
10.30 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. Фінал. Трэці матч. СКА (Санкт-Пецярбург) — ЦСКА (Масква).
12.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Арсенал» — «Ньюкасл».
16.20 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
16.50 Спорт-кадр.
17.20 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Паўфінал. «Заграб» (Харватыя) — «Нэксэ» (Харватыя). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.00 Гульні.by.
19.20 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Прэв'ю.
19.50 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Паўфінал. «Вардар» (Македонія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
21.35 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Вулверхэмптан» — «Манчэстэр Юнайтэд». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі),
20.30 Нашы навіны.
7.05, 8.05 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Сёння 2 красавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 «Жыць здарова!» (16+)
11.10 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
12.20, 13.10 Серыял «Каралева гульні» (16+).
14.40 «Давай пажэнімся!» (16+)
15.35, 16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
19.05 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Падкідыш» (16+).
23.10 Серыял «Краіна 03» (16+).
1.10 «Нашы навіны. Галоўнае за дзень».

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Меншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Скардзіцца дазваляецца».
11.10, 21.20 «Водбліскі». Серыял (16+).
12.50, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.30 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.40 «Вадзіць па-руску» (16+).
15.10, 16.50 «Метад Фрэйда». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Знак роўнасці». Фільм да Дня яднання народаў Беларусі і Расіі.
22.10 «Глядзець усім!» (16+)
1.15 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.00, 10.10 Серыял «Жукаў» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 0.10 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15, 2.20 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 0.40 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 1.30 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
20.40 Серыял «Мар'ін гай» (16+).
5.20 «Такія розныя» (16+).
5.45 «Вой, мамачкі!» (12+)

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «На краі» (16+).
13.35 «Наша справа» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.40 «Н3.by».
11.55, 23.05 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00, 16.30 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
19.55 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 18.25, 21.05, 0.55 «Надвор'е».
7.05, 16.20 «Мультпарад».
7.25, 16.05 «Гумарынка».
7.30 Трылер «Сабачае жыццё» (12+).
9.10 Дак. серыял «Дарога ў школу».
9.40, 18.30 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00, 19.25 «Вячэрні квартал-95».
12.45 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
13.30 Камедыя «Дзень галасавання» (16+).
16.45 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Баявік «Каардынаты «Скайфал» (16+).
23.20 Меладрама «Лёгкія паводзіны» (16+).

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
6.35, 5.00 «Лаві момант» (16+).
7.25 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.20 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
9.15 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
9.45 М/ф «Тры каты» (0+).
10.05 М/ф «Машыны казкі» (0+).
10.30 «Ералаш» (6+).
11.00, 16.05, 22.20 «Уральскія пельмені» (16+).
12.00 «Руса турыста» (16+).
13.00 «Дзякуй богу, ты прыйшоў!» (16+)
14.00 Серыял «Апошні з Магікян» (16+).
17.35 Фільм-катастрофа «2012» (16+).

20.30 Фантастыка «Хэнкок» (16+).
0.25 Жахі «Збаў нас ад нячыстага» (18+).
2.25 «Хачу верыць!» (16+)

Культура

6.30 «Біблейскі сюжэт».
7.05 «Кракадзіл Гена». «Чабурашка». «Шапакляк». «Чабурашка ідзе ў школу». М/ф.
8.25 «Сіта і Рама». Серыял.
9.55 «Тэлескоп».
10.25 «Вялікі балет».
12.50 «Звычайны чалавек». Маст. фільм (12+).
14.25 «Васіль Васілевіч Меркур'еў». Дак. фільм.
15.05, 1.25 Краіна птушак. «У пошуках невідзімкі». Дак. фільм.
15.50 «Ілья Рэпін. Ад сябе не сыйдзеш». Дак. фільм.
16.35 Кіно пра кіно. «Маска слязам не верыць» — вялікая латарэя». Дак. фільм.
17.15 «Энцыклапедыя загадак». Дак. серыял.
17.45 Вялікія ракі Расіі. «Кубань».
18.25 Кіно на ўсе часы. «Хлопцы і ляльки». Маст. фільм (12+).
21.00 «Агора». Ток-шоу.
22.00 «Мары пра будучыню». Дак. серыял.
22.55 «Клуб 37».
0.00 «Кур'ер». Маст. фільм (0+).
2.10 «Шукальнікі». «Люстра купцоў Елісеевых».

Настальгія

6.00, 8.50, 9.45, 11.00, 12.00, 13.20, 14.20, 15.45, 17.00, 17.40, 20.40, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
6.05, 12.10 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956-ы. 2008 год (12+).
7.25 Тэлеспектакль Оскар Уайльд «Як важна быць сур'ёзным». 1976 год (12+).
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 18.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.45, 5.45 «Паэт Генадзь Айгі чытае свае вершы». 2005 год (16+).
13.35 Кінаканцэрт «Дэтэктыў... Дэтэктыў... Дэтэктыў!» 1983 год (12+).
16.00 «Колба часу» (16+).
17.15 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).
18.55 «Паэзія. У нас у гасцях паэт Булат Акуджава». 1972 год (12+).
19.15 Маст. фільм «Сямёра смелых» (12+).
21.00 «Быў час». 2009 год (16+).
22.00 «Вакол смеху». Бенефіс пісьменніка Сямёна Альтава. 1990 год (12+).
23.15 Канцэрт «Sixties Soft Rock». 2004 год (12+).
0.00 «Сляем, сябры!» з Наталляй Казлянковай. 2004 год (16+).
1.20 Дак. фільм «Чым пахнуць грошы?» (16+)
2.15 «Няма праблем?!» Гумарыстычная перадача. 1991 год (16+).

EuroSport 1

2.00, 18.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
2.30, 12.30, 18.30 Аўтагонкі. WTCR.
3.30, 6.00 Watts.
4.00, 7.55, 11.00, 13.30, 17.30, 21.20 Снукер. China Open.
6.30 Плаванне. Nordic Swim Tour.
11.35 Веласпорт. «Тур па дарогах Фландрыі».
19.30 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы.
23.00 Кёрлінг. Чэмпіянат свету.

Кінакамедыя

0.40 Дзень радыё (16+).
2.40 З 13 у 30 (12+).
4.35 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).
6.15 Калядная ноч у Барселоне (18+).
8.15 Дзевяць ярдаў (18+).
10.10 Шалёныя суседзі (16+).
11.55 Парк культуры і адпачынку (18+).
14.00 Любоўны эліксір № 9 (16+).
15.50 Прыкінься маім мужам (16+).

17.50 Бандыткі (16+).
19.30 Выдатніца лёгкіх паводзін (16+).
21.10 50 першых пацалункаў (16+).
23.05 Дзевяць ярдаў (18+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
7.00 М/ф (6+).
9.15 «M&S» (12+).
9.45 «Паехалі» (12+).
10.15, 0.25 «Перыскоп» (16+).
10.35 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).
11.25, 2.10 «Анатомія забойства-2». Серыял (12+).
15.15 «РЫА». Анімацыйны фільм (0+).
16.55 «Развітанне» (16+).
17.50 «Сямейныя драмы. Няшчасны кінашлюб». Дак. фільм (12+).
18.45, 5.20 «Знак якасці» (16+).
19.40 «10 самых» (16+).
20.15 «Родныя рукі». Серыял (12+).
22.05 «Вінаватыя зоркі». Драма (12+).
0.45 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).

ТБ1000

6.10, 17.45 Немагчымае (16+).
8.30 Прэстыж (16+).
11.15 Эван Усёмагутны (12+).
13.25 Жонка падарожніка ў часе (16+).
15.45 Шопа-коп (12+).
20.10 Выпадковы муж (16+).
22.00 Афера па-амерыканску (16+).
0.40 Мабільнік (18+).
2.35 Трывожны выклік (16+).
4.10 Зладзі таўстуху, калі зможаш (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Урфін Джус і яго драўляныя салдаты (0+).
8.25 Напарнік (12+).
10.30 Алёша Паповіч і Тугарын Змей (12+).
12.20 Жыццё і дзіўныя прыгоды Рабінзона Крузо (0+).
14.15 Каханне прэт-а-партэ (12+).
16.05 Дуброўскі (16+).
18.40 Калектар (16+).
20.20 Аднакласніцы (16+).
22.20 Адліга (16+).
0.40 Выпускны (18 +).
2.25 Райскія кучкі (16+).
4.20 Любоў-маркоў (12+).

National Geographic

6.00 Неверагодныя машыны (16+).
7.25, 4.25 Машыны: разабраць і прадаць (16+).
9.00 Востраў бунтароў (16+).
11.15 «Фры-сола» (16+).
12.55 Уздоўж па каньёне (16+).
14.15 Нацыянальныя паркі Амерыкі (16+).
15.00, 20.30 Гарачыя межы: Лацінская Амерыка (16+).
16.35, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
17.20 Апакаліпсіс: Другая сусветная вайна (16+).
19.00, 22.05 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
19.45 Кітай з вышыні птушынага палёту (16+).
22.50 Апошнія тайны Трэцяга рэйха (16+).
23.35 Вялікія рэйды Другой сусветнай вайны (16+).
0.20 Злавіць кантрабандыста (16+).
2.00 Служба бяспекі аэрапорта (18+).

Discovery

8.00 Як гэта ўстроена? (12+)
10.00, 1.00 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
11.00, 22.00 Сакрэты Гудзіна (12+).
12.00, 5.30 Легендарныя японскія аўто (12+).
13.00 Гіганцкія хабы (12+).
14.00, 2.55, 7.10 Погляд знутры (12+).
15.00, 3.50 Гаражны рамонт (12+).
16.00, 20.00 Паляўнічыя на старызну (12+).
18.00 Выратаваць тыгра (12+).
21.00 Разбуральнікі легенд (16+).
23.00 Злачынцы Трэцяга рэйха (16+).
0.00 Невядомая экспедыцыя (16+).
2.00 Залатая ліхаманка (16+).
4.40 Самагоншчыкі (18+).
6.20 Не спрабуйце паўтарыць (16+).

Беларусь 1

6.25 «Існасць».
6.50 Меладрама «Тата ў законе». 1-я і 2-я серыі (12+).
8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Маршрут пабудаваны». Прыпяцкі парк (12+).
9.50 «Здароўе» (12+).
10.45 «Дача» (12+).
11.25, 12.10 Меладрама «Залатая парачка». 1-я і 2-я серыі (12+).
13.30 «Я ведаю» (6+).
15.15 «Краіна».
15.45 Меладрама «Лішні». 1—4-я серыі (12+).
20.00 «Макаёнка, 9».
21.00 «Панарама».
21.45 Меладрама «Каханне гаворыць». 1—4-я серыі (16+).
0.55 Серыял «Сваты-4» (12+).
1.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
8.35, 21.55 «Тэлебарометр».
8.40 Анімацыйны фільм «Гісторыя цацак. Вялікія ўцёкі» (0+).
10.15 «Веру — не веру» (16+).
11.10 «Хто я?» (12+)
11.30 «Капейка ў капейку» (12+).
12.10 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
12.45 «Паненка-сялянка» (16+).
13.45 «Блізняты» (16+).
14.40 Камедыя «Голы пісталет. Пах страху» (12+).
16.10 «Тата папаў» (16+).
17.40 «Да пабачэння» (16+).
18.30 Камедыя «Монстр-тракі» (6+).
20.10 Баявік «Джэк Раян: тэорыя хаосу» (12+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», КЕНО.
22.05 Драма «Справа храбрых» (16+).

Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 15.20, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 15.40, 20.30 «Гэты дзень».
8.25 М/ф (0+).
8.35 «Асцярожна, бабуля!» Камедыя (12+).
10.00 «Жывая культура». Абрад «Жаніцьба Цярэшкі» (в. Вілеўшчына, Лепельскі раён, Віцебская вобласць).
10.30 «Беларуская кухня». Бульбяная кішка з грыбамі.
11.00 «Спявае Беларусь».
11.55 «МУР». Маст. фільм. «1941» (16+).
14.50 «Навукаманія» (6+).
15.45 «Трыццаць тры». Камедыя (12+).
17.00 «Легенды кіно». Яўген Лявонаў (12+).
17.25 «Залаты шлягер — 2017». Найлепшае.
18.20 «Я — Хорціца». Маст. фільм (12+).
19.30 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Смешныя людзі!» Камедыя (6+).
22.40 «Вялікія мастакі». Вінсэнт Ван Гог (12+).
23.35 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Рыгор Сітніца.

Беларусь 5

7.00 Тэніс. WTA. Мантэрэй. 1/4 фіналу.
9.35, 16.50 Хакей. Таварыскі матч. Беларусь — Расія (Алімп).
11.20 Хакей. КХЛ. Заходняя канферэнцыя. Фінал. Пяты матч. ЦСКА (Масква) — СКА (Санкт-Пецярбург).
13.15 Вялікі спорт.
14.00 Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Еўропы. Батумі. Жанчыны 45 кг. Фінал.
15.45 Фактар сілы.
16.15 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
19.10 Гульні.by.
19.30 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 2-і тур. «Тарпеда-Мінск» — «Іслач». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.35 Тэніс. WTA. Чарльстан. Мантэрэй. 1/2 фіналу.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 «Іграй, гармонік любімы!» (12+)
8.00 Да юбілею Уладзіміра Познера. «Часы не выбіраюць» (12+).
9.10 «Хіт на сняданак» (12+).
9.50 «Тэорыя змовы» (16+).
10.45 «Ідэальны рамонт» (6+).
11.55 Серыял «Берагі» (12+).
15.25, 16.20 Святочны канцэрт (12+).
17.25 «Эксклюзіў» (16+).
19.05, 21.10 «Сёння ўвечары» (16+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэагід».
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дэннік (12+).
23.10 Серыял «Штрафнік» (16+).

СТБ

6.15 «Ежа багоў» (16+).
7.55 «Анфас».
8.15 «Самая карысная праграма» (16+).
9.05, 0.00 Дакументальны праект (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.35 «Цэнтральны рэгіён».
11.05, 13.45, 16.45, 20.05 «Метад Фрэйда». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».

МІР

6.00, 8.00 М/ф (0+).
6.15 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
6.30 «Саюзнікі» (12+).
7.05 «Такія розныя» (16+).
7.35 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
9.00 «Вой, мамачкі!» (12+)
9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45 Маст. фільм «Выйсці замуж за капітана» (12+).
12.40, 16.15, 19.15 Серыял «Ваўчынае сонца» (16+).
3.20 Маст. фільм «Знішчальнікі» (6+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Беларусі».
10.00 «Сто да аднаго» (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Пяцёра на аднаго» (12+).
12.15 Маст. фільм «Альпініст» (16+).
14.10 Маст. фільм «Няскончаная аповесць» (12+).
16.10 Маст. фільм «Колер саспелай вішні» (12+).
19.45 «Плюс мінус». Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.45 «Прывітанне, Андрэй!» (16+)
22.45 Маст. фільм «Неадпраўлены ліст» (12+).

НТБ—Беларусь

5.50 «Астрапрагноз».
5.55 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
6.25 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
7.00 «Ты не паверыш!» (16+)
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by».
8.50 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.20 Гісторыі выратавання.
10.25 Галоўная дарога (16+).
11.05 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
12.05 Кватэрнае пытанне (0+).
13.10 «Паедзем, паядзім!» (0+)
14.05 Серыял «Лектар» (16+).
16.30 «Экспертыза злачынстваў» (16+).
17.10 «Сакрэт на мільён». Вольга Арлова (16+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.20 «Ты супер!» Суперсезон (6+).
22.30 Серыял «Антыснайпер. Двайная матывацыя» (16+).
0.10 «Брэйн-рынг» (12+).

8 канал

7.00, 19.00, 21.15, 1.25 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. серыял «Невядомая планета Зямля».
8.05 М/ф «Замбезія».
9.30 «Утрамдзія».
9.35 Фантастыка «Вяртанне дадому» (16+).
11.50 Серыял «Без тэрміну даўнасці» (16+).
13.30 Дэтэктыў «Містэрыум. Пачатак» (16+).
15.15 «Адказвайка» (0+).
15.20 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф «Даліна папараці».
16.40 Камедыя «Мэверык» (12+).
18.45 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
19.05 Камедыя «Аўтастопам па Галактыцы» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Фэшн is my прафэшн».
21.20 Баявік «Джэк Рычэр» (16+).
23.25 Трылер «Ніколі не вяртайся» (16+).

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.25 М/ф «Тры каты» (0+).
7.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
9.00, 0.30 «Уральскія пельмені» (16+).
10.05, 16.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.30 Серыял «Вароніны» (12+).
13.35, 1.25 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
14.25 Камедыя «Дурдом на колах» (12+).
18.00, 3.10 Серыял «Мамы чэмпіёнаў» (16+).
19.00 Серыял «Кухня-2» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Весела і гучна» (16+).
22.00 Камедыя «Думай, як мужчына» (12+).
1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква пісьменніцкая.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Сіта і Рама». Серыял.
8.30, 22.15 «Шэрлак Холмс». Серыял (12+).
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.35 ХХ стагоддзе. «Ігар Уладзіміравіч Ільінскі. Урокі жыцця». Дак. фільм.
12.20, 18.45, 0.50 «Тым часам. Сэнсы».
13.05 «Мы — грамацеі!»
13.45 «Медныя трубы. Павел Антакольскі».
14.10, 20.45 «Ключ да разгадкі старажытных скарбаў». Дак. серыял.
15.10 «Эрмітаж».
15.40 «Белая студыя».
16.25 «Дзень за днём». Серыял.
17.30 Аркестры Расіі. Уладзімір Федасееў і Вялікі сімфанічны аркестр імя П. І. Чайкоўскага.
18.30 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.35 Штучны адбор.
0.10 Дакументальная камера. «Подзвіг у льдах. Хроніка ці споведзь?»
2.40 Сусветныя скарбы.

Настальгія

6.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
6.55, 11.25, 15.45, 17.00, 20.20, 21.45, 23.00, 1.20, 2.35 Музычная настальгія (12+).
7.10 «Вакол смеху». «1 красавіка. Імяніны гумару». 1986 год (12+).
8.40 «Аркестр Поля Марыа». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+).
9.00 Фільм-спектакль «Далей — цішыня». 1978 год (16+).
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Савецкі анекдот». 2006 год (16+).
13.00 «Праграма А». 1990 год (16+).
15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
18.00 Тэлеспектакль «Салярыс». 1968 год (12+).
23.45 «Паэт Генадзь Айгі чытае свае вершы». 1-я частка. 2005 год (16+).
0.00 Маст. фільм «Хлопец з нашага горада» (12+).
1.40 Мульт-хіт-парад «З раніцы як раней». 1990 год (12+).
3.00 «Быў час». 2009 год (16+).
4.00 Тэлеспектакль «Ноч памылак». 1984 год (16+).

EuroSport 1

2.00 Веласпорт. Гент — Вевельгем.
2.30, 20.00 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
4.00, 7.30, 9.25, 14.00, 18.00, 21.00 Снукер. China Open.
6.00 Веласпорт. E3 Харэлбеке.
13.00 Настольны тэніс. Сусветны тур.
18.30, 23.00 Плаванне. Nordic Swim Tour.
20.30 «Найлепшае з кона спорту».

Кінакамедыя

0.35 Аксамітныя ручкі (16+).
2.45 Халасцякі ў адрыве (16+).
4.45 Завадатары (16+).
6.35 Манашкі ва ўцёках (16+).
8.30 Офіснае бязмежжа (18+).
10.15 Мужчына з гарантыяй (16+).
11.55 «Чорная Маланка» (6+).
13.55 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).
15.35 Рэальны тата (12+).
17.25 Дзень радые (16+).
19.30 Шалёныя суседзі (16+).
21.10 Парк культуры і адпачынку (18+).
23.10 Чумавыя боты (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.40 «Доктар І...» (16+)
8.10, 19.00, 2.50 «Адплата». Серыял (16+).

10.00, 23.30 «Улегцы» (12+).
10.35, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.10, 17.50 «Варажбітка» (12+).
13.20, 16.45 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.20 «Простыя складанасці» (12+).
14.55 «Нераскрытыя тайны» (16+).
15.55 «Натуральны адбор» (12+).
21.00 «Менталіст». Серыял (16+).

22.45 «90-я» (16+).
0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.55 «Каўбоі супраць прышэльцаў». Фантастыка (12+).

ТБ1000

6.10, 17.30 Бойфрэнд з будучыні (16+).
8.45 Я не ведаю, як яна робіць гэта (16+).
10.50 Першы рыцар (12+).
13.40 Зялёная міля (16+).
20.10 Немагчымае (16+).
22.25 Жонка падарожніка ў часе (16+).
0.30 Шопа-коп (12+).
2.15 Паляўнічы з Уолстрыт (18 +).
4.05 Аперацыя «Арго» (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Масква, я цярплю цябе (16+).
8.15 Аднакласнікі.ru: наCLICKай удачу (12+).
10.10 Нявеста любой цаной (16+).
12.10 Скарбы В. К. (16+).
14.25 Першыя (12+).
16.20, 4.40 Мышалоўка на тры персоны (12+).
18.25 Ваўкалакі (16+).
20.20 Калектар (16+).
22.20 Адліга (16+).
0.30 Дуброўскі (16+).
2.50 Дзень выбараў-2 (12+).

National Geographic

6.00 Гульні розуму (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.15, 5.15 Мегазаводы (16+).
8.05, 17.30, 21.20, 1.15, 3.35 Аўта-SOS (16+).
9.40 Згубленая грабніца Аляксандра Вялікага (16+).
10.25, 20.35 Інстынкт выжывання (16+).
11.15 Дзікі тунец (16+).
12.50 Золата Юкана (16+).
13.30 Асушыць акіян (16+).
14.20, 19.45, 22.55 Тайныя гісторыі (16+).
15.10 Мегазаводы (16+).
15.55, 2.45 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40, 2.00 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
23.45 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
0.30 Ліхтугі за мяжой (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
12.00 Погляд знутры (12+).
13.00, 19.00 Гаражны рамонт (12+).
14.00, 3.50 Легендарныя японскія аўто (12+).
18.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
0.00 Злачынцы Трэцяга рэйха (16+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).
2.00 Выратаваць тыгра (12+).
7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.00 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.05 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Другое жыццё Евы» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «На кантролі Прэзідэнта».
23.40 «Сфера інтарэсаў».
0.40 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.25 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 22.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 17.30 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.10, 23.05 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.05, 19.30 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
14.35 «Паненка-сялянка». Заключны выпуск (16+)
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
20.55 «Абмен жонкамі» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.40, 12.20 «Беларуская кухня». Тушонка з агародніны.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.15, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.35 «Народжаная зоркай». Маст. фільм (12+).
9.20 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.50, 17.30 «Бераг яго жыцця». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
11.00 «Архітэктура Беларусі».
11.15, 21.05 «Апошні дзень». Людміла Гурчанка (12+).
12.50 «Беларусь як песня». Валерый Кучынскі.
13.15 «Легенды музыкі». «Юнона» і «Авось» (12+).
13.40, 19.25 «Вызваленне». «Інстэрбургска-Кёнінгсбергская наступальная аперацыя» (12+).
14.00, 21.45 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм (12+).
15.20 «Славянскі базар у Віцебску — 2017». Саюзная дзяржава запрашае...
19.45 «Беларуская кухня». Катлеты са шчупака.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.00 «Артэфакты». Манаграфія Казіміра Семяновіча — трактат «Вялікае мастацтва артылерыі».
23.25 «Легенды музыкі». Валянціна Талкунова (12+).

Беларусь 5

7.00 Тэніс. WTA. Чарльстан.
9.05 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. Фінал. Трэці матч. «Салават Юлаеў» (Уфа) — «Авангард» (Омская вобл.).
11.00 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Паўфінал. «Вардар» (Македонія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
12.35 Спорт-кадр.
13.05 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Паўфінал. «Заграб» (Харватыя) — «Нэксэ» (Харватыя).
14.40 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Вулверхэмптан» — «Манчэстэр Юнайтэд».
16.30 Козел пра футбол.
16.50 Слэм-данк.
17.20 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Матч за 3-е месца. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.00 «Сяргей Герасімец». Дак. фільм.
19.20 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Прэв'ю.
19.50 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Фінал. У перапынку. Прэв'ю. Хакей. Чэмпіянат Беларусі. Фінал. Першы матч. (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Чэлсі» — «Брайтан». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), 8.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
9.10 «Сёння 3 красавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 «Жыць здарова!» (16+)
11.10 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Каралева гульні» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Падкідыш» (16+).
23.10 Серыял «Краіна 03» (16+).
1.10 «Нашы навіны. Галоўнае за дзень».

СТБ

5.30 «Тыдзень спорту».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Мінск і мінчане».
9.40, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Знак роўнасці». Фільм да Дня яднання народаў Беларусі і Расіі.
11.35, 20.30 «Водбліскі». Серыял (16+).
12.35, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.35 «Невераготна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45 «Вадзіць па-руску» (16+).
15.15, 16.50 «Метад Фрэйда». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.10 «Глядзець усім!» (16+)
1.20 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.15 Серыял «Сужэнцы» (16+).
8.10, 10.10, 20.40 Серыял «Мар'ін гай» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 0.10 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15, 2.20 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 0.40 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 1.30 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
5.20 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
5.45 «Трымайся, шоубіз!» (16+)

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «На краі» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.40 «НЗ.by».
11.55, 23.05 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00, 16.30 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
19.55 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.05, 0.45 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Меладрама «Лёгкія павоедзіны» (16+).
9.05 Дак. фільм «Хранічная стомленасць».
9.30, 19.05 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.20 «Аналітычны прагноз».
10.30 «Сіньцзян» (0+).
11.00 «Вячэрні квартал-95».
12.45 Дак. серыял «Ген вышыні».
13.45 Баявік «Каардынаты «Скайфал» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 Дак. фільм «Вольф Месінг. Невядомыя прадказанні» (12+).
17.15 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
20.00 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 Драма «Кветка пустыні» (18+).
23.15 Трылер «Цуд на Гудзоне» (16+).

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.25 М/ф «Тры каты» (0+).
7.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
9.00, 19.00 «Уральскія пельмені» (16+).
10.05 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.30 Серыял «Варонiны» (12+).
13.35 «Наш рамонт» (16+).
14.30 «Галерэя прыгажосці» (16+).
15.30 Драма «У пагоні за шчасцем» (12+).
18.00, 3.10 Серыял «Мамы чэмпіёнаў» (16+).
21.00 «Дзякуй богу, ты прыйшоў!» (16+)
22.00 Камедыя «Супербабровы» (12+).
23.50 Жахі «Вакансія на ахвяру» (16+).
1.25 «Кіно ў дэталях» (16+).
2.15 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.20, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква нямецкая.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Сіта і Рама». Серыял.
8.30 «Шэрлак Холмс». Серыял (12+).
10.20 Шэдэўры старога кіно. «Сцяпан Разін». Маст. фільм (12+).
12.15 «Сяргей Марцінсон». Дак. фільм.
13.00 «Чорныя дзіркі. Белыя плямы».
13.45 «Медныя трубы». Міхаіл Святлоў».
14.15 «Больш, чым каханне». Эдысан Дзянісаў і Кацярына Купроўская.
15.10 «Лісты з правінцыі». Пенза.
15.40 «Энігма. Крыста Людвіг».
16.20 «Інтэрнэт палкоўніка Кітава». Дак. фільм.
17.05 «Канцэрт у імя міра». Венскі філармانічны аркестр.
18.45 «Царская ложа».
19.45 «Смеханастальгія».
20.15 «Шукальнікі». «Люстра купцоў Елісеевых».
21.05 Да юбілею Віктара Садоўнічага. «Лінія жыцця».
22.00 «Доўгі дзень». Маст. фільм.
23.50 «2 Верник 2».
0.40 Партрэт пакалення. «Сорам». Маст. фільм (16+).
2.20 «Арганаўты». «Каралеўская гульня». М/ф для дарослых.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казяялковай. 2004 год (16+).
7.20 Дак. фільм «Чым пахнуць грошы?» (16+)
8.15 «Няма праблем?!» Гумарыстычная перадача. 1991 год (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.00, 12.00, 14.50, 15.45, 17.00, 18.00, 20.40, 21.45, 23.00, 23.40, 2.20, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
11.45, 17.45, 5.45 «Паэт Генадзь Айгі чытае свае вершы». 2005 год (16+).
12.05, 18.10 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956-ы. 2008 год (12+).
13.25 Тэлеспектакль Оскар Уайльд «Як важна быць сур'ёзным». 1976 год (12+).
19.35 Кінаканцэрт «Дэтэктыў... Дэтэктыў... Дэтэктыў!» 1983 год (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).
23.15 Серыял «33 квадратныя метры. Дачныя гісторыі» (16+).
0.00 Тэлеспектакль «Салярыс». 1968 год (12+).

EuroSport 1

0.40, 2.30 Watts.
1.00, 4.00, 7.30, 9.25, 12.30, 14.25, 18.00, 21.00 Снукер. China Open.
3.15, 6.00, 13.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
6.30 Аўтагонкі. WTCR.
19.00 Плаванне. Nordic Swim Tour.
23.00 Кёрлінг. Чэмпіянат свету.

Кінакамедыя

0.40 Чумавыя боты (16+).
2.40 Хот-дог (18+).
4.40 Дзевяць ярдаў (18+).
6.40 Часова цяжарная (16+).

8.20 Шалёныя суседзі (16+).
10.05 Незадаволенае сексуальнае напружанне (18+).
11.55 Прыкінься маім мужам (16+).
13.50 Бандыткі (16+).
15.35 Усё або нічога (16+).
17.45 Вялікі тата (12+).
19.30 Вельмі дрэнная настаўніца (18+).
21.10 Выгляд зверху лепшы (12+).
22.55 «Чорная Маланка» (6+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
6.40 М/ф (6+).
7.50 «У выдатнай форме» (12+).
8.20 «Адплата». Серыял (16+).
10.10, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 16.35 «Варажбітка» (12+).
13.05, 5.15 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.05 «Нераскрытыя тайны» (12+).
15.40 «Мой герой» (12+).
17.50, 2.20 «Жыццё на пантах». Дак. фільм (16+).
19.25 «Значыць, вайна». Камедыя (16+).
21.25 «Драпежнікі». Фантастыка (16+).
23.30 «Вокладка» (16+).
0.05 «90-я» (16+).
0.50 «Лінія абароны» (16+).
1.20 «Уся праўда» (16+).

ТБ1000

6.10, 17.25 Першы рыцар (12+).
8.55 Скнара (16+).
10.55 Арбіта 9 (16+).
12.55 Я не ведаю, як яна робіць гэта (16+).
14.55 Прысяжная (16+).
20.10 Эван Усёмагутны (12+).
22.05 Прэстыж (16+).
0.30 Бацькі і дочкі (18+).
2.50 Шопа-коп (12+).
4.20 Жонка падарожніка ў часе (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Нулявы кіламетр (16+).
8.10 Чатыры таксісты і сабака (6+).
10.20 Ура! Канікулы! (6+).
12.20 Масква, я цярплю цябе (16+).
14.20 Аднакласнікі.ru: наCLICКай удачу (12+).
16.20, 4.20 Пісьмы з мінулага (16+).
18.15 Нявеста любой цаной (16+).

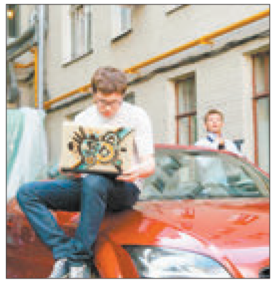

20.20 Напарнік (12+).
22.20 Адліга (16+).
0.30 Падкінутыя (18+).
2.30 Каханне прэт-а-партэ (12+).

National Geographic

6.00 Гульні розуму (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.15, 15.05, 5.15 Мегазаводы (16+).
8.05, 17.30, 21.20, 3.35 Аўта-SOS (16+).
8.53 Машыны: разабраць і прадаць (16+).
9.40 Служба бяспекі аэрапорта (16+).

10.30 Экстрэмальны экспрэс (16+).
11.15 Дзікі тунец (16+).
12.45 Золата Юкана (16+).
13.25 Асушыць акіян (16+).
14.15, 19.45, 22.50 Рэальнасць ці фантастыка? (16+)
15.55, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40, 2.00 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
18.15 Востраў Пасхі ў небяспецы (16+).
19.00, 22.05, 1.10, 4.25 Даследчык (16+).
20.35 Інстынкт выжывання (16+).
23.40 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
0.25 Ліхтугі за мяжой (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Экстрэмальныя фургоны (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
12.00, 2.55 Гіганцкія хабы (12+).
13.00 Эд Стафард: гульня на вылет (16+).
14.00, 3.50 Залатая ліхаманка (16+).
18.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
19.00 Гаражны рамонт (16+).
0.00 Сакрэты Гудзіна (12+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.40** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х» (16+).
9.10 Серыял «След» (16+).
10.45, 12.10, 18.40, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Другое жыццё Евы» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Серыял «Сваты-4» (12+).
21.00 «Панарама».
21.50 «Клуб рэдактараў» (16+).
22.30 Меладрама «Тата ў законе». 1—4-я серыі (12+).
2.00 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.30 «Тэлебарометр».
9.10, 20.05 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 21.00 «Чалавек-невідзімка» (16+).
11.10, 17.35 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.15 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.10, 19.35 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
14.40 «Блізняты» (16+).
15.40 «Нічога сабе нюз» (12+).
15.45, 0.05 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
22.00 «Спортлата 5 з 36», КЕНО.
22.05 «Бітва экстрасэнсаў». 17-ы сезон (16+).

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.40, 12.20 «Беларуская кухня». Вушкі з грыбамі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.15, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.35 «Народжаная зоркай». Маст. фільм (12+).
9.20 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.50, 17.30 «Бераг яго жыцця». Маст. фільм. 3-я серыя (12+).
11.00 «Архітэктура Беларусі».
11.15, 21.05 «Апошні дзень». Эльдар Разанаў (12+).
12.45 «Сіла веры».
13.10 «Беларусь як песня». Ансамбль «Чараўніцы».
13.40 «Легенды музыкі». Гурт «Браво» (12+).
14.05, 19.25 «Вызваленне». «Вісла-Одэрская наступальная аперацыя. Развіццё» (12+).
14.30, 21.45 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм, заключная серыя (12+).
15.45 «Сустрэча сяброў». Канцэрт з удзелам беларускіх і польскіх фалькорных калектываў.
17.00 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
19.50 «Камертон». Дырыжор, заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Аляксандр Крамко.
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Апошні дзень». Эльдар Разанаў (12+).
23.00 «Час кіно». Работы студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.
23.10 «Вочы блакітнага сабакі», «Жыццё — Айчыне, гонар — нікому». Дак. фільмы (12+).

Беларусь 5

7.00 Тэніс. WTA. Чарльстан.
9.45 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. Фінал. Другі матч.
11.40, 16.10 Спорт-мікс.
11.50 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Енісей» (Краснаярск) — «Цмокі-Мінск».
13.35 Авертайм.
14.05 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. Фінал. Чацвёрты матч. «Салават Юлаеў» (Уфа) — «Авангард» (Омская вобл.).
16.20 Легенды сусветнага спорту.
16.50 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
17.20 Фактар сілы.
17.50 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. 2-і тур. ФК «Мінск» — «Дынама-Мінск». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
19.50 Хакей. Таварыскі матч. Беларусь — Расія (Алімп). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
22.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Саўтгэмптан» — «Ліверпуль». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 7.05, 8.05 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
9.10 «Сёння 5 красавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 «Жыць здарова!» (16+)
11.10 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Каралева гульні» (16+).
15.00 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20, 0.25 «Трывожная кнопка» (16+).
16.40, 18.20 «Вакол смеху» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.05 «Голас. Дзеці» (0+).
23.00 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі. Вясновая серыя гульняў (16+).
0.45 «Нашы навіны. Галоўнае за дзень».

СТБ

5.35 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.30, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40 «Водблiскі». Серыял (16+).
12.25 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.45 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 16.20 «Экстраны выклік».
13.55, 0.25 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.55 «Дзень сакрэтных праектаў» (16+).
15.30, 16.50 «Катоўскі». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 Дакументальны праект (16+).
22.10 «Глядзець усім!» (16+)
1.15 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.10 Серыял «Сужэнцы» (16+).
8.00, 10.20 Серыял «Мар'ін гай» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
12.30 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Сусветныя гульні розуму» (0+).
20.25 Маст. фільм «Выйсці замуж за капітана» (12+).
22.30 Маст. фільм «Дэжа вю» (12+).
0.45 Маст. фільм «Вясна» (0+).
2.35 «Наша кіно. Гісторыя вялікага кахання» (12+).
3.00 Маст. фільм «Ганг, твае воды замуціліся» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30 Серыял «На краі» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 «Аншлаг і Кампанія» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 Маст. фільм «Партрэт жанчыны ў чырвоным» (12+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.40 «НЗ.by».
11.55, 23.15 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00, 16.30 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
16.55 «ДНК» (16+).
18.00, 19.55 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.05, 1.00 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Драма «Сумны месяц» (16+).
9.05, 16.30 «Падарожжа па гарадах з гісторыяй» (Колката. Індыя) (12+).
9.30, 19.05 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.30 М/ф.
10.50 Драма «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
12.45, 20.00 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
13.35 Фантастыка «Трансформеры».
16.05 «Мультпарад».
17.00 «Сіньцзян» (0+).
17.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
18.10 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.10 «Вячэрні квартал-95».
22.50 «Героі коміксаў на экране». Фантастыка «Вяртанне дадому» (12+).

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.25 М/ф «Тры каты» (0+).
7.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
9.00, 23.55 «Уральскія пельмені» (16+).
10.05, 16.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.30 Серыял «Варонiны» (12+).
13.35, 0.50 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
14.00 Камедыя «Думай, як мужчына» (12+).

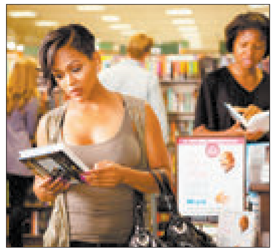

18.00, 3.10 Серыял «Мамы чэмпіёнаў» (16+).
19.00 Серыял «Кухня-2» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Весела і гучна» (16+).
22.00 Камедыя «Ну што, прыехалі: рамонт» (16+).
1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква Ільфа і Пятрова.
7.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Сіта і Рама». Серыял.
8.30, 22.15 «Шэрлак Холмс». Серыял (12+).
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.50 ХХ стагоддзе. «Муслім Магамаеў. Першы сольны канцэрт». 1963 год.
12.05 Дарогі старых майстроў. «Абрэзкавы тэатр».
12.20, 18.45, 1.05 «Што рабіць?»
13.05 «Штучны адбор».
13.45 «Медныя трубы. Мікалай Ціханаў».
14.10, 20.45 «Ключ да разгадкі старажытных скарбаў». Дак. серыял.
15.10 «Біблейскі сюжэт».
15.40 «Сацi. Нясумная класіка...»
16.25 «Дзень за днём». Серыял, заключная серыя.
17.30 Аркестры Расіі. Уладзімір Юраўскі і Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр імя Я. Ф. Святланава.
19.45 «Галоўная роля».
20.00 Цырымонія перадачы сімвала Усерасійскага тэатральнага марафону ў Екацярынбургу.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.35 «Абсалютны слых».
00.10 «Шэрлак Холмс супраць Конан Дойла». Дак. фільм.
2.45 Колер часу. Эдуард Манэ. «Бар у Фолі-Бержэр».

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Савецкі анекдот». 2006 год (16+).
7.00 «Праграма А». 1990 год (16+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.00, 14.20, 15.45, 17.00, 21.45, 23.00, 0.55, 5.25 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 0.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 Тэлеспектакль «Салярыс». 1968 год (12+).
17.45, 23.45 «Паэт Генадзь Айгі чытае свае вершы». 2005 год (16+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2004 год (16+).
19.20 Дак. фільм «Чым пахнуць грошы?» (16+)
20.15 «Няма праблем?!» Гумарыстычная перадача. 1993 год (16+).
1.10 «Вакол смеху». «1 красавіка. Імяніны гумару». 1986 год (12+).
2.40 «Аркестр Поля Марыя». Фільм-канцэрт. 1983 год (12+).
3.00 Фільм-спектакль «Далей — цішыня». 1978 год (16+).

EuroSport 1

0.10, 2.30, 6.00, 14.30 Веласпорт. Гент — Вевельгем.
1.00, 4.00, 7.30, 9.25, 12.30, 18.50, 21.00 Снукер. China Open.
13.05 Веласпорт. «Вуэльта Каталоніі».
15.30, 20.00 Веласпорт. «Тур па дарогах Фландрыі».
18.00 Watts.
23.00 Кёрлінг. Чэмпіянат свету.

Кінакамедыя

1.00 Шанхайскія рыцары (12+).
3.05 Хлапечнік па-ірландску (16+).
4.45 Падарунак з характарам (12+).
6.30 Антысекс (16+).
8.00 Незадаволенае сексуальнае напружанне (18+).
9.45 Манашкі ва ўцёках (16+).
11.40 Хот-дог (18+).
13.50 Калядная ноч у Барселоне (18+).
15.50 Прыкінься маім мужам (16+).
17.45 Выкідала (18+).
19.30 Вялікі тата (12+).
21.10 Усё або нічога (16+).
23.15 Офісная бязмежжа (18+).

ТБ3

6.00 Дакументальная калекцыя Беларусьфільма (12+).
6.45 М/ф (6+).
7.35 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
8.20 «Доктар І...» (16+)
8.45, 19.00, 2.15 «Адплата». Серыял (16+).
10.35, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15, 17.50 «Варажбітка» (12+).
13.25, 16.45 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.30 «Простыя складанасці» (12+).
15.05 «90-я» (16+).
15.55 «Натуральны адбор» (12+).
21.00 «Менталіст». Серыял (16+).
22.50, 5.30 «Лінія абароны» (16+).
23.25 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.15 «Аблівіён». Фантастыка (12+).

ТБ1000

6.10, 18.15 Сямейка Крудс (6+).
8.05 Жонка падарожніка ў часе (16+).
10.10 Шопа-коп (12+).
11.55 Немагчымае (16+).
14.05 Паранорман, або Як прыручыць зомбі (6+).
15.55 Аперацыя «Арго» (16+).
20.10 Зламі таўстуху, калі зможаш (16+).
22.20 Рамэа і Джульета (12+).
0.35 Трывожны выклік (16+).

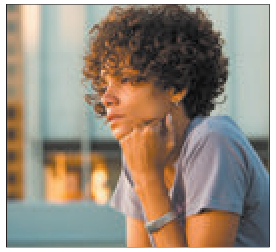

2.25 Джульета (18+).
4.05 Ілюзія падману (12+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Каханне прэт-а-партэ (12+).
8.15 Калектар (16+).
10.00 Масква, я цярплю цябе (16+).
12.05 Населены востраў (12+).
14.30 Як сустрэць свята не па-дзіцячы (16+).
16.20, 4.35 Замуж пасля ўсіх. 1—2-я серыі (12+).
18.15 Дзень выбараў-2 (12+).
20.20 Любоў-маркоў (12+).
22.20 Адліга (16+).
0.30 Разбудзі мяне (18+).
2.20 Вікінг (12+).

National Geographic

6.00 Гульні розуму (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.15, 15.05, 5.15 Мегазаводы (16+).
8.05, 9.40, 17.25, 21.25, 3.40 Аўта-SOS (16+).
8.50 Машыны: разабраць і прадаць (16+).
10.25 Экстрэмальны экспрэс (16+).
11.10, 18.10, 22.10, 1.20, 4.25 Дзікі тунец (16+).
12.45 Залата Юкана (16+).
13.30 Асушыць акіян (16+).
14.15, 19.45, 22.55 Тайныя гісторыі (16+).
15.50, 2.55 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40, 2.05 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
20.35 Інстынкт выжывання (16+).
23.45 Суперзбудаванні Трэцяга рэйха (16+).
0.30 Ліхтугі за мяжой (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00 Круты цюнінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
12.00 Невядомая экспедыцыя (16+).
13.00 Музейныя тайны (12+).
14.00, 3.50 Злачынцы Трэцяга рэйха (16+).
18.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
19.00 Гаражны рамонт (12+).
0.00 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).
2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтараць (16+).
2.55 Погляд знутры (12+).
4.40 Экстрэмальныя фургоны (12+).

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), **9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25** Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10, 22.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Вярні маё каханне» (16+).
13.05 «Дзіцячы доктар».
13.35 «Дзень у вялікім горадзе».
14.35, 15.25 Серыял «Другое жыццё Евы» (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Гульні.by.
23.45 «Сфера інтарэсаў».
0.45 «Дзень спорту».

Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.25 «Тэлебарометр».
9.10, 20.00 Серыял «Сляпая» (16+).
10.10, 22.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.10, 17.30 Серыял «Дуэт па праве» (16+).
13.10, 23.10 Серыял «Жаночы доктар» (16+).
14.05, 19.25 «Калі мы дома-2». Скетчкам (16+).
14.40 «ЖаннаПажані» (16+).
15.40 «Нічога сабе ньюз» (12+).
15.45, 0.05 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.30 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).
20.45 «Вярніце мне прыгажосць» (16+).
22.05 «Спортлата 6 з 49», КЕНО.

Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.40, 12.20 «Беларуская кухня». Грыбкі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.25, 12.15, 20.30 «Гэты дзень».
8.30, 18.35 «Народжаная зоркай». Маст. фільм (12+).
9.20 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+)
9.50, 17.30 «Бераг яго жыцця». Маст. фільм. 2-я серыя (12+).
11.00 «Архітэктура Беларусі».
11.15, 21.05 «Апошні дзень». Валянціна Сярова (12+).
12.45 «Беларусь як песня». Наталля Гайда.
13.15 «Легенды музыкі». Валянціна Талкунова (12+).
13.40, 19.25 «Вызваленне». «Вісла-Одэрская аперацыя. Прарыў» (12+).
14.00, 21.45 «Ад'ютант яго правасхадзіцельства». Маст. фільм (12+).
15.15 «Славянскі базар у Віцебску — 2018». Канцэрт «Рытмы лета».
17.00 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
19.45 «Беларуская кухня». Пасахі.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.55 «Артэфакты». Статут Вялікага Княства Літоўскага 1588 года.
23.20 «Легенды музыкі». Гурт «Браво» (12+).

Беларусь 5

6.45, 21.40 Тэніс. WTA. Чарльстан.
8.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. Фінал. Першы матч.
10.45 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Матч за 3-е месца.
12.15 Слэм-данк.
12.45 Гандбол. SEHA — Газпрам ліга. Фінал 4-х. Фінал.
14.20 Авертайм.
14.50 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Енісей» (Краснаярск) — «Цмокі-Мінск».
16.45 Хакей. КХЛ. Усходняя канферэнцыя. Фінал. Чацвёрты матч. «Салават Юлаеў» (Уфа) — «Авангард» (Омская вобл.).
19.20 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. Фінал. Другі матч.

АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00 (з субцітрамі), **8.00** (з субцітрамі), **9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
7.05, 8.05 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Сёння 4 красавіка. Дзень пачынаецца» (6+).
9.50 «Жыць здарова!» (16+)
11.10 Серыял «Доўгі шлях дадому» (16+).
12.05 «Модны прыгавор» (12+).
13.10 Серыял «Каралева гульні» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
18.55 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 «Час».
21.10 Серыял «Падкідыш» (16+).
23.10 Серыял «Краіна 03» (16+).
1.10 «Нашы навіны. Галоўнае за дзень».

СТБ

5.35 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Анфас».
9.30, 23.00 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.50 «Водбліскі». Серыял (16+).
12.20 «Вадзіць па-руску» (16+).
12.40, 23.40 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45, 0.20 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
14.45 «Ежа багоў» (16+).
15.45, 16.50 «Катоўскі». Серыял (16+).
19.55, 22.55 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
1.05 «Дзіўная справа» (16+).

МІР

6.15 Серыял «Сужэнцы» (16+).
8.10, 10.10, 20.40 Серыял «Мар'ін гай» (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 0.00 Навіны (бягучы радок).
12.30, 0.20 «Такому мама не навучыць» (12+).
13.15, 2.25 «Зала суда. Бітва за грошы» (16+).
14.10, 0.50 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 1.40 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.55 «Гульня ў кіно» (12+).
0.10 «У гасцях у лічбы» (12+).
5.40 «Як у рэстаране» (12+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 20.40 Серыял «На краі» (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
22.30, 23.10 «Хто супраць?» Ток-шоу.
0.30 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.25 «Гарады Беларусі» (6+).
7.10 «Раніца. Самае лепшае» (16+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
8.50, 10.20 Серыял «Ляснік» (16+).
9.40, 22.40 «НЗ.by».
11.55, 23.05 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00, 16.30 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).
17.05 «ДНК» (16+).
18.10 «Заснавана на рэальных падзеях» (16+).
19.40 Сёння. Галоўнае.
19.55 Серыял «Марскія д'яблы. Рубяжы радзімы» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.00, 0.45 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Трылер «Начны рэйс» (16+).
9.00, 15.25 Дак. серыял «Падарожнік» (16+).
9.30, 19.05 Серыял «Кандзіс Рэнуар» (16+).
10.30 «Малюючы Кітай» (0+).
11.00 Драма «Кветка пустыні» (18+).
13.00, 20.00 Серыял «Смяротная зброя» (16+).
13.45 Камедыя «Мужчыны ў горадзе» (16+).
16.05 «Мультпарад» (0+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
17.00 Серыял «Пуаро Агаты Крысці» (12+).
18.40 «Аналітычны прагноз».
18.50 «Фэшн is my прафэшн».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Драма «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
23.05 Камедыя «Аферысты».

ВТБ

6.05, 4.00 «Дурні і дарогі» (16+).
7.00 М/ф «Марын і яго сябры» (0+).
7.25 М/ф «Тры каты» (0+).
7.50 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.15 «Ералаш» (6+).
9.00, 0.30 «Уральскія пельмені» (16+).
10.05, 16.30 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).

11.30 Серыял «Вароніны» (12+).
13.35, 1.25 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
14.35 Камедыя «Ну што, прыехалі: рамонт» (12+).
18.00, 3.10 Серыял «Мамы чэмпіёнаў» (16+).
19.00 Серыял «Кухня-2» (16+).
21.00 Серыял «90-я. Весела і гучна» (16+).
22.00 Драма «У пагоні за шчасцем» (12+).
1.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
5.00 «Лаві момант» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.50 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква пасольская.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Сіта і Рама». Серыял.
8.30, 22.15 «Шэрлак Холмс». Серыял (12+).
10.15 «Назіральнік».
11.10, 1.35 ХХ стагоддзе. «На эстрадзе Уладзімір Вінакур». 1982 год.
12.05 Сусветныя скарбы.
12.20, 18.45, 0.50 «Гульня ў бісер». «Х. К. Андэрсэн. Казкі».
13.05 «Абсалютны слых».
13.45 «Медныя трубы. Ілья Сяльвінскі».
14.10, 20.45 «Ключ да разгадкі старажытных скарбаў». Дак. серыял.
15.10 «Мая любоў — Расія!» «Пра дваранаў і не толькі».
15.40 «2 Вернік 2».
16.25 «Доўгі дзень». Маст. фільм.
17.50 Аркестры Расіі. Аляксандр Сладкоўскі і Дзяржаўны сімфанічны аркестр Рэспублікі Татарстан.
18.45 «Гульня ў бісер». «Х. К. Андэрсэн. Казкі».
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.35 «Энігма. Крыста Людвіг».
0.10 «Чорныя дзіркі. Белыя плямы».
2.30 «Агюст Манферан». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 Тэлеспектакль «Салярыс». 1968 год (12+).
8.20, 9.45, 11.00, 15.45, 17.00, 18.00, 20.50, 21.45, 23.00, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
11.45, 17.45, 23.45 «Паэт Генадзь Айгі чытае свае вершы». 2005 год (16+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2004 год (16+).
13.20 Дак. фільм «Чым пахнуць грошы?» (16+)
14.15 «Няма праблем?!» Гумарыстычная перадача. 1991 год (16+).
18.05 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956-ы. 1-я частка. 2008 год (12+).
19.25 Тэлеспектакль Оскар Уайльд «Як важна быць сур'ёзным». 1976 год (12+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Савецкі анекдот». 2006 год (16+).
1.00 «Праграма А». 1990 год (16+).

EuroSport 1

2.00 Watts.
2.30, 06.00, 13.00, 19.15, 23.00 Веласпорт. «Тур па дарогах Фландрыі».
4.00, 7.30, 9.25, 12.30, 14.25, 18.00, 21.00 Снукер. China Open.
20.00 Аўтагонкі. WTCR.

Кінакамедыя

0.45 Завадатары (16+).
2.30 Мужчына з гарантыяй (16+).
4.00 Іронія лёсу. Працяг (12+).
6.15 Халасцякі ў адрыве (16+).
8.10 «Чорная Маланка» (6+).
10.10 Осцін Паўэрс: чалавек-загадка міжнароднага маштабу (16+).
11.55 Рэальны тата (12+).
13.40 Дзень радыё (16+).

15.40 Парк культуры і адпачынку (18+).
17.40 Шалёныя суседзі (16+).
19.30 Бандыткі (16+).
21.10 Любоўны эліксір № 9 (16+).
23.00 Манашкі ва ўцёках (16+).

ТБ3

6.00 М/ф (6+).
7.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.30 «Доктар І...» (16+)
7.55, 19.00, 2.55 «Адплата». Серыял (16+).
10.00, 23.30 «Улегцы» (12+).
10.35, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.15, 17.45 «Варажбітка» (12+).
13.25, 16.40 «Містычныя гісторыі» (12+).
15.15 «Простыя складанасці» (12+).
15.50 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Менталіст». Серыял (16+).
22.45, 5.20 «Знак якасці» (16+).
0.00 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.45 «Зладзі мяне, калі зможаш». Драма (12+).

ТБ1000

6.10, 16.30 Спяшайся кахаць (12+).
8.05 Рамэа і Джульета (12+).
10.20 Трывожны выклік (16+).
12.10 Зладзі таўстуху, калі зможаш (16+).
14.20 Ілюзія падману (12+).
18.35, 4.15 Я не ведаю, як яна робіць гэта (16+).
20.10 Прысяжная (16+).
22.30 Скнара (16+).
0.30 Арбіта 9 (16+).
2.25 Мой хлопец — кілер (18+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Пра жонку, мару і яшчэ адну... (12+)
7.45 Любоў-маркоў (12+).
9.50 Урфін Джус і яго драўляныя салдаты (0+).
11.35 Населены вострaў: схватка (12+).
13.40 Вікінг (12+).
16.20, 4.35 Замуж пасля ўсіх (12+).

18.20 Патэлефануйце Мышкіну (12+).
20.20 Чатыры таксісты і сабака (6+).
22.20 Адліга (16+).
0.30 Дом (16+).
3.00 Масква, я цярплю цябе (16+).

National Geographic

6.00 Гульні розуму (16+).
6.25 Найцяжэйшы ў свеце рамонт (16+).
7.15, 15.05, 5.15 Мегазаводы (16+).
8.05, 17.25, 21.25, 3.35 Аўта-SOS (16+).
8.50 Машыны: разабраць і прадаць (16+).
9.40, 11.15 Дзікі тунец (16+).
10.30 Экстрэмальны экспрэс (16+).
12.45 Золата Юкана (16+).
13.30 Асушыць акіян (16+).
14.15, 19.45 Тайныя гісторыі (16+).
15.55, 2.50 Расследаванні авіякатастроф (16+).
16.40, 2.05 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+).
18.15, 22.15, 23.45, 1.15, 4.35 Служба бяспекі аэрапорта (16+).
20.40 Інстынкт выжывання (16+).
23.00 Мяжа (16+).
0.30 Ліхтугі за мяжой (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 Экстрэмальныя фургоны (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта ўстроена? (12+)
11.00, 20.00, 5.30 Паляўнічыя на старызну (12+).
12.00, 2.00, 7.10 Не спрабуйце паўтарыць (16+).
13.00 Разбуральнікі легенд. Дзеці (16+).
14.00, 3.50 НАСА: невытлумачальныя матэрыялы (12+).
18.00 Аляска: сям'я з лесу (16+).
19.00, 2.55 Гаражны рамонт (12+).
0.00 Залатая ліхаманка (16+).
1.00, 6.20 Бітвы робатаў (12+).

Я Ў ФЕРМЕРЫ ПАЙШОЎ БЫ...

У Беларусі расце колькасць фермерскіх гаспадарак

Колькасць фермерскіх гаспадарак у Беларусі з 2010 года павялічылася больш чым на тысячу і на 1 студзеня 2019 года складала амаль 3200 гаспадарак, з іх 2700 ажыццяўляюць сельскагаспадарчую дзейнасць. Плошча зямель у фермерскім сектары за гэты час пашырылася амаль у два разы.

Начальнік аддзела рэфармавання, прадпрымальніцтва і малых формаў гаспадарання ўпраўлення дзяржаўнай уласнасці Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Наталля ЗАНЬКО паведаміла, што арганізаваць аграбізнес у Беларусі каштуе 0,8 базавай велічыні. Заява аб магчымасці размяшчэння фермерства на пэўным участку разглядаецца ў мясцовым райвыканкаме на працягу месяца.

Зямельны ўчастак памерам да ста гектараў для вядзення фермерскай гаспадаркі выдзяляецца кіраўніку на правах пажыццёвага спадчыннага валодання. Акрамя таго, фермерская гаспадарка можа атрымаць зямельны ўчастак на правах пастаяннага карыстання (без загадзя ўстаноўленага тэрміну) альбо ў арэнду.

У рамках Дзяржаўнай праграмы развіцця аграрнага бізнесу на 2016—2020 гады за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту фінансуюцца работы па ўсталяванні межаў зямельных участкаў, прадастаўленых для вядзення сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак, без правядзення конкурсаў.

На конкурснай аснове забяспечваецца першаснае ўладкаванне сялянскіх (фермерскіх) гаспадарак: будаўніцтва дарог, ліній электраперадачы, аб'ектаў вода- і газазабеспячэння, тэлефоннай сувязі, а таксама меліярацыі зямель. Фермерскія гаспадаркі ўдзельнічаюць і ў конкурсах па пасадцы пладова-ягадных культур і доглядзе іх, развіцці племяннай справы ў жывёлагадоўлі.

Першыя тры гады фермерскія гаспадаркі, якія займаюцца сельскагаспадарчай вытворчасцю, вызваляюцца ад падатку. Потым фермер можа перайсці на выплату адзінага падатку для вытворцаў сельгаспрадукцыі. Таксама для невялікіх фермерскіх гаспадарак спрошчана форма бухгалтарскага ўліку.

Наталля Занько падкрэслівае: асноўнай спецыялізацыяй у фермерскіх гаспадарках з'яўляецца раслінаводства, якое ў структуры іх вытворчасці займае каля 90 %, і больш за 50 % прадукцыі ў яго агульным аб'ёме займаюць бульба і агародніна.

Больш за ўсё беларускія фермеры вырабляюць бульбы: летась вырасцілі 376 тысяч тон. Агародніны сабралі 324 тысячы тон, збожжа — 150 тысяч тон. У фермерскіх гаспадарках утрымліваецца больш за 130 тысяч галоў птушкі, авечак і коз — больш за 16 тысяч галоў, больш за 17 тысяч галоў буйной рагатай жывёлы.

«У перспектыве фермерскія гаспадаркі варта разглядаць як патэнцыйных удзельнікаў у вытворчасці агародніны, бульбы, пладоў і ягад, — адзначае Наталля Занько. — У жывёлагадоўлі свой уклад фермеры могуць унесці ў вырошчванне мясной і малочнай жывёлы, дробных жывёл (авечак, коз, трусоў), птушкі і іншых галінах».

Ганна ЮНЧЫЦ.

ЗАБЯСПЕЧЫМ СЯБЕ І НАКОРМІМ ІНШЫХ

Беларусь няспынна павялічвае экспарт бульбы і агародніны

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Беларускія аграрыі за апошнія гады шмат зрабілі для забеспячэння харчовай бяспекі раслінаводства і нарошчвання яе экспартнага патэнцыялу. «У 2016 годзе мы экспартавалі на суму 380 мільёнаў долараў ЗША, у 2017-м — 431 мільён, летась экспарт дасягнуў 500 мільёнаў долараў ЗША. Доля ў экспарце сельскагаспадарчай прадукцыі і прадуктаў харчавання ўзрасла практычна да 10 %», — падкрэслівае **начальнік галоўнага ўпраўлення знешнеэканамічнай дзейнасці Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Аляксей БАГДАНАЎ.**

Найбольш экспартаарыентаваная свежая агародніна (44 % у экспарце прадукцыі раслінаводства), плады і ягады (16 %), бульба (10 %), ільновалакно (4 %) і збожжа (1 %).

За апошнія пяць гадоў Беларусь павялічыла экспарт бульбы ў 3,2 раза. Геаграфічна экспарт на 94,3 % фарміруюць таварныя патокі ў краіны ЕАЭС, з якіх 99,4 % прыпадае на Расійскую Федэрацыю. Тая ж у параўнанні з 2017 годам нарасціла імпарт бульбы (без уліку Рэспублікі Беларусь) на 3 % — 520 тысяч тон. А гэта тыя аб'ёмы, якія маглі б пастаўляць і беларускія вытворцы, бо недабор экспарту ў натуральным выражэнні склаў 108 тысяч тон.

Бульба летась пастаўлялася ў 12 краін свету (у 2017-м — дзесяць). Засвоены чатыры новыя рынкі — Літва, Македонія, Сенегал, Чарнагорыя. Беларусь таксама экспартуе насенную бульбу — у 2018 годзе пастаўлена 1,2 тысячы тон.

За апошнія пяць гадоў экспарт свежай агародніны ўзрос у 3,6 раза, дасягнуўшы максімуму ў 2017-м (359 тысяч тон). Найбольш экспартаарыентаванымі: агародніна іншая (33,2 %), таматы (26,9 %), морква, рэпа, буракі (20,1 %). Дарэчы, летась, калі параўноўваць з папярэднім годам, доля апошніх у экспарце ўзрасла на 4 %, агародніны іншай — на 6,3 %.

Пашырылася і геаграфія: пастаўкі ажыццяўляліся ў 19 краін супраць 16 у 2017 годзе. На краіны ЕАЭС выпадае 85,7 %, Еўрапейскага саюза — 12,9 %. Традыцыйна амаль на 100 % экспарт у ЕАЭС фарміруе Расійская Федэрацыя. Расія павялічыла імпарт свежай агародніны, доля нашай краіны склала каля 20 %, так што патэнцыял у беларускіх аграрыяў у гэтым кірунку значны.

80 % вытворчасці бульбы і агародніны прыходзіцца на асобныя дапаможныя гаспадаркі грамадзян.

Варвара МАРОЗАВА.

За здароўе неабходна галасаваць рублём

Усё больш людзей ва ўсім свеце схіляюцца да здаровага ладу жыцця, які ўключае цэлы комплекс складнікаў. У тым ліку і культуру харчавання, якая падразумявае ўжыванне ў ежу арганічных прадуктаў. Менавіта чыстыя, без «хіміі» прадукты гарантуюць бяспеку нашаму арганізму.

Арганічная прадукцыя ўтрымлівае значна больш спажыўных рэчываў і вітамінаў, чым вырашчаная традыцыйным шляхам з выкарыстаннем хімічных угнаенняў. «Беларусы пакуль не прывучаны да арганічных прадуктаў. Многія проста не разумеюць, чаму павінны плаціць больш, чым за звычайныя прадукты. Неабходны час, каб людзі зразумелі, што за здароўе трэба галасаваць рублём», — лічыць **заснавальнік і кіраўнік сялянска-фермерскай гаспадаркі (СФК) «ДАК», што ў Дзяржынскім раёне, Дзмітрый КРЫЛОЎ.**

Гаспадарка з'яўляецца найбуйнейшым племянным прадпрыемствам па развядзенні коз зааненскай пароды. На сённяшні дзень іх тут утрымліваецца тысяча. «ДАК» выпускае толькі натуральную малочную прадукцыю, якая максімальна набліжана да групы арганічных прадуктаў. Цяпер у «ДАК» налічваецца больш за 100 гектараў зямлі, у тым ліку 87 гектараў выкарыстоўваецца для пасеву сельгаскультур. Фермерская гаспадарка валодае адзіным арганічным сертыфікатам на раслінаводства. Зямля апрацоўваецца без выкарыстання хімікатаў і мінеральных угнаенняў, што дазваляе забяспечваць жывёлу арганічнымі кармамі. Але пакуль часткова. Астатняе зерне закупляецца. Цягам часу Дзмітрый Крылоў планує сертыфікаваць статак і вытворчасць прадукцыі і цалкам перайсці на выраб арганічных прадуктаў з «белага золата».

Зрэшты, да арганічнага земляробства ў фермерскай гаспадарцы ішлі вельмі доўга. З 2004-га, калі пачалі займацца вырошчваннем коз. Падрыхтоўчы перыяд зацягнуўся на некалькі гадоў, пакуль атрымалі атэстат Еўрапейскага саюза. Штогод гаспадарку наведвае інспектар, які бярэ аналізы проб зямлі, непасрэдна аглядае расліны. Усё карпатліва правяраецца на рэшткі пестыцыдаў, аналізуюцца таксама севазвароты, якія выкарыстоўваюцца, унясенне арганічных угнаенняў у выглядзе гною, таму што галоўная мэта кантролю — не дапусціць выкарыстання хімічных прэпаратаў для барацьбы са шкоднікамі раслін, павышаных доз гною, які ўтрымлівае азот. Бо ён можа разбурацца да мачавіны і іншых элементаў, як нітраты і нітрыты. Усё гэта назапашваецца зямлёй і перадаецца ў прадукцыю. У такім выпадку яе нельга лічыць арганічнай. Таму, перш чым ачысціць, аздаравіць зямлю, змагацца з пустазеллем даваўся толькі з дапамогай біятэхналогій.

У перспектыве фермер плануе заняцца яшчэ і вытворчасцю арганічнай агародніны. Гэтую ідэю ён пачарпнуў пры наведванні калег са Злучаных Штатаў Амерыкі. Фермеры, якія займаюцца арганічным земляробствам, аб'ядналыя ў кааператыў. Вясной яны фарміруюць заказы сярод патэнцыяльных спажыўцоў. Яны ўносяць грашовы аванс, а затым на працягу пэўнага тэрміну кожны тыдзень кааператыў дастаўляе ім 10-кілаграмовую каробку арганічных вітамінаў са зніжкай. Перавага гэтага метаду ў тым, што заказчык атрымлівае свежую агародніну і зеляніну, так бы мовіць адразу з градкі, з першых рук. А вытворца цягам часу назапашвае фінансы для будучай пасяўной. «У нас пакуль такога кантакту з насельніцтвам няма. Неабходна прававое рэгуляванне гэтага пытання», — кажа Дзмітрый Крылоў.

На сённяшні дзень у Беларусі каля дваццаці сельгасарганізацый, асабістых дапаможных і фермерскіх гаспадарак, якія займаюцца арганічным земляробствам. Гэта, бясспрэчна, мала. Але па меры таго, як будзе змяняцца культура харчавання беларусаў, колькасць «арганічных» вытворцаў павялічыцца. Не варта забываць і пра тое, што натуральная, якасная прадукцыя запатрабаваная за мяжой. А гэта — экспартны патэнцыял.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

НАШЫ ЭКСПЕРТЫ

АРГУМЕНТЫ «ЗА»

У адрозненне ад інтэнсіўнай сельскай гаспадаркі, арганічнае земляробства мае шмат пераваг.

За кошт больш экалагічна дружалюбных практык сельгасвытворчасці захоўваецца і паляпшаецца ўрадлівасць глеб. Адмова ад выкарыстання пестыцыдаў і антыбіётыкаў прыводзіць да павышэння экалагічнага статусу тэрыторый. Дзякуючы вырошчванню розных відаў культур з улікам агратэхнічных умоў зніжаецца ўзровень дэградацыі глеб, а стварэнне буферных зон ці ветраахоўных палос дапамагае захоўваць дзікія віды раслін і жывёл.

— З развіццём арганічнай сельскай гаспадаркі зменіцца ў лепшы бок стан малога і сярэдняга прадпрымальніцтва ў сельскай мясцовасці, — упэўнены **спецыяліст па арганічнай сельскай гаспадарцы Цэнтра экалагічных рашэнняў Любамір КЛЕПАЧ.** — А гэта — стварэнне новых рабочых месцаў і павышэнне ўзроўню жыцця.

Умовы, створаныя дзяржавай для развіцця арганічнай сельскай гаспадаркі, прыцягнуць дадатковыя інвестыцыі ў краіну і асобныя рэгіёны. А паколькі арганічная прадукцыя карыстаецца высокім попытам у краінах Еўрасаюза і ЗША, гэта можа павысіць яе экспартны патэнцыял.

— Сёння арганічную прадукцыю вырабляюць у 179 краінах свету, гэтым займаюцца больш за 2,9 мільёна вытворцаў. Пры гэтым «арганіка» на сусветным рынку займае каля 7—10 % ад агульнага аб'ёму вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі, — кажа **дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу, член Пастаяннай камісіі па аграрнай палітыцы Сяргей ЛІТВІН.**

Прыняцце закона станоўча паўплывала на атмасферу сярод вытворцаў і грамадскасці, упэўнены Любамір Клепач. Аднак, на думку эксперта, патрэбны дадатковыя меры падтрымкі. Паколькі дакумент рэгулюе толькі ўнутраную вытворчасць і спажыванне, неабходна стымуляваць і экспарт арганічнай прадукцыі. Для гэтага важна прыняць эквівалентныя стандарты, якія дапамогуць выходзіць вытворцам на замежныя рынкі без сур'ёзных фінансавых укладанняў.

— Адзін з магчымых шляхоў, — лічыць Сяргей Літвін, — далучэнне Беларусі да Міждзяржаўнага стандарту СНД ДАСТ 33980-2016 «Прадукцыя арганічнай вытворчасці, перапрацоўка, маркіроўка і рэалізацыя», які дзейнічае ў Расіі, Кыргызстане і Таджыкістане. Цяпер гэты стандарт праходзіць экспертызу на адпаведнасць дырэктывам ЕС аб арганічнай сельскай гаспадарцы.

— Пасля ўзгаднення дакумента з Еўрасаюзам і ўступленнем у сілу «арганічнага закона» Беларусь таксама зможа далучыцца да стандарту. Гэта паскорыць шлях нашай арганічнай прадукцыі на знешнія рынкі ЕАЭС і ЕС, — адзначае Сяргей Літвін.

Законам прадугледжана правядзенне сертыфікацыі арганічнай прадукцыі і працэсаў яе вытворчасці. За распрацоўку стандартаў для прадукцыі адказвае Дзяржаўны камітэт па стандартызацыі, ён жа будзе весці рэестр вытворцаў. Пацвярджэннем жа чысціні прадукцыі стане знак «Арганічны прадукт».

Вераніка КОЛАСАВА.

ЗЕЛЯНІНА І МАЛІНА

Экалагічнае земляробства распаўсюджваецца на Брагіншчыне

Арганізацыя самазанятасці насельніцтва — сярод прыярытэтаў мясцовых улад. На землях Гомельшчыны, што пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, гэтая тэма актуальная асабліва. Таму досвед Брагінскага раёна па ўкараненні прынцыпаў экалагічнага земляробства для вытворчасці якаснай прадукцыі ў сялянска-фермерскіх гаспадарках варты ўвагі. Напярэдадні кіраўнікі Саветаў дэпутатаў базавага ўзроўню ў Брагінскім раёне абмеркавалі работу па рэалізацыі мясцовых ініцыятыў ва ўзаемадзеянні з міжнароднымі арганізацыямі.

Навучылі вырошчваць чыстую прадукцыю

Яшчэ ў 2017 годзе Брагінскі раённы Савет дэпутатаў і грамадскасць паўдзельнічалі ў тыднях устойлівага развіцця і арганізавалі сустрэчы па сельскіх выканаўчых камітэтах, каб выявіць патрэбы мясцовых жыхароў. Той жа мэце садзейнічаў і конкурс «Мая Брагіншчына праз пяць гадоў». У раёне быў створаны Савет па ўстойліваму развіццю, які ўзначаліў старшыня Брагінскага раённага Савета дэпутатаў Аляксандр Калясан. Ён нагадвае, што раён як быў, так і застаецца пераважна сельскагаспадарчым:

— Нягледзячы на тое, што ўся наша тэрыторыя падверглася радыеактыўнаму забруджванню, раён працягвае жыць і развівацца. Дарэчы, у раёне зарэгістравана 18 сялянска-фермерскіх гаспадарак. Дзякуючы выкарыстанню прынцыпаў арганічнага земляробства, інавацыйных тэхналогій шэраг іх вырабляе экалагічна чыстыя прадукты.

Яшчэ ў 2015 годзе ў Брагінскім раёне быў створаны мясцовы фонд падтрымкі прадпрымальніцтва і сельскага развіцця «Эка-Інавацыя». Фонд падаў заяўку ў праект «Садзейнічанне развіццю на мясцовым узроўні ў Рэспубліцы Беларусь» і атрымаў фінансаванне. Галоўнай мэтай ініцыятывы «Якасная прадукцыя» было навучыць мясцовых жыхароў вырошчваць у вялікай колькасці экалагічна чыстую агародніну і садавіну на брагінскай зямлі. Між тым для гэтага мясцовыя жыхары сталі ўдзельнікамі розных вучэбных трэнінгаў. Работнікі адной з фермерскіх гаспадарак пабывалі ў Францыі. Там набывалі вопыт і вывучалі новыя тэхналогіі. Іх потым укаранялі ў сельскагаспадарчую дзейнасць на тэрыторыі Брагінскага раёна.

У выніку былі створаны пяць дэманстрацыйных пляцовак. За кожнай было замацавана па пяць мясцовых жыхароў, якія дзяліліся вопытам вырошчвання раслін і паказвалі, як працаваць з расадай. Уся гэта работа пабудавана на прынцыпах арганічнага земляробства, без ужывання сродкаў хімізацыі на працягу ўсяго працэсу. Галоўная задача праекта — уцягванне мясцовых жыхароў у вытворчы працэс.

«Школа фермера»

Першай ідэяй было агульнымі сіламі вырасціць адзін гектар кропу. Тыя людзі, якія займаліся гэтым упершыню, са сваіх участкаў сабралі па 200—300 кілаграмаў зеляніны. Мясцовыя фермеры дапамаглі са збытам — і людзі атрымалі магчымасць зарабіць грошы. Галоўнае, што ўся прадукцыя, якую рэалізавалі, адпавядае нормам, не ўтрымлівае нітратаў. Усяго да зялёнай ініцыятывы далучыліся 22 уладальнікі дапаможных гаспадарак.

Кіраўнік праекта «Узаемадзеянне для росквіту» Тацяна КАТЛАБАЙ *(справа)* перадае расаду клубніц Ніне ЯДЧАНЦЫ з вёскі Краснае. Высадкі прызначаны для шматдзетных і малазабяспечаных сем'яў, якія развіваюць арганічнае земляробства.

— На падставе назапашанага вопыту фонд «Эка-Інавацыя» падрыхтаваў праграму развіцця малога бізнесу і адкрыў «Школу фермера» з машынна-трактарнай станцыяй і навучальнымі пляцоўкамі, — гаворыць Аляксандр Калясан. — Там фермеры могуць навучыцца новым падыходам у вядзенні гаспадаркі і раслінаводстве на прыкладах найлепшых узораў земляробства і раслінаводства. Пры садзейнічанні «Школы фермера» ўмацоўваецца кааператыўныя і лагістычныя ўзаемаадносіны паміж удзельнікамі вытворчасці і рэалізацыі агародніннай прадукцыі, адкрытая машынна-трактарная станцыя аказвае паслугі насельніцтву ў апрацоўцы ўчасткаў з дапамогай спецтэхнікі.

Цяпер на Брагінскай зямлі вырошчваюць звыш трыццаці відаў рознай агародніны: таматы, перац, баклажаны, шпінат, рукалу, шмат разнавіднасцяў капусты: брокалі, квяцістую, пекінскую. Фермеры рэалізоўваюць сваю прадукцыю на рынкі і ў гандлёвыя сеткі вобласці. Нараканняў да якасці прадукцыі і выпадкаў вяртання не было.

Найлепшы раён для вядзення бізнесу

Яшчэ адзін прыклад: рэалізацыя праграмы па развіцці сеткі патэнцыялаў сямейных клубаў у Брагінскім раёне. У межах праекта, накіраванага на паляпшэнне сацыяльна-эканамічнай сітуацыі на тэрыторыі, якая пацярпела ад наступстваў Чарнобыля, на Брагіншчыне заснавана дзевяць сямейных клубаў. У іх ліку — «Матулін ручнік», «Батлеечнае мастацтва», «У будучыню — з надзеяй», «Сад мары», «Клуб сельскай гаспадаркі».

Праект «Садзейнічанне развіццю на мясцовым узроўні ў Рэспубліцы Беларусь» стварыў умовы для развіцця малога прадпрымальніцтва са школьнай парты: «Творчая майстэрня» працуе на базе Чамярыскага дзіцячага сада — сярэдняй школы. Дзякуючы ініцыятыве медыкаў «Інавацыі ў здароўе» жыхары раёна могуць на ранніх стадыях выявіць анкалагічныя захворванні і хваробы сістэмы кровазвароту. А мясцовая суполка «Брагінскія прысмакі» прапануе стравы, якімі з даўніх часоў харчаваліся нашыя продкі. У праекце «Малінавая ідэя» завязана больш за 40 сем'яў, якія займаюцца вырошчваннем маліны.

— Дарэчы, для земляробства прызначаны ў тым ліку зямельныя ўчасткі, якія вызвалены ў населеных пунктах у выніку зносу пустуючых і старых дамоў, — адзначае старшыня Брагінскага райсавета. — Выкарыстанне такіх участкаў мае шэраг сваіх пераваг, у тым ліку размяшчэнне ў крокавай даступнасці на тэрыторыі непасрэдна населенага пункта. Аператыўная і сістэмная работа па ўсіх пытаннях, звязаных з прадпрымальніцкай дзейнасцю і самазанятасцю грамадзян, — гэта рэзервы, якія дазваляюць вырашаць шэраг важных задач — ад эканамічных да сацыяльных.

Нездарма ж Брагінскі раён летась быў адзначаны дыпломам у намінацыі «Найлепшы горад (раён) Гомельскай вобласці для бізнесу Беларусі — 2018» (з колькасцю насельніцтва менш за 50 тысяч чалавек).

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

САМ САБЕ ГАСПАДАР

Віцяблянін з'ехаў з горада ў вёску, дзе стаў фермерам і дэпутатам

Вось ужо восем гадоў віцяблянін Сяргей СУСЛАЎ жыве разам з сям'ёй у вёсцы Красны Двор Віцебскага раёна. Займаецца фермерскай гаспадаркай і ні разу не пашкадаваў, што абраў сельскае жыццё, паведамляюць «Віцебскія весці».

Ва ўсім яго падтрымлівае жонка Вераніка, якая цяпер у дэкрэтным адпачынку. Клопаты па гаспадарцы і клопат пра дзяцей (у сям'і ёсць сын-школьнік і дачка двух гадоў) яна ўзяла на сябе.

Кіламетраў за шэсць ад Рубы з'язджаем на грунтавую дарогу, што вядзе да вёскі, дзе будуе сваё радавое гняздо сям'я Суславых. На паўдарозе да яе ў лесе схавалася маляўнічае возера, якое летам становіцца месцам паломніцтва для адпачывальнікаў.

— Сядзібай свой дом назваць пакуль не магу, яшчэ вельмі ён сціплы, — кажа Сяргей Аляксандравіч. — І хоць у хаце ўжо ёсць усе выгоды цывілізацыі (водаправод, каналізацыя, цеплазабеспячэнне), аздабленне фасада яшчэ наперадзе.

Не адразу Сяргей рашыўся на такі адказны крок, як пераезд у вёску. Віцяблянін вырас, як той казаў, на асфальце і, здавалася, не быў прыстасаваны да сельскай працы. Праз год-другі мара стаць фермерам магла лопнуць...

— Мне дзявацца не было куды ў прамым і пераносным сэнсе, — дзеліцца Сяргей. — Адносіны з былой грамадзянскай жонкай сышлі да нуля. А калі яна пачула, што я стаміўся бадзяцца па здымных кватэрах і хачу перабрацца на сталае месца жыхарства ў вёску, адказала як адрэзала: «Нам не па дарозе».

Я шукаў домік у вёсцы — недалёка ад горада і не вельмі дорага. Мне ўсё спадабалася ў Красным Двары, калі ўпершыню апынуўся тут: і што дом на ўскрайку, і што побач поле, лес. Разлог, чыстае паветра і цішыня, якую парушаюць толькі салаўіныя спевы ды чырыканне вераб'ёў.

Цалкам падтрымала Сяргея яго цяперашняя жонка Вераніка. Яшчэ некалькі гадоў Суслаў напрацоўваў пачатковы капітал, гандлюючы агароднінай на Паўднёвым рынку. Менавіта тут яму падкінулі ідэю заняцца вырошчваннем бульбы.

Па вялікім рахунку патрэбныя два месяцы напружанай працы вясной, каб пасадзіць яе, і два — увосень, каб сабраць ураджай. Астатні час можна выкарыстоўваць на ўладкаванне побыту, сядзібы, свой адпачынак.

— Цяпер у нас 24 гектары зямлі, палову з якіх яшчэ не ўключыў у севазварот. Не так проста разараць зарослую хмызняком зямлю, — кажа суразмоўнік. — Першыя тры гады, якія даюцца фермерам на раскрутку без выплаты падаткаў, сышлі на выкараненне кустоў. Пачаў з аднаго гектара, цяпер бульбяныя плантацыі займаюць чатыры. Летась сабраў нядрэнны ўраджай бульбы беларускіх гатункаў «Скарб», «Лілея», «Бліскавіца».

Пабудаваў сваё сховішча, ёсць бульбаўборачны камбайн, сартавальная стужка, два трактары з рознымі агрэгатамі. Усё гэта набыў паступова. На гэтую зіму ўпершыню засеяў яшчэ шэсць гектараў азімай пшаніцы.

Сяргей Суслаў у свой час скончыў Віцебскі дзяржаўны тэхнічны каледж па спецыяльнасці «Тэхнік-тэхнолаг». Можа рабіць сваімі рукамі ўсё.

За зіму не толькі адрамантаваў і падрыхтаваў тэхніку да пасяўной, але і пабудаваў саўну з невялікім басейнам. З гэтай нагоды жартуе: «Любая авантура — гэта маё. Чым складанейшую задачу стаўлю перад сабой, тым цікавей яе вырашаць».

Для сваіх патрэб сям'я Суславых трымае 50 трусоў. Але і тут, як заўважыў гаспадар, не ўсё так проста.

Трусіныя скуркі нарыхтоўшчыкі сёння не купляюць. Футравую сыравіну ў літаральным сэнсе даводзіцца закопваць у зямлю ці спальваць. Але ж для фермера гэта страчаная выгада.

Як чалавек, якому да ўсяго ёсць справа, Сяргей прывычаіўся разрульваць не толькі свае праблемы, але і аднавяскоўцаў. Калі трэба нешта падрамантаваць, прасвідраваць, падтачыць, усе ідуць да яго. Не расчышчана дарога — таксама да Суслава, часам нават з прэтэнзіямі: маўляў, чаму падводзіш?

За спагадлівасць, разуменне, гатоўнасць дапамагчы жыхары бліжэйшых вёсак Мазалаўскага сельсавета абралі Сяргея Суслава сваім дэпутатам.

Расказваючы аб грамадскай рабоце, ён не прамінуў агучыць запыт сваіх выбаршчыкаў аб асвятленні вуліцы Садовай. Разам са старшынёй Савета шукае рашэнне гэтага пытання. Не маглі не запытацца ў Сяргея Аляксандравіча, на чым трымаецца яго вера ў поспех, што дае сілы рухацца наперад? «У мяне ніколі не было ўстаноўленых рабочых гадзін і начальнікаў. Я сам сабе гаспадар. Адчуваю адказнасць за сваю сям'ю. Хачу, каб дзеці раслі здаровыя і шчаслівыя, каб жыццё ў вёсцы кіпела. Пакуль ёсць сілы, зраблю ўсё, каб задуманае спраўдзілася», — адказаў ён.

ГІСТАРЫЧНЫ РЭВАНШ

Як у адным сельсавеце працуюць 47 фермерскіх гаспадарак

Вулькаўскі сельсавет Лунінецкага раёна ўнікальны хоць бы таму, што на яго тэрыторыі амаль 50 фермерскіх гаспадарак. Словам, пакуль гэта рэкорд на Брэстчыне на асобна ўзятай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінцы.

Запаветныя сем гектараў

Усё ж цікава, чаму менавіта ў гэтай мясцовасці развіццё фермерства пайшло так актыўна. Можна сказаць, што людзі тут надзвычай працавітыя. І, пэўна, не пакрывіш душой. У дапаможных гаспадарках здаўна вырошчваюць самую розную прадукцыю. Тыя ж клубніцы, якімі праславіўся Дварэц, даўно садзяць у Вульцы-2, Бродніцы, іншых вёсках. Дварэц, куды прыязджаюць скупшчыкі, побач, сюды і вязуць сваю ягаду на продаж мясцовыя гаспадары. Яшчэ адна прычына — землі былога КУП «Міжлескі» заўсёды лічыліся даволі ўрадлівымі, бо кругом многа тарфянікаў, спрэс меліяраваныя ўгоддзі. А недзе пад канец 90-х, калі пачалі хадзіць розныя чуткі наконт будучага калгасаў, людзі запатрабавалі раздзяліць калгасную зямлю на паі. Падлічылі плошчу калгасных палеткаў, падзялілі на колькасць работнікаў, атрымалася па 7,4 гектара на члена калектыўнай гаспадаркі. І многія тады вырашылі рызыкнуць, выйсці з калгаса, каб працаваць самастойна. Так і зрабілі, пачыналі вось з гэтых сямі гектараў. У каго справы пайшлі лепш, хто сумеў вытрымаць рыначныя выпрабаванні, паціху стаў разрастацца. Праўда, ёсць і такія, каму пазней ладны кавалак выдзялялі рашэннем выканкама. Калі мясцовая ўлада ўбачыла эфектыўнае гаспадаранне, фермераў сталі падтрымліваць надзеламі. І цяпер ўжо зямлі ўсім ахвотным не хапае. Але вулькаўскія гаспадары не губляюцца, яны асвойваюць тэрыторыі суседніх раёнаў.

Рыгор і сыны

Кіраўнік фермерскай гаспадаркі «Рыгор і сыны» **Рыгор БОГДАН** — фермер са стажам. Яго гаспадарцы больш за 15 гадоў. Рыгор Аляксеевіч называе сваю ФГ маленькай, бо зараз, паводле яго слоў, на ўліку ўсяго 180 гектараў. Богданы займаюцца бульбай, агароднінай, ёсць і збожжавыя культуры, найбольш для севазвароту. Гаспадарка зарэгістраваная ў Бродніцы, яе вытворчая база знаходзіцца ва ўрочышчы Грэчын. Туды і накіроўваемся.

Рыгор Аляксеевіч запрашае ў невялікі офіс. Гэта пакой на чатыры рабочыя месцы, дзе пры неабходнасці працуюць кіраўнік і спецыялісты. У агароднінасховішчы, у майстэрні, гаражы штодзень працуюць людзі, пра іх паклапаціліся, у бытоўцы ёсць усё неабходнае. Усяго ў штаце фермерскай гаспадаркі занятыя пастаянна 15—16 чалавек. Пад патрэбу, найбольш на час уборкі ўраджаю, наймаюцца сезонныя работнікі.

Сучаснаму вытворцы бульбы і агародніны вельмі важна мець сховішча для прадукцыі, гэта ў разы памяншае страты. Агароднінасховішча гаспадаркі «Рыгор і сыны» ўяўляе сабой сучасны ангар, узведзены і аснашчаны па ўсіх патрабаваннях тэхналогіі. Тут ёсць лініі па сарціроўцы агародніны. Жанчыны якраз сарціравалі бульбу на канвееры, побач машына накладвала клубні ў мяхі, рабочыя грузілі іх на паддоны і адвозілі ўбок. «Партыя рыхтуецца да адгрузкі ў Расію», — растлумачыў Рыгор Богдан.

Рыгор БОГДАН і старшыня сельскага Савета Аляксандр КУШНЯРЭВІЧ.

Ад мікра да макра

Зараз пачалася сяўба і фермераў цяжка застаць дома альбо ў офісах. Рыгор Богдан заехаў, каб прасачыць за адгрузкай партыі бульбы і папрацаваць з дакументамі. А **Васіля МАКЕЙЧЫКА** мы засталі па дарозе ў поле. Васіль Іванавіч за рулём трактара МТЗ-82 накіроўваўся на пасяўную дзялянку. Ён, паводле яго ўласнага азначэння, дробны фермер. У яго значацца 37 гектараў ворыўнай зямлі, шэсць адзінак тэхнікі. «Амкадор», напрыклад, браў у лізінг не так даўно. Сваім трактарам «Беларус» гаспадар задаволены. Кажа, што варта добра даглядаць тэхніку, тады і яна служыць доўга. Відаць, дае знаць той факт, што Васіль Іванавіч сам інжынер па адукацыі, таму тэхніка ў яго заўсёды ў парадку. Дарэчы, ён працаваў раней інжынерам у калгасе, а ў 2005 годзе прыняў рашэнне працаваць самастойна.

І ні разу не пашкадаваў аб тым. Зараз гаспадару дапамагаюць жонка, дачка, зяць. Макейчыкі займаюцца, як і ўсе іх суседзі-фермеры, вырошчваннем агародніны. Стацыянарнага сховішча не маюць, а моркву захоўваюць дзедаўскім спосабам — у буртах.

У Вулькаўскім сельсавеце ёсць самыя розныя фермеры. Некаторыя так і засталіся працаваць на сваіх адведзеных некалі сямі гектарах, працуюць толькі сем'ямі, чужых не наймаюць і не скардзяцца.

На тэрыторыі сельсавета на 1200 гектарах зямлі працуе вядомая фермерская гаспадарка «Навіцкіх», высокатэхналагічная сучасная сельскагаспадарчая кампанія, утвораная ў 2001 годзе. У сезон гэта гаспадарка адгружае ў Расію да 20 фур, гэта значыць да 400 тон агародніны, мае свой завод па захоўванні і перапрацоўцы агародніны. Летась у якасці эксперымента фермеру аддалі сельгаспрадпрыемства «Міжлескі» з яго васьмю тысячамі гектараў зямлі, вытворчай базай, калектывам і вялікімі даўгамі. Цяпер там разам з вытворчым працэсам ідзе аптымізацыя, вырашаюцца арганізацыйныя пытанні. Бліжэй да канца года, відаць, можна будзе гаварыць пра нейкія прамежкавыя вынікі эксперымента.

Сацыяльная адказнасць бізнесу

Сёння варта гаварыць яшчэ пра тое, што вясковыя гаспадары не застаюцца ўбаку ад грамадскага жыцця вёскі, яе добраўпарадкавання. Сельвыканкам з яго сціплым бюджэтам, як правіла, не можа паспяхова вырашаць гэтыя задачы.

Многія з вулькаўскіх фермераў дапамагаюць сваім вёскам у грамадскім жыцці, развіцці інфраструктуры і падтрыманні парадку. **Старшыня Вулькаўскага сельскага Савета Аляксандр КУШНЯРЭВІЧ** у ліку самых надзейных партнёраў мясцовай улады назваў Рыгора Богдана. Той грунтоўна дапамог, калі наводзілі парадак на могілках, трэба было і пясок завезці, і смецце вывезці. Калі пілавалі аварыйныя дрэвы, гэты фермер аплаціў паслугі альпіністаў. І на свята вёскі Бродніца выступіў спонсарам. Ды шмат чаго для сваіх землякоў зрабіў Рыгор Богдан. Калі патрэбны пагрузчык альбо самазвал, мясцовая ўлада звяртаецца да фермера Віктара Даніловіча. Не застаюцца ў баку ад грамадскіх клопатаў Андрэй Яраховіч, Леанід Ермаковіч, іншыя гаспадары.

Занятасць вяскоўцаў

Вяскоўцам-землякам тутэйшыя фермеры забяспечваюць магчымасць зарабіць. Многія жыхары наймаюцца на сезонныя работы. Іншыя, напрыклад бадзёрыя пенсіянеры, часта ходзяць на падпрацоўку да фермераў. Старшыня сельвыканкама Аляксандр Кушнярэвіч расказвае:

— У сезон кожную раніцу ва ўстаноўленых месцах збіраюцца патэнцыйныя работнікі. Фермерскія аўтобусы пад'язджаюць і бяруць патрэбную на дзень колькасць рабочых. Калі плацяць днёўку, то вясковец атрымлівае звычайна 25—30 рублёў у дзень. А на ўборцы морквы аплата здзельная. Звычайна даюць рубель за мех. Асобныя нашы пенсіянеркі ўмудраюцца за дзень зарабіць 50—60 рублёў. Таму мы не раз заўважаем у пунктах збору людзей з Жыткавіцкага, Салігорскага, Пінскага, іншых раёнаў. З усёй ваколіцы збіраюцца тыя, хто хоча зарабіць.

Тым часам падрастае новае пакаленне фермераў. Дзеці нашых першапраходцаў аддзяляюцца, арганізоўваюць уласныя гаспадаркі. Выхоўваецца чалавек, які любіць і хоча працаваць на зямлі. Можа такім чынам гісторыя ажыццяўляе рэванш за тое, што некалі вяскоўца актыўна адвучвалі ад зямлі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота аўтара.

Лунінецкі раён.

Информация об акционерном обществе и его деятельности по состоянию на 01.01.2019

Организация	ОАО «БЕЛВТОРЧЕРМЕТ»
Учетный номер плательщика	100071565
Вид экономической деятельности	Переработка отходов и лома черных металлов
Организационно-правовая форма	Открытое акционерное общество
Орган управления	ОАО «БМЗ — управляющая компания холдинга «БМК»
Единица измерения	
Адрес	Минский район, аг. Гатово, АБК с проходной, к. 83

4. Доля государства в уставном фонде эмитента (всего в %):		0

Вид собственности	Количество акций, шт.	Доля в уставном фонде, %
республиканская	0	0
коммунальная всего:	0	0
в том числе:	х	х
областная	0	0
районная	0	0
городская	0	0

5-6. Информация о дивидендах и акциях:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Количество акционеров, всего	лиц	1	1
в том числе: юридических лиц	лиц	1	1
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
в том числе: физических лиц	лиц	0	0
из них нерезидентов Республики Беларусь	лиц	0	0
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде	тысяч рублей	912,65	0,00
Фактически выплаченные дивиденды в данном отчетном периоде	тысяч рублей	803,13	0,00
Дивиденды, приходящиеся на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	1,837800	0,000000
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа ___	рублей	0,000000	0,000000
Дивиденды, приходящиеся на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа ___	рублей	0,000000	0,000000
Дивиденды, фактически выплаченные на одну простую (обыкновенную) акцию (включая налоги)	рублей	1,837800	0,000000
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) первого типа ___	рублей	0,000000	0,000000
Дивиденды, фактически выплаченные на одну привилегированную акцию (включая налоги) второго типа ___	рублей	0,000000	0,000000
Период, за который выплачивались дивиденды	месяц, квартал, год	2017 год	Х
Дата (даты) принятия решений о выплате дивидендов	число, месяц, год	22.03.2018	Х
Срок (сроки) выплаты дивидендов	число, месяц, год	до 01.07.2018	Х
Обеспеченность акции имуществом общества	рублей	330,49	248,79
Количество акций, находящихся на балансе общества, — всего	штук	0	0

Акции, поступившие в распоряжение общества			Акции, приобретенные в целях сокращения общего количества	
Дата зачисления акций на счет «депо» общества	Количество акций, шт.	Срок реализации акций, поступивших в распоряжение общества	Дата зачисления акций на счет «депо» общества	Количество акций, шт.
	0			0
Всего	**0**			**0**

7. Отдельные финансовые результаты деятельности открытого акционерного общества:

Показатель	Единица измерения	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	131133,00	89917,00
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг, управленческие расходы; расходы на реализацию	тысяч рублей	111974,00	81065,00
Прибыль (убыток) до налогообложения — всего (прибыль (убыток) отчетного периода)	тысяч рублей	13513,00	5948,00
в том числе: прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	тысяч рублей	19159,00	8852,00
прочие доходы и расходы по текущей деятельности	тысяч рублей	-5557,00	-2848,00
прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	тысяч рублей	-89,00	-56,00
Налог на прибыль; изменение отложенных налоговых активов; изменение отложенных налоговых обязательств; прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода); прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	тысяч рублей	3163,00	1374,00
Чистая прибыль (убыток)	тысяч рублей	10350,00	4574,00
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	тысяч рублей	33834,00	25375,00
Долгосрочная дебиторская задолженность	тысяч рублей	2232,00	2005,00
Долгосрочные обязательства	тысяч рублей	923,00	2008,00
8. Среднесписочная численность работающих	человек	696	704

9. Основные виды продукции или виды деятельности, по которым получено двадцать и более процентов выручки от реализации товаров, продукции, работ, услуг (только в составе годового отчета):
Переработка лома и отходов черных металлов (38321)

10. Дата проведения годового общего собрания акционеров, на котором утверждался годовой бухгалтерский баланс за отчетный год:
28 марта 2019 г.

Дата подготовки аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности:
7 марта 2019 г.

Наименование аудиторской организации (фамилия, собственное имя, отчество (если таковое имеется) индивидуального предпринимателя), местонахождение (место жительства), дата государственной регистрации, регистрационный номер в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей:
ООО «ФБК Бел», г. Минск, Логойский тракт, 22А, пом. 201. Рег. № 690398039 от 06.02.2009.

Период, за который проводился аудит:
01.01.2018 — 31.12.2018.

Аудиторское мнение о достоверности бухгалтерской (финансовой) отчетности, а в случае выявленных нарушений в бухгалтерской (финансовой) отчетности — сведения о данных нарушениях:
годовая бухгалтерская отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение ОАО «Белвторчермет» по состоянию на 31.12.2018.

Дата и источник опубликования аудиторского заключения по бухгалтерской (финансовой) отчетности в полном объеме:
29.03.2019 — ЕПФР.

13. Сведения о применении открытым акционерным обществом Свода правил корпоративного поведения (только в составе годового отчета):
Приняты к сведению.

14. Адрес официального сайта открытого акционерного общества в глобальной компьютерной сети Интернет:
http://www.bvm.by

ОРША: ПЕРАЗАГРУЗКА

Гучаць цудоўна!

Матэрыяльную базу школы мастацтваў і ўстаноў культуры рэгіёна папоўнілі 15 фартэпіяна

Знакавая падзея ў культурным жыцці Аршанскага рэгіёна. Пятнаццаць новых фартэпіяна папоўнілі матэрыяльную базу школы мастацтваў і ўстаноў культуры рэгіёна. Усяго Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь плануе накіраваць у Віцебскую вобласць 39 інструментаў знакамітага брэнда «Беларусь», паведамляе «Аршанская газета».

orshanka.by

Гукі сямі новенькіх піяніна цяпер раздаюцца па ўсю моц у дзіцячай школе мастацтваў № 1. Радасць ад гістарычнага моманту перадачы дакументаў ад інструментаў з педагагічным калектывам і яго выхаванцамі прыехаў раздзяліць **міністр культуры Юрый БОНДАР.** Ён пагутарыў з юнымі талентамі і педагогамі, а тыя, у сваю чаргу, падрыхтавалі для высокага госця музычныя падарункі, прадэманстравалі крышталёва чыстае гучанне новага фартэпіяна.

Юная піяністка Сафія Шынкевіч чацвёрты год займаецца па класе фартэпіяна і за гэты час змагла дасягнуць выдатных поспехаў. Яна лаўрэат рэспубліканскіх і міжнародных конкурсаў, стыпендыят абласной прэміі па падтрымцы таленавітай моладзі. У яе скарбонцы каля 30 дыпломаў рознага ўзроўню. З музыкай Сафія плануе звязаць будучыню.

— На новым інструменце ўдвая прыемна працаваць, — з веданнем справы кажа юная піяністка. — Гучыць цудоўна!

Ацаніла новае фартэпіяна «Беларусь» і педагог дзяўчыны Галіна Фядосенка:

— Годная якасць інструмента, — кажа яна. — Гучанне чыстае і басы прыгожыя, выразныя. Мы і марыць не маглі аб такім падарунку. Дзякуй велізарны за клопат аб нас.

Юрый Бондар павіншаваў калектыў установы і юных музыкаў з прыемнай падзеяй і ўручыў пашпарты на інструменты дырэктару школы Уладзіміру Грушэцкаму. Міністр падкрэсліў, што сёлета ва ўстановы культуры і адукацыі плануюць паставіць 647 піяніна і больш за 800 — у наступным годзе.

Ён таксама расказаў, што ў краіне дзейнічае больш за 400 школ мастацтваў, у іх займаецца 116 тысяч дзяцей. Па даручэнні кіраўніка дзяржавы Мінкультуры арганізавала дэталёвую рэвізію ўсяго фонду музычных інструментаў. Замене падлягаюць 1460 фартэпіяна. У рамках падпраграмы «Музычныя інструменты» дзяржаўнай праграмы «Культура Беларусі» за два гады ўсе яны будуць заменены на новыя. А таксама адрамантуюць 2300 музычных інструментаў. Апошняя цэнтралізаваная пастаўка музычных інструментаў была больш за 30 гадоў таму, з гэтай нагоды 2019-ы для развіцця музычнай культуры Беларусі можна лічыць знакавым.

«Савушкін-Орша»: што будзе пасля мадэрнізацыі

2 кастрычніка 2018 года на тэрыторыі Аршанскага раёна ААТ «Савушкін прадукт» стварыла ТАА «Савушкін-Орша». 19 снежня ў яго склад увайшло вытворчае ўнітарнае прадпрыемства «Аршанскі гарлачык» (раней ААТ «Аршанскі малочны камбінат»), які знаходзіўся ў той час у цяжкім фінансавым становішчы. Гэта далучэнне стала пачаткам адраджэння мясцовай малочкі і новым вітком у развіцці рэгіёна.

Як паведамляе «Аршанская газета» са студзеня бягучага года ТАА «Савушкін-Орша» спынена на глабальную мадэрнізацыю, каб, улічваючы выгаднае геаграфічнае размяшчэнне, выпускаць малочную прадукцыю як для беларускага і расійскага рынкаў, так і для краін блізкага і далёкага замежжа. А вырабляць якасную канкурэнтаздольную прадукцыю на састарэлым абсталяванні і старых вытворчых плошчах было абсалютна немагчыма.

Агульная сума інвестыцыйнага праекта перавысіць 20 мільёнаў еўра.

Рэканструкцыя праводзіцца паэтапна. Гэта значна павысіць эфектыўнасць работ і дазволіць максімальна хутка распачаць выпуск новай прадукцыі. Агульная сума інвестыцыйнага праекта перавысіць 20 мільёнаў еўра. Цяпер на малочным камбінаце ў Оршы актыўна ідуць работы па стварэнні вытворчай пляцоўкі з магутнасцю перапрацоўкі да 350 тон малака ў суткі (пасля завяршэння другога этапа мадэрнізацыі будзе перапрацоўвацца звыш 500 тон малака ў суткі).

Узводзяцца сучасныя вытворчыя цэхі і лабараторыі, новы цэх прыёмкі малака і мыйнае аддзяленне. Словам, у хуткім часе з'явіцца новы сучасны завод.

На другім этапе рэканструкцыі, пасля запуску новых участкаў, плануюць пашырэнне існуючага вытворчага корпуса, мадэрнізацыя заквасачнага аддзялення, дзеючага апаратнага ўчастка і склада гатовай прадукцыі. І зусім хутка аршанская пляцоўка стане ўзорна-паказальным заводам па выпуску малочнай прадукцыі.

— Далучэнне Аршанскага малочнага камбіната да групы кампаній «Савушкін прадукт» — добры прыклад кансалідацыі, якая адкрывае новыя гарызонты і магчымасці і для кампаніі, і для рэгіёна, і для калектыву, — расказвае **Аляксандр САЎЧЫЦ, генеральны дырэктар ААТ «Савушкін прадукт».** — Але, якім бы сучасным ні было тэхналагічнае абсталяванне, калектыў заўсёды будзе адным з галоўных і каштоўных рэсурсаў нашай кампаніі. Мы шануем сваіх супрацоўнікаў, ствараем для іх камфортныя ўмовы працы і гарантуем годную аплату якасна выкананай работы. У нас ужо ёсць добры вопыт далучэння малочных заводаў у Пінску, Століне і Камянцы.

Мадэрнізацыя вытворчай пляцоўкі ў Оршы зойме два гады. Пасля чаго «Савушкін-Орша» з малочнага камбіната ператворыцца ў вытворчасць натуральнай малочнай прадукцыі еўрапейскага ўзроўню, з абсталяваннем ад сусветных пастаўшчыкоў, максімальнай аўтаматызацыяй і найноўшымі тэхналогіямі ў сферы перапрацоўкі і вытворчасці прадуктаў харчавання.

Новыя «хуткія» і дом для медыкаў

Якія яшчэ змены чакаюць арганізацыі аховы здароўя Аршаншчыны?

Як паведамляе галоўны ўрач Аршанскай цэнтральнай паліклінікі Аляксей КАРОТКІ, згодна з указам № 506 у сферы аховы здароўя прадугледжваецца правядзенне шэрагу мерапрыемстваў.

Дзеля ўмацавання матэрыяльна-тэхнічнай базы арганізацый аховы здароўя і ўдасканалення медыцынскай дапамогі ў 2019—2023 гадах будзе закуплена лячэбнае і дыягнастычнае абсталяванне, вырабы медыцынскага прызначэння для арганізацый аховы здароўя. Сёлета запланавана набыць дзевяць аўтамабіляў для станцыі хуткай і неадкладнай медыцынскай дапамогі, капітальна адрамантаваць аддзяленне медыцынскай рэабілітацыі гарадской бальніцы № 3, таксама капітальна адрамантаваць два ліфты ў хірургічным корпусе гарадской лякарні № 1 імя Сямашкі і некаторыя іншыя мерапрыемствы.

Дзеля зніжэння выдаткаў на стацыянарную медыцынскую дапамогу сёлета запланавана будаўніцтва пральні на тэрыторыі гарадской бальніцы № 1.

А каб замацаваць кадры, прадугледжана будаўніцтва арэнднага дома ў 2019-м на 40 кватэр для медыцынскіх работнікаў у вёсцы Андрэеўшчына.

Павысіць даступнасць амбулаторнай дапамогі зможа будаўніцтва паліклінікі ў новым мікрараёне Оршы з распрацоўкай праектна-каштарысной дакументацыі ў 2020 годзе і заканчэннем будаўніцтва ў 2023-м.

У 2019—2023 гадах працягнецца закупка камп'ютарнай тэхнікі і праграмнага забеспячэння дзеля ўкаранення тэхналогій «Электронны рэцэпт», «Электронная амбулаторная карта», «Электронная медыцынская карта стацыянарнага пацыента».

Информация о результатах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «МНИПИ» за 2018 г.

Бухгалтерский баланс на 01.01.19 г.

Наименование показателей	Код строки	На 31.12.2018 г. (тыс. руб.)	На 31.12.2017 г. (тыс. руб.)
1. Долгосрочные активы	190	**13 124**	**11 655**
Основные средства	110	11 102	9 908
Нематериальные активы	120	21	18
Вложения в долгосрочные активы	140	1 793	1 521
Долгосрочные финансовые вложения	150	208	208
2. Краткосрочные активы	290	**6 093**	**5 542**
из них:			
Сырье, материалы и др. аналогичные активы	211	476	430
Затраты в незавершенном пр-ве	213	2 088	504
Готовая продукция и товары для реализации	214	1 265	1 039
Расходы будущих периодов, НДС, Краткосрочная дебиторская задолженность	230-250	448	691
Денежные средства	270	1 816	2 878
Баланс — всего (активы)	**300**	**19 217**	**17 197**
3. Собственный капитал	490	**15 728**	**14 298**
5. Краткосрочные активы	690	**3 489**	**2 899**
В том числе: кредиторская задолженность по поставщикам и авансам полученным	631-632	1 406	1 176
По оплате труда	635	169	148
Прочие краткосрочные обязательства	633-670	1 914	1 575
Баланс — всего (пассивы)	**700**	**19 217**	**17 197**

Отчет о прибылях и убытках за 2018 г.

Наименование показателей	2018 г. (тыс. руб.)
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	6 206
Себестоимость реализованных товаров, продукции, работ, услуг	5 793
Прибыль от реализации	413
Прибыль (убыток) от прочей текущей деятельности	(121)
Прибыль от инвестиционной деятельности	438
Прибыль от финансовой деятельности	(167)
Прибыль до налогообложения	**563**
Налоги, сборы и платежи из прибыли	(164)
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ	**399**

Получено аудиторское заключение от ОДО «НемигаАудит» о том, что бухгалтерская отчетность ОАО «МНИПИ» составлена в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверна во всех существенных аспектах, отражает реальное финансовое положение и результаты финансово-хозяйственной деятельности ОАО «МНИПИ» за 2018 г.

УНП 100039847

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению Унитарного предприятия «Строительно-монтажное управление «Подъем» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже **здания производственного цеха инв. № 100/С-62022 общей площадью 349,6 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 140100000001031245 (право постоянного пользования) площадью 0,2863 га по адресу: Брестская область, г. Брест, ул. Вычулки, 129/1** *(земельный участок имеет ограничения прав в использовании: водоохранная зона реки Мухавец, площадь – 0,2863 га).*

Начальная цена с НДС (20 %) – 145 200,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены (14 520,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Шаг аукциона – 5 процентов.

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Лицо, желающее участвовать в торгах, обязано подать организатору торгов в указанный в извещении срок заявление на участие в торгах, документ о внесении суммы задатка на р/с, указанный в извещении, с отметкой банка, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: юр. лицом РБ — копии устава со штампом о проведении гос. регистрации, свидетельства о гос. регистрации и их подлинники для заверения копий, доверенность представителю юр. лица или документ, подтверждающий полномочия руководителя юр. лица; иностранным юр. лицом — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до даты подачи заявления) с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык, легализованная в установленном порядке доверенность представителю юр. лица или другие легализованные в установленном порядке документы с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; индивидуальным предпринимателем РБ — копия свидетельства о гос. регистрации и подлинник для заверения копии; иностранным индивидуальным предпринимателем — легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем гражданина Республики Беларусь, индивидуального предпринимателя РБ — нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного физ. лица, индивидуального предпринимателя — легализованная в установленном порядке доверенность с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в торгах физ. лицо, индивидуальный предприниматель, представитель физ. лица, индивидуального предпринимателя, юр. лица, иной организации предъявляют оригинал документа, удостоверяющего личность. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов соглашение.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника предмет торгов продается ему по начальной цене, увеличенной на 5 %.

В день проведения торгов победитель торгов (единственный участник, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) подписывает протокол о результатах торгов.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (единственный участник, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) (покупатель). Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится **30.04.2019** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **29.04.2019** до **16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17**

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: **ПАПКОЎ А. А.,** старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **ЦУПРЫК Л. А.**, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; **ПАПКО В. М.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; **БЕЛЯКОЎ А. Э.**, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; **ПАНАСЮК В. В.**, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; **ДРЫЛЁНАК Т. Л.**, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШЧАНКА М. Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 28 сакавіка 2019 года.